

**KUJAWSKO-POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
w Minikowie**

Program działalności na 2019 rok

Akceptuję
DYREKTOR

Ryszard Kamiński

/dyrektor/

Zatwierdzam
MINISTER
Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Jan Krzysztof Ardanowski

/Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi/

Minikowo, 2019 rok
www.kpodr.pl
e-mail: sekretariat@kpodr.pl

Opracowanie:

Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw

Redakcja techniczna:

Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw

Kierujący:

Zastępca Dyrektora ds. rozwoju doradztwa Lidia Lewandowska

Zaopiniowany:

Rada Społeczna Doradztwa Rolniczego

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	4
A. Charakterystyka ośrodka doradztwa rolniczego.....	6
B. Zakres i metodyka procesu programowania	12
C. Działalność merytoryczna.....	24
C.1. Działania nieodpłatne	25
Zadanie 1.Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich	35
Zadanie 2.Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej	52
Zadanie 3.Prowadzenie działalności w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich.....	67
Zadanie 4.Udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych.....	68
Zadanie 5.Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzenie i upowszechnianie informacji rynkowej w tym zakresie.....	69
Zadanie 6.Możliwość prowadzenia doświadczeń odmianowego w ramach porejestrowego doświadczeń odmianowego.....	70
Zadanie 7.Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska.....	70
Zadanie 8.Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego.....	76
Zadanie 9.Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku.....	78
Zadanie 10.Współdziałanie w realizacji zadań wynikających z programów rolno-środowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych	81
Zadanie 11.Prowadzenie analiz przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej.....	82
C.2. Działania odpłatne.....	83
C.3. Projekty i zadanie zlecone.....	87
C.4. Działania realizowane w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR).....	89
D. Współpraca z innymi instytucjami i samorządem.....	91
E. Wykaz ważniejszych wydarzeń.....	99
F. Plan wydawniczy	101
G. Kształcenie i doskonalenie zawodowe kadry własnej.....	102
H. Podsumowanie.....	103
I. Załączniki elektroniczne.....	104

Wstęp

Status prawny

Od 20 sierpnia 2016 r. Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego podlega ministrowi właściwemu do spraw rozwoju wsi. Zgodnie z ustawą z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 711 z późn. zm.) jest państwową jednostką organizacyjną posiadającą osobowość prawną.

Podstawy funkcjonowania:

1. Ustawa o jednostkach doradztwa rolniczego

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Minikowie działa na podstawie ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 711 z późn. zm.).

2. Statut

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w drodze zarządzenia nr 29 z dnia 19.08.2016 r. nadał statut Kujawsko-Pomorskiemu Ośrodkowi Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Minikowie, stanowiący załącznik do zarządzenia. Zarządzenie weszło w życie z dniem 20.08.2016 r.

3. Regulamin organizacyjny

Ośrodek działa według struktury organizacyjnej określonej w Regulaminie Organizacyjnym Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie zatwierdzonym przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi i wprowadzonym Zarządzeniem przez dyrektora Ośrodka.

Rada Społeczna Doradztwa Rolniczego

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi na podstawie art. 9 z dnia 22 października 2004 roku o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. z 2016 r. poz. 356 i 1176), w związku z art. 4 ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego (DZ.U. z 2016 r. poz.1176) powołał w 2016 r. następujące osoby do składu Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego przy Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Minikowie:

1. **Wojciech Mojzesowicz** – przewodniczący Rady, przedstawiciel Stowarzyszenia Kujawsko-Pomorskie Centrum Rolnicze. Przedstawiciel zgłoszony przez związki zawodowe rolników działających na obszarze województwa,
2. **Ryszard Kierzek** – zastępca przewodniczącego Rady, przedstawiciel Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej,
3. **Agnieszka Filipek**- przedstawiciel Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
4. **Piotr Depta**- przedstawiciel Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
5. **Tadeusz Dussa**- przedstawiciel Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
6. **Sławomir Kowalewski** - przedstawiciel Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej,
7. **Tomasz Kruszewski** – przedstawiciel Związku Zawodowego Rolnictwa „Samoobrona”. Przedstawiciel zgłoszony przez związki zawodowe rolników działających na obszarze województwa,

8. **Wiesław Gałązka** – przedstawiciel Wojewódzkiego Związku Rolników Kółek i Organizacji Rolniczych. Przedstawiciel zgłoszony przez związki zawodowe rolników działających na obszarze województwa,
9. **Dr inż. Heliodor Banaszak** – przedstawiciel Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”. Przedstawiciel zgłoszony przez związki zawodowe rolników działających na obszarze województwa,
10. **Prof. dr hab. inż. Zbigniew Skinder-** przedstawiciel Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy. Przedstawiciel zgłoszony przez szkoły wyższe oraz instytuty badawcze, kształcące i realizujące działania na potrzeby rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich,
11. **Dr hab. inż. Zygmunt Miatkowski** – przedstawiciel Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego w Falentach. Przedstawiciel zgłoszony przez szkoły wyższe oraz instytuty badawcze, kształcące i realizujące działania na potrzeby rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich,
12. **Andrzej Marek Wiosna** - dyrektor Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Bydgoszczy, przedstawiciel szkół ponadgimnazjalnych kształcących na potrzeby rolnictwa, działających na obszarze województwa.

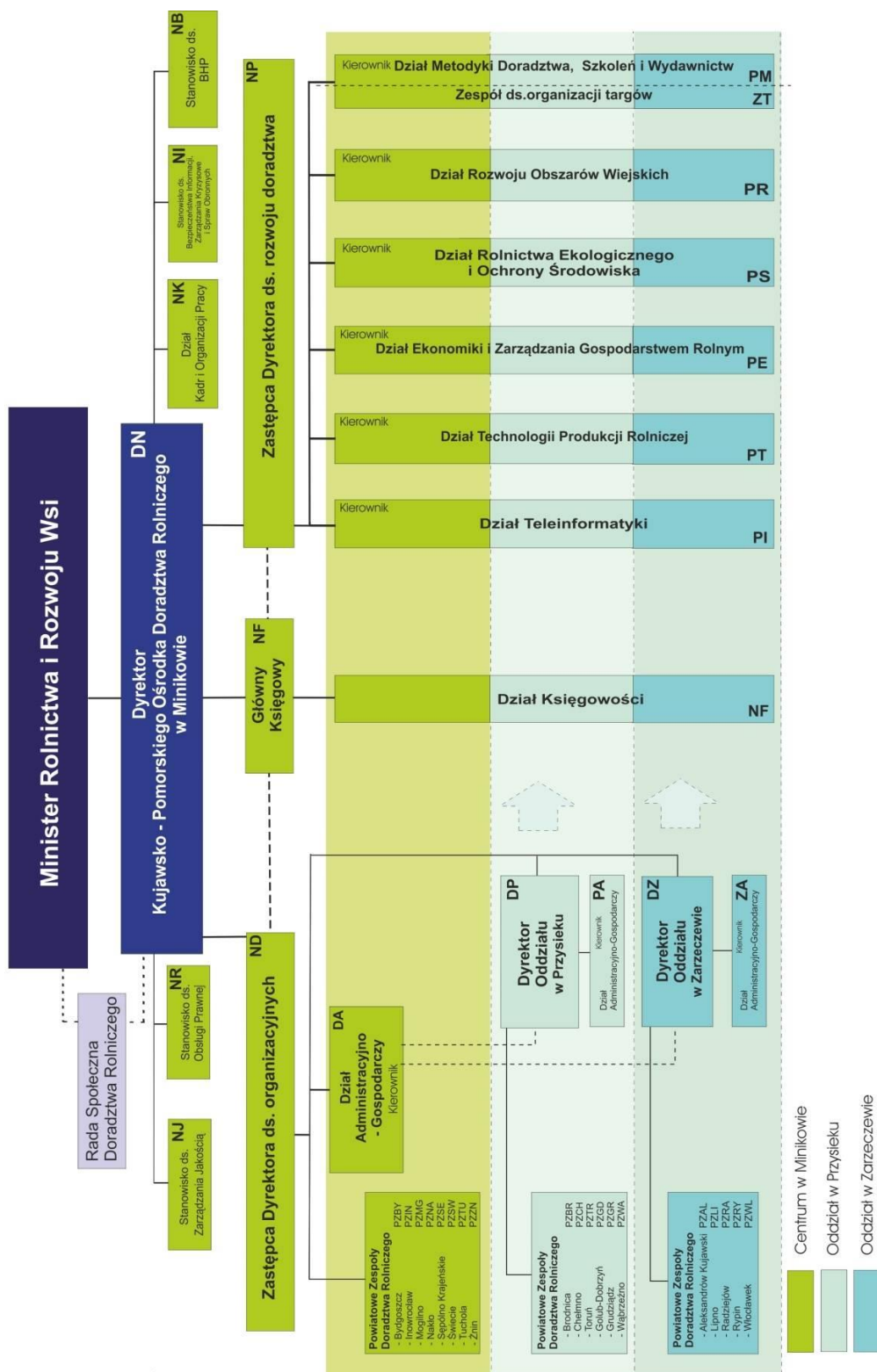
Podstawa prawna sporządzania Programu działalności

Program działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego opracowywany jest przez dyrektora jednostki doradztwa rolniczego zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 22 października 2004 roku o jednostkach doradztwa rolniczego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 711 z późn. zm.) oraz opiniowany przez Radę Społeczną Doradztwa Rolniczego w oparciu o art. 9 ust. 3 pkt 1 wyżej wskazanej ustawy.

A. Charakterystyka ośrodka doradztwa rolniczego

1. Struktura organizacyjna

Struktura organizacyjna
Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie

2. Dane teleadresowe łącznie z Powiatowymi Zespołami Doradztwa Rolniczego.

Tab. A. Dane teleadresowe

L.p.	Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	adres	telefon	fax	e-mail
1.	Centrala w Minikowie	Minikowo 89-122 Minikowo	52 386 72 14	52 386 72 27	sekretariat@kpodr.pl
Oddziały					
2.	Oddział w Przysieku	Przysiek ul. Parkowa 1 87-134 Zławieś Wielka	56 611 09 00	56 611 09 05	przysiek@kpodr.pl
3.	Oddział w Zarzeczewie	Zarzeczewo ul. Nizinna 9 87-801 Włocławek 3	54 255 06 00	54 255 06 01 54 255 06 31	zarzeczewo@kpodr.pl
Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego					
4.	PZDR w Aleksandrowie Kujawskim	ul. Wyspiańskiego 4 87-700 Aleksandrów Kujawski	54 282 28 95	54 282 28 95	aleksandrow@kpodr.pl
5.	PZDR w Brodnicy	ul. Wczasowa 46 87-300 Brodnica	56 498 36 53	56 498 36 53	brodnica@kpodr.pl
6.	PZDR w Bydgoszczy	ul. Kraszewskiego 1 85-240 Bydgoszcz	52 327 84 16	52 327 84 16	bydgoszcz@kpodr.pl
7.	PZDR w Chełmnie	Grubno 86-212 Stolno	56 686 32 74	56 686 32 74	chelmno@kpodr.pl
8.	PZDR w Golubiu-Dobrzyniu	ul. Koppa 1e 87-400 Golub-Dobrzyń	56 683 26 09	56 683 26 09	golub.dobrzyn@kpodr.pl
9.	PZDR w Grudziądzu	ul. Waryńskiego 32-36 86-300 Grudziądz	56 462 25 82	56 462 25 82	grudziadz@kpodr.pl
10.	PZDR w Inowrocławiu	ul. Dworcowa 52/54 88-100 Inowrocław	52 357 49 27	52 357 49 27	inowroclaw@kpodr.pl
11.	PZDR w Lipnie	ul. 3 Maja 20 87-600 Lipno	54 287 21 02	54 287 21 02	lipno@kpodr.pl
12.	PZDR w Mogilnie	ul. Jagiełły 14 88-300 Mogilno	52 315 10 71	52 315 10 71	mogilno@kpodr.pl
13.	PZDR w Nakle nad Notecią	ul. Dąbrowskiego 62 89-100 Nakło nad Notecią	52 385 38 99	52 385 38 99	naklo@kpodr.pl

14.	PZDR w Radziejowie	Radziejów Przemystka 23 88-200 Radziejów	54 285 36 88	54 285 36 88	radziejow@kpodr.pl
15.	PZDR w Rypinie	ul. Nowy Rynek 6 87-500 Rypin	54 280 27 48	54 280 27 48	rypin@kpodr.pl
16.	PZDR w Sępólnie Krajeńskim	ul. Przemysłowa 2 89-400 Sępólno Krajeńskie	52 388 22 56	52 388 22 56	sepolno@kpodr.pl
17.	PZDR w Świeciu nad Wisłą	ul. Hallera 4/25 86-100 Świecie nad Wisłą	52 331 00 11	52 331 00 11	swiecie@kpodr.pl
18.	PZDR w Toruniu	ul. Bydgoska 7 87-140 Chełmża	56 675 22 60	56 675 22 60	chelmza@kpodr.pl
19.	PZDR w Tucholi	ul. Przemysłowa 2 89-500 Tuchola	52 334 86 50	52 334 86 50	tuchola@kpodr.pl
20.	PZDR w Wąbrzeźnie	ul. 1 Maja 63 87-200 Wąbrzeźno	56 688 25 62	56 688 25 62	wabrzezno@kpodr.pl
21.	PZDR we Włocławku	Kowal ul. Piwna 33 87-820 Kowal	54 284 22 73	54 284 22 73	kowal@kpodr.pl
22.	PZDR w Żninie	ul. 700-Lecia 32 88-400 Żnin	52 302 17 09	52 302 17 09	znin@kpodr.pl

3. Zasoby ludzkie.

Tab.B. Zatrudnienie w Ośrodku Doradztwa Rolniczego, stan na dzień 31.10.2018

L.p.	Komórki organizacyjne	Liczba zatrudnionych osób
1.	Dyrektor	1
2.	Zastępca dyrektora	2
3.	Dyrektorzy Oddziałów	2
4.	Dział Technologii Produkcji Rolniczej	21
5.	Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich	9
6.	Dział Ekonomiki i Zarządzania Gospodarstwem Rolnym	17
7.	Dział Rolnictwa Ekologicznego i Ochrony Środowiska	4
8.	Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw	14
9.	Dział Teleinformatyki	5
10.	Dział Księgowości	13
11.	Dział Kadr i Organizacji Pracy	3
12.	Dział Administracyjno-Gospodarczy w Minikowie	10
13.	Dział Administracyjno-Gospodarczy w Przysieku	5
14.	Dział Administracyjno-Gospodarczy w Zarzeczewie	7
15.	Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego	117
16.	Pozostali pracownicy (w tym 15 zatrudnionych w ramach projektu)	17
	Razem	247

Tab.C. Zatrudnienie w Powiatowych Zespołach Doradztwa Rolniczego

L.p.	Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego	Liczba gmin	Liczba pracowników
1.	PZDR w Aleksandrowie Kujawskim	9	6
2.	PZDR w Brodnicy	10	6
3.	PZDR w Bydgoszczy	8	7
4.	PZDR w Chełmnie	7	5
5.	PZDR w Golubiu Dobrzyniu	6	5
6.	PZDR w Grudziądzu	6	7
7.	PZDR w Inowrocławiu	9	7
8.	PZDR w Lipnie	9	6
9.	PZDR w Mogilnie	4	4
10.	PZDR w Nakle n/Not.	5	6
11.	PZDR w Radziejowie	7	7
12.	PZDR w Rypinie	6	6
13.	PZDR w Sępólnie Krajeńskim	4	4
14.	PZDR w Świeciu	11	9
15.	PZDR w Toruniu	9	6
16.	PZDR w Tucholi	6	5
17.	PZDR w Wąbrzeźnie	4	6
18.	PZDR we Włocławku	13	9
19.	PZDR w Żninie	6	6
	Razem	139	117

Tab.D. Zatrudnienie wg specjalizacji

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba osób
1.	Specjaliści zakładowi, w tym z uprawnieniami:	
a)	doradcy rolniczego	30
b)	doradcy rolnośrodowiskowego	11
c)	do doradzania w zakresie integrowanej ochrony roślin	7
2.	Doradcy terenowi, w tym z uprawnieniami:	
a)	doradcy rolniczego	95
b)	doradcy rolnośrodowiskowego	60
c)	eksperta przyrodniczego	5
d)	do doradzania w zakresie integrowanej ochrony roślin	19

4. Zasoby materialne.**a. Sale wykładowe**

- Sala szkoleniowa (Minikowo) – 100 miejsc
- Sala szkoleniowa (Minikowo) – 40 miejsc
- Sala szkoleniowa (Minikowo) – 25 miejsc
- Sala szkoleniowa (Zarzewo) – 60 miejsc
- Sala szkoleniowa (Zarzewo) – 50 miejsc
- Sala szkoleniowa (Przysiek - najem) – 300 miejsc

b. Tereny wystawowe

- Tereny wystawowe KPODR w Minikowie – 14 ha
- Tereny wystawowe KPODR Oddział w Zarzewie – 7 ha
- Tereny wystawowe KPODR Oddział w Przysieku (najem) – 1 ha

c. Hotel

- KPODR Minikowo – 11 pokoi – 22 miejsca noclegowe
- KPODR Oddział w Zarzewie – 4 pokoje – 16 miejsc noclegowych

d. **Ścieżka dydaktyczna „Na Krawędzi Doliny Noteci”**
– (częściowo własność częściowo dzierżawa) - długość - 3,76 km

e. **Stacja meteo** – 39 stacji

f. **Pasieka** – 50 pni

g. **Budynki i budowle niezbędne do realizacji usług**

Budynki własne

Sale dydaktyczne	- 447 m ²
Powierzchnie magazynowe	- 1208 m ²
Dom zakładowy administracyjny	- 1 566 m ²
Budynek - gospodarczy – garaże	- 400 m ²
Budynek - Pasieka	- 124 m ²
Budynek magazynu (hala magazynowa)	- 208 m ²
Budynek szkoleniowy „Centrum Dziedzictwa Kulinarnego i Turystyki Wiejskiej”	- 242 m ²
Budynek – pałac	- 1 200 m ²
Budynek – WGD	- 205 m ²
Centrum Konferencyjne	- 899 m ²
Budynek garażowo-warsztatowy	- 54 m ²
Hala wystawiennicza	- 1 028 m ²
Wiaty	- 631 m ²
Wiata - myjka dla zwierząt	- 86 m ²

Budynki i biura wynajmowane

Pomieszczenia biurowe	- 348 m ²
Budynek - pawilon wystawowy	- 314 m ²

Biura w dzierżawie

Biura Powiatowych Zespołów Doradztwa Rolniczego - powierzchnia ogółem	- 1 290 m ²
--	------------------------

5. Certyfikaty i uprawnienia

- a) **Certyfikat NC-0902** ważny do 01.08.2019 r. na zgodność z normą ISO 9001 został wydany przez Biuro Certyfikacji Systemów Zarządzania Polskiego Rejestru Statków S.A. w Gdańsku. Zakres certyfikacji obejmuje realizację usług doradczych, szkoleniowych, wystawienniczo-targowych dla rolników i mieszkańców wsi.
- b) **Akredytacja** - po rozpatrzeniu wniosku z dnia 11.04.2005 r. Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty przyznał akredytację Kujawsko-Pomorskiemu Ośrodkowi Doradztwa Rolniczego w Minikowie z siedzibą w Minikowie w zakresie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych:
- kurs dla osób związanych z obrotem i konfekcjonowaniem środkami ochrony roślin.

c) **Wpis na listę instytucji szkoleniowych prowadzonych przez Wojewódzki Urząd Pracy** Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie w dniu 26.09.2005 roku został wpisany pod numerem ewidencyjnym 2.04/00181/2005 do Rejestru Instytucji Szkoleniowych prowadzonego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

d) **Wpis do rejestru podmiotów wykonujących działalność w zakresie prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony roślin**

W dniu 08.09.2010 r. Ośrodek został wpisany do „rejestru podmiotów wykonujących działalność w zakresie prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony roślin” pod numerem 04/10/8021 przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Bydgoszczy. Z dniem 1 stycznia 2014 r. rozszerzono zakres prowadzenia szkoleń o badania sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin. W związku z powyższym KPODR ma prawo prowadzić działalność na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w zakresie:

- doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin,
- stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie,
- integrowanej produkcji,
- badań sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin.

6. Wdrożone systemy zarządzania

W celu systematycznego podnoszenia poziomu świadczonych usług w Ośrodku wprowadzono System Zarządzania Jakością, który jest monitorowany i dostosowywany do potrzeb klienta.

System Zarządzania Jakością w Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego został wprowadzony w 2004 r. (Certyfikat NC-0902 na zgodność z normą ISO 9001) i jest certyfikowany przez Biuro Certyfikacji Systemów Zarządzania Polskiego Rejestru Statków S.A. w Gdańsku. Zakres certyfikacji obejmuje realizację usług doradczych, szkoleniowych, wystawienniczo-targowych dla rolników i mieszkańców wsi.

7. Elektroniczny system wspomaganie pracy doradczej

Od stycznia 2008 roku w Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego funkcjonuje sieć komputerowa VPN, która łączy Oddziały i Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego z Centrum Ośrodka. W ramach sieci VPN działają programy finansowo-księgowo oraz aplikacje służące do bieżącej sprawozdawczości działań Ośrodka.

Utworzony w 2008 roku w Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Minikowie elektroniczny system wspomaganie pracy doradców składa się z dwóch modułów:

1. Moduł „Rejestr Usług” – baza danych zawierająca informacje o rolnikach będących klientami KPODR oraz wykonanych dla nich usługach doradczych. W bazie zapisywane są dane dotyczące lokalizacji gospodarstwa, profilu i skali produkcji oraz zarejestrowane są usługi, porady, lustracje i informacje udzielone rolnikom przez doradców. „Rejestr Usług” pomaga doradcom w generowaniu dokumentów (umowy, druki przelewów,

formularze ISO) związanych z obsługą klientów. Program pozwala na generowanie raportów, które dotyczą ilości wykonywanych usług, struktury produkcji gospodarstw, lokalizacji gospodarstw, historii wykonanych usług dla pojedynczego gospodarstwa. Program dostarcza informacji pozwalających na ocenę pracy każdego doradcy.

2. Moduł „Szkolenia” – w aplikacji doradcy zapisują informacje o planowanych i przeprowadzonych szkoleniach. System pozwala na generowanie raportów o ilości szkoleń, ich lokalizacji z podziałem na formę szkolenia, zasięg i tematykę. Program dostarcza informacji o ilości przeprowadzonych i zorganizowanych szkoleń przez każdego doradcę.

Liczba komputerów ogółem – 282

W tym:

Stacjonarne: 84

Laptopy: 198

Liczba komputerów w Powiatowych Zespołach Doradztwa Rolniczego – 148

W tym:

Stacjonarne: 23

Laptopy: 125

B. Zakres i metodyka procesu programowania

1. Źródła informacji o potrzebach doradczych:

a) Polityka rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich: dokumenty UE, krajowe, regionalne/wojewódzkie

Od kilku lat realizowana jest w Europie kolejna odsłona Wspólnej Polityki Rolnej, która zgodnie z wytycznymi Parlamentu Europejskiego łączy się ze strategią „Europa 2020” przyjmując następujące cele strategiczne:

- zagwarantowanie mieszkańcom Europy długotrwałego bezpieczeństwa żywnościowego,
- wsparcie produkcji zróżnicowanej żywności wysokiej jakości produkowanej w zrównoważony sposób,
- zachowanie żywotności wiejskich społeczności, dla których rolnictwo jest dziedziną działalności stwarzającą lokalne miejsca pracy.

Praktycznym wymiarem wdrażania powyższych celów było przejście Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). W ślad za tym dokumentem został przyjęty Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, który zawiera szereg instrumentów realizacji tzw. II filara Wspólnej Polityki Rolnej.

Region kujawsko-pomorski uznawany jest za jeden z najlepszych pod względem produkcji rolniczej w kraju. „Nowoczesny sektor rolno-spożywczy” został uznany jako jeden z celów strategicznych przyjętej w 2013 roku Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do

roku 2020, a „Najlepsza bezpieczna żywność – przetwórstwo, nawozy i opakowania” jedną z kilku specjalizacji w ramach Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020. Dlatego też działania doradcze KPODR będą musiały już w 2018 roku podążać za oczekiwaniami wysokospecjalistycznych i profesjonalnych gospodarstw rolnych we wszystkich dziedzinach produkcji roślinnej i zwierzęcej, co zostało przewidziane w Programie działalności. Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie będzie też adekwatnie do założeń polityki UE, krajowej i regionalnej angażować się w działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich.

b) Własne źródła informacji: badanie i analiza potrzeb doradczych klientów

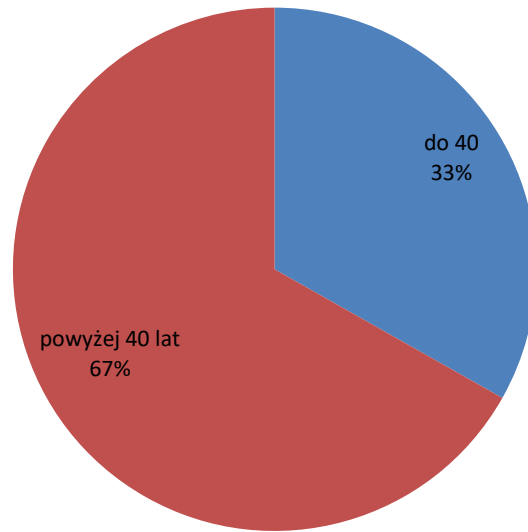
Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie w trosce o jakość świadczonych usług doradczych oraz szkoleniowych prowadzi permanentny monitoring świadczonych usług. W jego ramach prowadzone są m.in. badania ankietowe klientów w trakcie organizowanych szkoleń na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. W 2018 roku badania przeprowadzono w 19 Powiatowych Zespołach Doradztwa Rolniczego (PZDR). Łącznie zebrano i zweryfikowano 704 ankiety z terenu całego województwa kujawsko-pomorskiego.

Celem badań było określenie obszarów problemowych dla klientów Ośrodka w zakresie technologii produkcji, ekonomiki i zarządzania gospodarstwem rolniczym oraz tematyki środowiska naturalnego i społecznego na wsi oraz w działalności pozarolniczej. Wynik badań miał określić potrzeby w zakresie doradztwa rolniczego dla klientów KPODR. Badanie obszarów problemowych i potrzeb doradczych wśród klientów Ośrodka daje odpowiedź na pytania dotyczące partykularnych problemów w danej grupie problemowej, np. danej uprawy czy hodowli zwierząt. Odpowiedzi na te pytania pozwalają na lepsze dostosowanie oferty Ośrodka do potrzeb rolników.

Metodyka badań obejmowała trzy etapy. W pierwszym etapie były zbierane informacje. Badania w terenie prowadzili doradcy z Powiatowych Zespołów Doradców Rolniczych (PZDR). Wzór ankiety przekazano do PZDR i doradcy przy okazji spotkań z rolnikami przeprowadzali ankietyzację. W drugim etapie dane były weryfikowane i wprowadzane do bazy danych przez pracowników Działu Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw. W trzecim etapie dokonano analizy zebranych danych i opracowano wyniki.

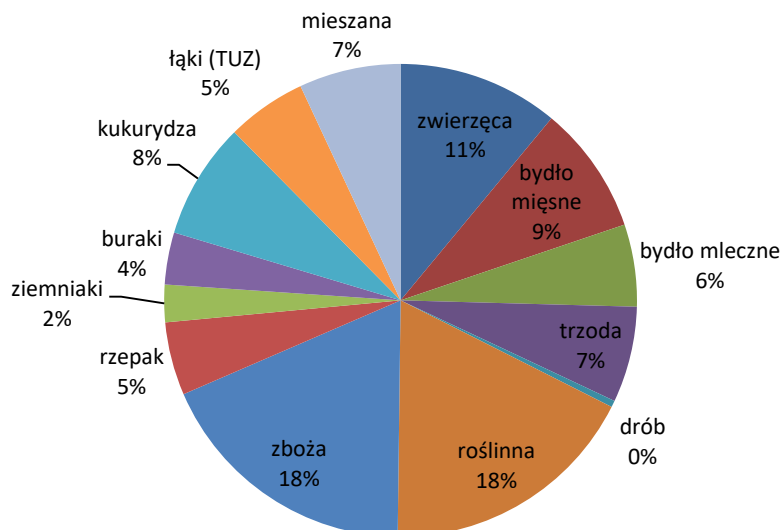
Ankieta zawiera dwa pierwsze pytania dotyczy zagadnień/obszarów problemowych istotnych dla respondenta. Obszary podzielone są na siedem głównych, a te z kolei zawierają zamkniętą listę partykularnych problemów. Drugie zasadnicze pytanie dotyczy wskazania z zamkniętej listy potrzeb doradczych, liczba wskazań nie jest ograniczona. Trzecia grupa pytań ma charakter metryczki. Wiek respondentów przedstawiono na rys. 1, jak widać najwięcej 67% stanowiły osoby powyżej 40 lat. Jedna trzecia to osoby do 40 lat.

Rys.1. Wiek respondentów

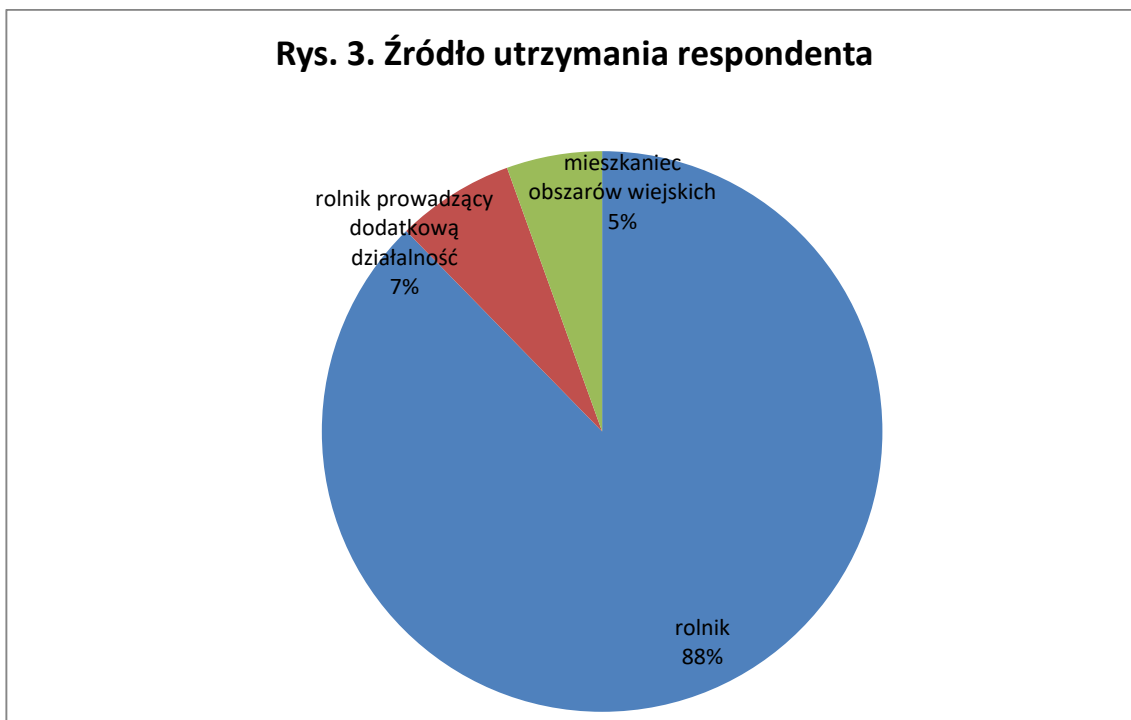

Respondenci ze względu na dominujący kierunek produkcji zostali przedstawieni na rysunku 2. Przeważali producenci zbóż i produkcji roślinnej po 18%, produkcja zwierzęca 11%, bydło mięsne 9%, kukurydza 8%, trzoda chlewna i produkcja mieszana po 7%, bydło mleczne 6%, trwałe użytki zielone i rzepak po 5%, buraki cukrowe 4%, ziemniaki 2%, drób 0,4%. Liczba rolników wśród respondentów wynosiła 583, średnia powierzchnia gospodarstwa 24,76% (największe 224 ha), udział dzierżaw średnio 11% (największa powierzchnia dzierżawy 76 ha) .

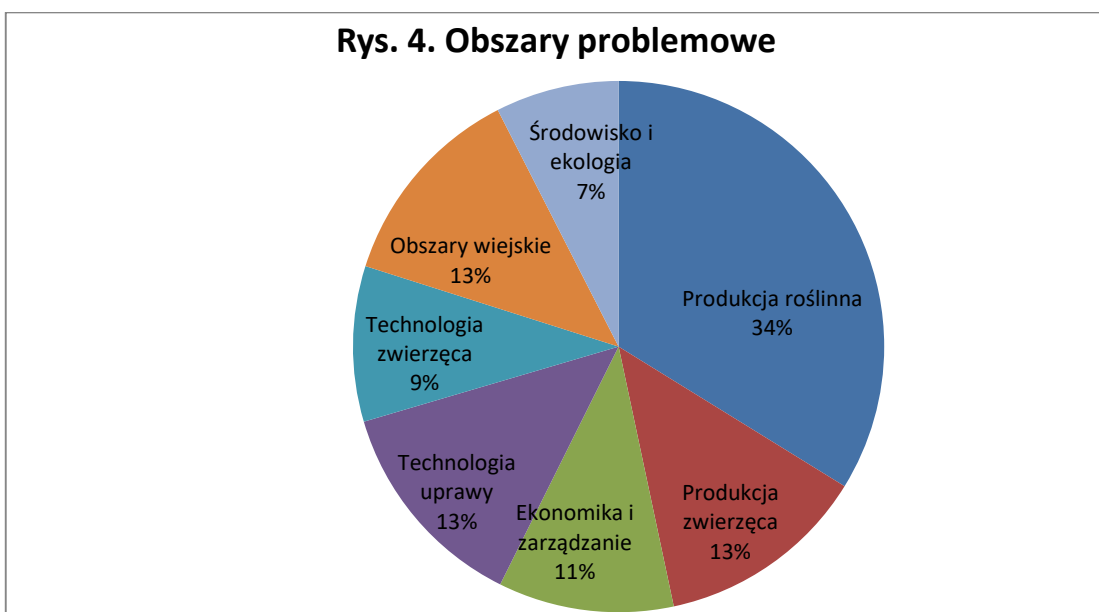
Rys. 2. Dominujący kierunek produkcji

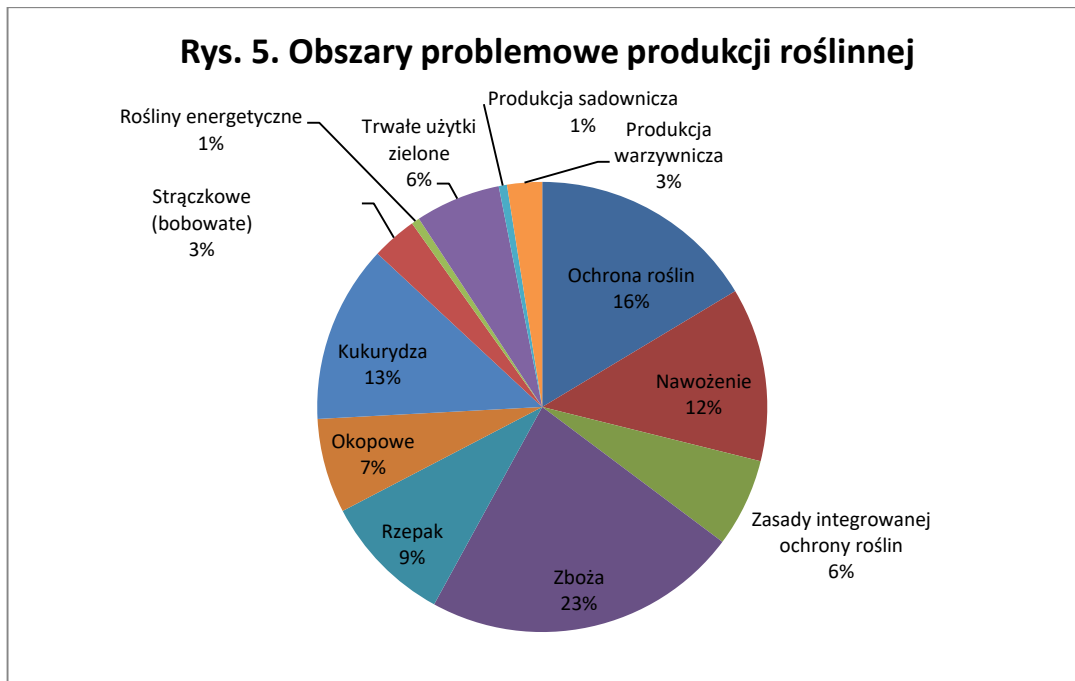
Na rysunku 3 przedstawiono strukturę respondentów ze względu na źródło utrzymania. Dominują rolnicy 88%, 7% to rolnicy prowadzący dodatkowo działalność poza rolniczą, 5% to mieszkańcy obszarów wiejskich.

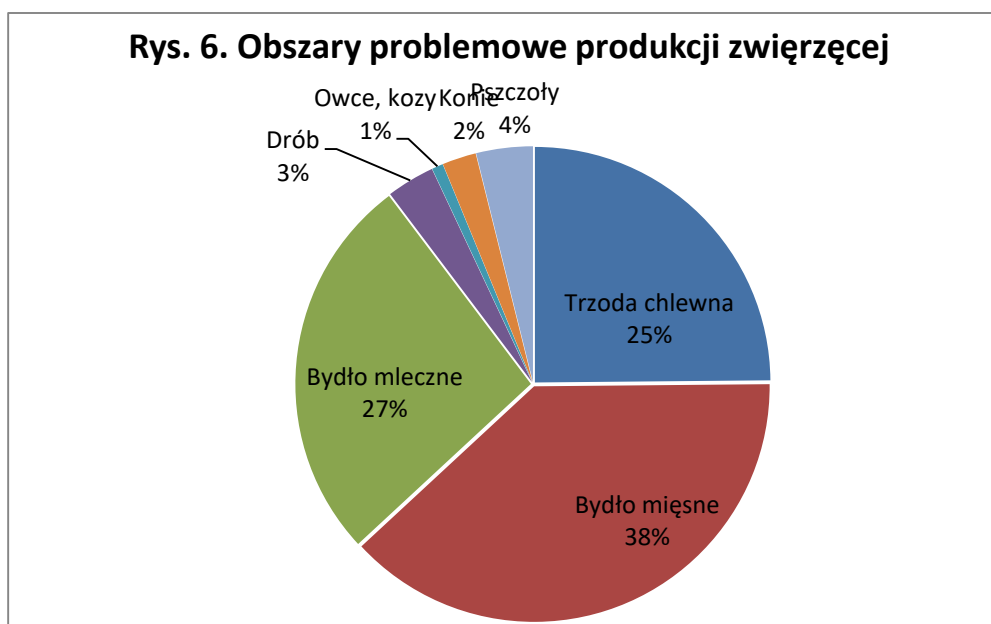
Na rysunku 4 przedstawione główne obszary problemowe. Respondenci za najważniejszy obszar uznali problemy z produkcją roślinną 34% wskazań. Kolejnymi obszarami są problemy dotyczące obszarów wiejskich – społeczne i produkcja zwierzęca oraz technologia uprawy roślin po 13%. Kolejne miejsca zajmują problemy z ekonomiką i zarządzaniem gospodarstwa rolniczego po 11% wskazań, technologia zwierzęca 9%. Ostatnie miejsce z 7% odpowiedzi zajęły problemy ze środowiskiem i ekologią.

Na rysunku 5 zobrazowano problemy partykularne w produkcji roślinnej. Najwięcej wskazań uzyskały zboża 23%, drugie miejsce zajęły zagadnienia związane z ochroną roślin - 16%, trzecie miejsce zajęły problemy kukurydzy - 13%. Kolejne miejsce zajęły problemy związane z nawożeniem – 12%, uprawą rzepaku – 9%, uprawą roślin okopowych – 7%, problemy z integrowaną ochroną roślin i trwałymi użytkami zielonymi po 6%. Problemy w produkcji warzywniczej i roślinami strączkowymi po 3%. Najmniej wskazań po 1% wskazań otrzymały: rośliny energetyczne i produkcja sadownicza.

Na rysunku 6 przedstawiono wyniki dla pytań dotyczących problemów w produkcji zwierzęcej: najwięcej wskazań uzyskały problemy w chowie bydła mięsnego – 38%, chowie bydła mlecznego – 27 %, trzodzie chlewnej – 25%. Kolejne miejsca dotyczą: pszczoł – 4% , drobiu – 3%, koni – 2%. Ostatnie miejsce zajęły problemy w chowie owiec i kóz – 1% wskazań.

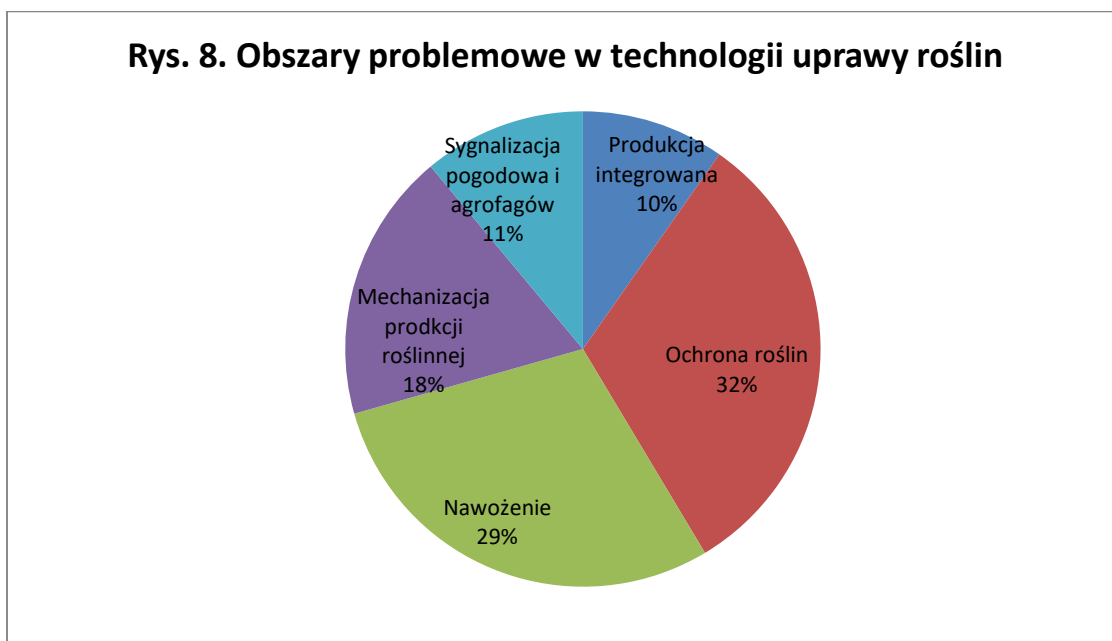

Na rysunku 7 przedstawiono strukturę wskazań dla problemów z obszaru zarządzania i ekonomiki gospodarstw rolniczych. Respondenci najczęściej wskazywali na problemy z kalkulacjami opłacalności produkcji – 20%, problemy z zarządzaniem gospodarstwem rolnym oraz podatek VAT oraz inne podatki w rolnictwie – 16%. Kolejne miejsca zajęły problemy z ubezpieczeniami rolniczymi – 15%, rachunkowością rolną – 14%, finansowaniem inwestycji w rolnictwie – 13%. Najmniej wskazań dotyczy problemów z informacją rynkową – 6 % odpowiedzi.

Rys. 7. Obszary problemowe w zarządzaniu i ekonomice gospodarstwa rolniczego

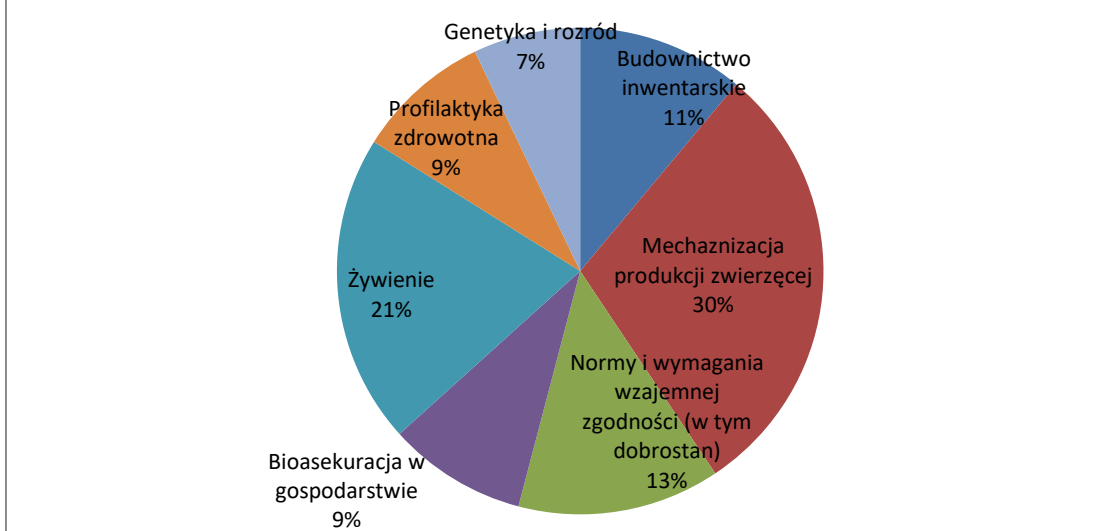

Rys. 8. Obszary problemowe w technologii uprawy roślin

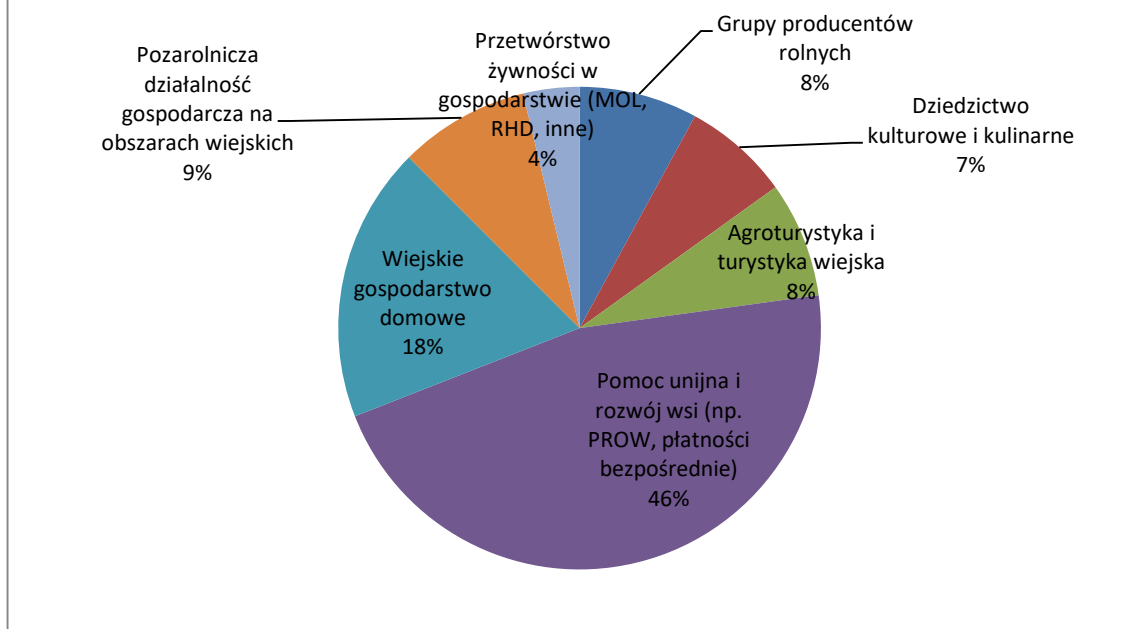
Na rysunku 8 zobrazowano rozkład odpowiedzi na pytania dotyczące problemów w technologii uprawy roślin. Najwięcej respondentów wskazała problemy z ochroną roślin – 32%. Kolejne miejsca – nawożenie 29%, mechanizacja produkcji roślinnej 18%; sygnalizacja pogodowa i agrofagów 11%. Ostatnie miejsce z 10% wskazań zajęły problemy związane produkcją integrowaną.

Rys. 9. Zagadnienia problemowe w obszarach technologii zwierzęcej

Na rysunku 9 przedstawiono rozkład odpowiedzi na pytania dotyczące problemów w technologii zwierzęcej. Najwięcej respondentów wskazała problemy z mechanizacją produkcji zwierzęcej – 30%. Kolejne miejsce – żywienie 21%, normy i wymagania wzajemnej zgodności (w tym dobrostan) – 13%, budownictwo inwentarskie – 11%. Kolejne miejsce ex aequo bioasekuracja w gospodarstwie i profilaktyka zdrowotna po 9%. Ostatnie miejsce z 7% wskazań zajęły problemy związane genetyką i rozrodem.

Rys. 10. Obszary problemowe obszarów wiejskich

Na rysunku 10 zobrazowano rozkład odpowiedzi na pytania dotyczące problemów obszarów wiejskich. Najwięcej respondentów wskazała problemy z pomocą unijną i rozwojem wsi – 46%. Następne miejsce zajęły problemy z wiejskim gospodarstwem domowym 18%; pozarolnicza działalność gospodarcza na obszarach wiejskich 9%. Kolejne miejsce ex aequo – grupy producentów

rolnych, agroturystyka i turystyka wiejska – po 8% Następnie dziedzictwo kulturowe i kulinarne 7%. Ostatnie miejsce z 4% wskazań zajęły problemy związane z przetwórstwem żywności w gospodarstwie (MOL, RHD, inne).

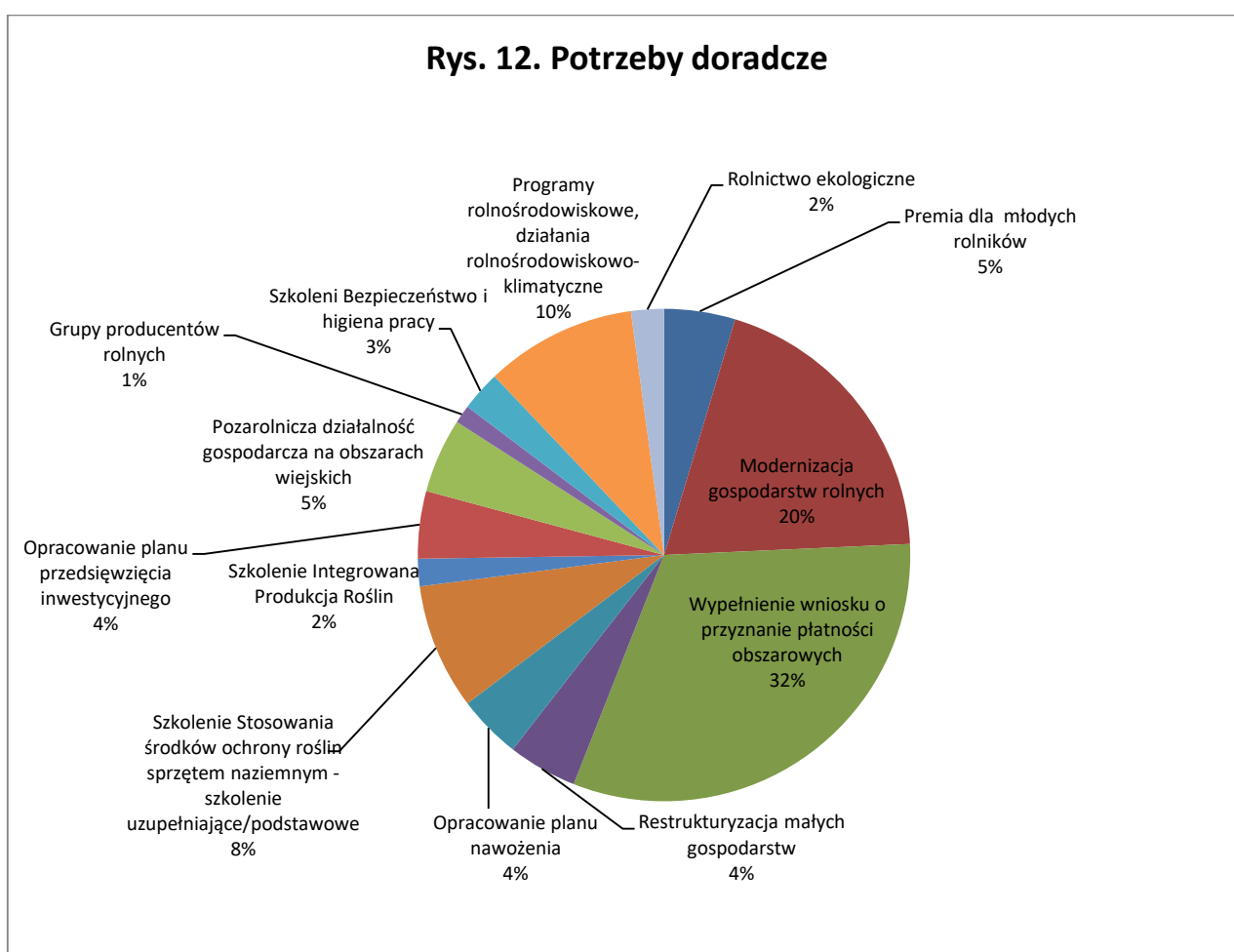
Na rysunku 11 zilustrowano wyniki badań ankietowych dla obszaru problemowego środowisko i ekologia. Respondenci mają najwięcej problemów z odnawialnymi źródłami energii – 25% wskazań. Kolejne miejsca zajmują problemy z: programami rolnośrodowiskowymi, działaniami rolnośrodowiskowymi -klimatycznymi i ekologicznymi – 15%, wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym – 14%, rolnictwem ekologicznym a ochroną środowiska – 12%, dyrektywą azotanową, dyrektywą wodną – 11%, ochronie środowiska w zagrodzie wiejskiej – 10%, kształtowaniu krajobrazu na obszarach wiejskich – 7%, ochronie zasobów przyrodniczych na obszarach wiejskich – 4%. Najmniej wskazań uzyskała energetyka prosumencka – 2% odpowiedzi.

Na rysunku 11 zilustrowano wyniki badań ankietowych dla obszaru problemowego środowisko i ekologia. Respondenci mają najwięcej problemów programami rolnośrodowiskowymi, działaniami rolnośrodowiskowymi -klimatycznymi i ekologicznymi – 35%, ochronie środowiska w zagrodzie wiejskiej – 19% i produkcją rolną na OSN – 18% wskazań. Kolejne miejsca zajmują problemy z: system rolnictwa ekologicznego 10%. Kolejne miejsce ex aequo – bioróżnorodność w gospodarstwie oraz kształtowaniu krajobrazu na obszarach wiejskich po 7%. Najmniej wskazań uzyskała energetyka prosumencka – 4% odpowiedzi.

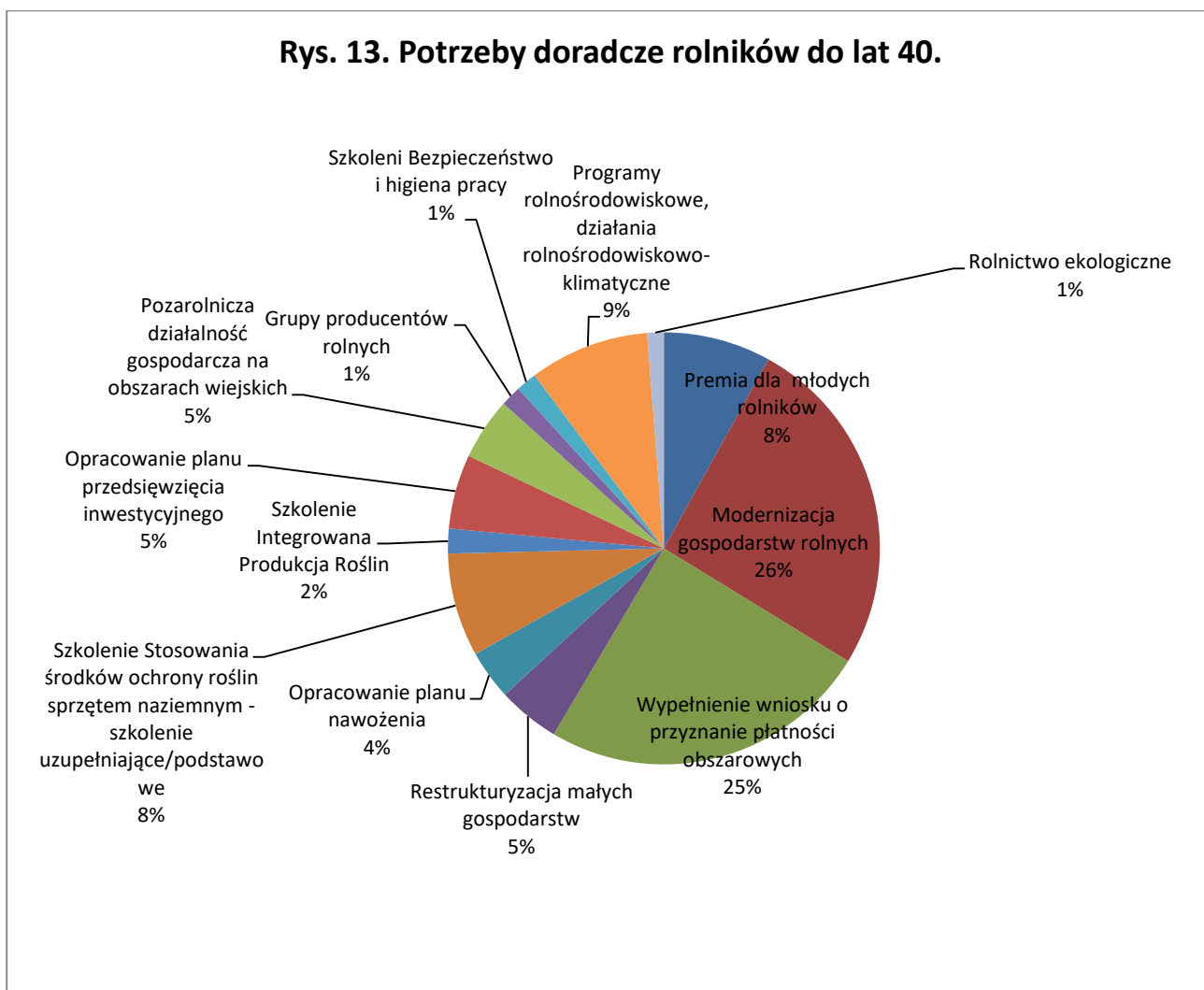
Na rysunku 12 przedstawiono potrzeby doradcze dla ogółu respondentów. Wskazali oni jako najważniejsze – pomoc w wypełnianiu wniosków o przyznanie płatności obszarowych – 32%, przygotowanie wniosków o modernizację gospodarstw – 20%. Dalsze lokaty zajęły usługi związane z opracowywaniem wniosków rolnośrodowiskowych, rolnośrodowiskowo-klimatycznych i ekologicznych 10%, szkolenia ze stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym 8%. Kolejne miejsce ex aequo: wnioski o premię dla młodego rolnika i sporządzanie wniosków na pozarolniczą działalność gospodarczą na obszarach wiejskich po 5%. Następne miejsca zajmują ex aequo: opracowaniem planu nawożenia i opracowanie planu przedsięwzięcia inwestycyjnego oraz restrukturyzacja małych gospodarstw po 4%. Kolejne lokaty to: szkolenia z bhp w gospodarstwie rolnym – po 3% wskazań, rolnictwo ekologiczne oraz Szkolenie z Integrowanej Produkcji Roślin – 2% i usługi dla grup producentów – 1%.

Rys. 12. Potrzeby doradcze

Na rysunku 13 przedstawiono potrzeby doradcze dla respondentów do 40 roku życia. Wskazali oni jako najważniejsze – przygotowanie wniosków o modernizację gospodarstw – 26%, pomoc w wypełnianiu wniosków o przyznanie płatności obszarowych – 25%, dalsze lokaty zajęły usługi związane z opracowywaniem wniosków rolnośrodowiskowych, rolnośrodowiskowo-klimatycznych i ekologicznych 9%, szkolenia ze stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym 8%. Kolejne miejsca ex aequo: restrukturyzacja małych gospodarstw, pozarolniczą działalność gospodarczą na obszarach wiejskich opracowanie planu przedsięwzięcia inwestycyjnego po 5%. Następne miejsca zajmują opracowaniem planu nawożenia – 4%, szkolenie z integrowanej produkcji roślin – 2%, rolnictwo ekologiczne oraz szkolenia z bhp w gospodarstwie rolnym i usługi dla grup producentów – 1%.

Rys. 13. Potrzeby doradcze rolników do lat 40.

Szczegółowe problemy są przedmiotem analiz i między innymi na ich podstawie opracowano zadania do niniejszego Programu działalności na 2019 rok.

2. Priorytetowe działania w 2019 roku

2.1 Priorytety działalności doradczej określone przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi:

1. Upowszechnianie wiedzy i informacji na temat zapobiegania i zwalczania ASF i ptasiej grypy, z uwzględnieniem bioasekuracji.
2. Wsparcie wdrażania Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2014-2020, w tym upowszechnianie wiedzy na temat wypełniania wniosku o płatności obszarowe w formie elektronicznej.
3. Wzmocnienie działań na rzecz transferu wiedzy pomiędzy nauką a praktyką rolniczą i promowanie innowacyjnych rozwiązań.
4. Upowszechnianie i promocja produkcji zdrowej żywności, w tym w zakresie:
 - a) rolnictwa ekologicznego ze szczególnym uwzględnieniem przetwórstwa,
 - b) zwiększania udziału roślin wysokobiałkowych w strukturze zasiewów w tym soi non GMO oraz zwiększenie ich wykorzystania w przemyśle paszowym,
 - c) produkcji żywności na niewielką skalę i wprowadzania jej na rynek w krótkich łańcuchach dystrybucji, w tym na temat działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej, rolniczego handlu detalicznego i sprzedaży bezpośredniej,
 - d) przeciwdziałania antybiotykooporności u ludzi i zwierząt.
5. Upowszechnianie działań na rzecz biogospodarki, ochrony gleby, wód i powietrza oraz dostosowań do zmian klimatycznych, w tym w zakresie:
 - a) programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu oraz zbioru zasad dobrej praktyki rolniczej,
 - b) działań na rzecz ograniczenia skutków suszy, w tym zwiększenia retencji wodnej, poprawy żyzności gleb (m. in. badanie gleb, wapnowanie),
 - c) nieżywnościowego wykorzystania surowców rolniczych, w tym OZE,
 - d) zarządzania ryzykiem produkcyjnym i rynkowym w gospodarstwie.

2.2. Kierunki priorytetowe rozwoju rolnictwa w ramach Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego:

1. Współpraca ze związkami pszczelarskimi województwa kujawsko-pomorskiego w zakresie popularyzacji rozwoju pszczelarstwa oraz podejmowania działań propagujących profilaktykę ochrony pszczół i rodzin pszczelich.
2. Podejmowanie działań mających na celu upowszechnianie i popularyzację wśród rolników wyników badań z zakresu porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego poprzez organizowanie szkoleń, wizyt doradców rolnych KPODR w gospodarstwach oraz wizyt studyjnych rolników w gospodarstwach rolnych, celem wymiany doświadczeń.
3. Podejmowanie działań z zakresu propagowania wśród producentów rolnych biologizacji rolnictwa jako alternatywy dla jego chemizacji, a także w przetwórstwie rolno-spożywczym oraz w gospodarstwach domowych poprzez organizowanie szkoleń, pokazów czy wizyt studyjnych u podmiotów, które w swojej działalności stosują już biologizację.

4. Podejmowanie działań mających na celu propagowanie i rozwój wśród rolników sprzedaży w ramach krótkich łańcuchów dostaw żywności wytworzonej w ich gospodarstwach rolnych, mając na względzie możliwości i korzyści wynikające z nowych regulacji prawnych w tym zakresie.
5. Inicjowanie działań mających na celu ściślejsze powiązanie producentów surowca z przetwórstwem rolno-spożywczym, zapewniające większą stabilność rynku w obrocie płodami rolnymi, a tym samym opłacalność produkcji rolnej.

2.3 Priorytety działalności doradczej KPODR:

- a) Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim.
- b) Podnoszenie poziomu zarządzania gospodarstwem rolnym.
- c) Wielofunkcyjny, zrównowagony rozwój obszarów wiejskich.
- d) Promowanie postępu biologicznego i technologicznego w produkcji rolniczej.

3. Etapy przygotowania programu działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie

Krok 1

Dyskusje na temat priorytetów KPODR podczas spotkań kierowników i pracowników. Początki planowania – oddolne pozyskiwanie informacji od rolników i innych odbiorców usług co do ich oczekiwań oraz od doradców w zakresie ich dotychczasowych doświadczeń we wdrażaniu Programu na rok 2018. Analiza ankiet oceny szkolenia z zakresu tematyki potrzeb szkoleniowych oraz ankiet potrzeb doradczych.

Krok 2

Przedstawienie priorytetów działalności doradczej określonych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, kierunków priorytetowych rozwoju rolnictwa w ramach Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego i priorytetów działalności doradczej KPODR do Programu działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie na 2019 rok. pracownikom Powiatowych Zespołów Doradztwa Rolniczego (PZDR), działom merytorycznym oraz Radzie Społecznej Doradztwa Rolniczego.

Krok 3

Spotkanie kierowników PZDR oraz kierowników działów merytorycznych – omówienie zadań i obszarów pracy na 2019 rok oraz zasad planowania.

Krok 4

Planowanie zadań do realizacji w 2019 rok przez Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego z uwzględnieniem udziału specjalistów z Ośrodka i ekspertów zewnętrznych w realizacji zadań.

Krok 5

Działy merytoryczne otrzymują informacje na temat zadań zaplanowanych przez Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego. Na tej podstawie budują własne zadania działu, uwzględniające oczekiwania PZDR, rolników oraz własny plan pracy zgodnie z przyjętymi priorytetami.

Krok 6

Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw dokonuje połączenia poszczególnych elementów Programu, uzgadnia pomiędzy działami miejsce i sposób realizacji zadań o zbliżonym

charakterze. Program zostaje uzupełniony o charakterystykę ośrodka oraz zakres i metodykę procesu planowania.

Krok 7

Dyrektor po uwzględnieniu uwag przyjmuje projekt Programu na rok 2019 i decyduje o jego przedłożeniu do zaopiniowania Radzie Społecznej Doradztwa Rolniczego i zatwierdzenia przez Ministra.

C. Działalność merytoryczna

Wstęp

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego (KPODR) będzie realizował działania edukacyjne, doradcze i upowszechnieniowe w zakresie innowacji technicznych i technologicznych produkcji rolniczej, rolnictwa ekologicznego, czy szeroko rozumianego rozwoju obszarów wiejskich.

Rolnicy województwa kujawsko-pomorskiego podnoszą poziom produkcji w swoich gospodarstwach i oczekują profesjonalnego doradztwa. Wiąże się to z ważnym aspektem działalności Ośrodka w 2019 roku jakim będzie doradztwo technologiczne ukierunkowane na wprowadzanie innowacji w produkcji roślinnej i zwierzęcej. KPODR w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich realizuje i będzie realizował zadania takie jak: upowszechnianie innowacji, wdrażanie nowych technologii, skracanie łańcucha żywnościowego, czy wspieranie przedsiębiorczości. W ramach tych działań łączy się praktykę z nauką poprzez wspieranie tworzenia i prace grup operacyjnych na rzecz innowacji w rolnictwie. Do Programu działalności przyjęto również do realizacji w ramach operacji własnych SIR projekt stworzenia aplikacji mobilnej – narzędzia wspomagającego proces podejmowania decyzji w gospodarstwie.

Od 2015 roku Ośrodek rozwija doradztwo w zakresie systemu wspomagania decyzji oraz monitorowania agrofagów. Bazą dla tego doradztwa są zainstalowane w każdym powiecie zautomatyzowane stacje pomiarowe, które na podstawie wyników i modeli chorobowych pozwalają rolnikom podejmować decyzje technologiczne i ekonomiczne w zarządzaniu gospodarstwem. W 2018 roku stacje zostały doposażone w dodatkowe czujniki pomiarowe pozwalające mierzyć uwilgotnienie gleby, co wesprze system monitorowania suszy. W ramach projektu „Infostrada 2.0” zostały zakupione i zainstalowane kolejne stacje meteorologiczne, co umożliwi skuteczniejsze doradztwo w zakresie ochrony roślin, a przez to i ochrony środowiska.

Dużym wyzwaniem organizacyjnym będą zaplanowane do realizacji imprezy wystawienniczo - targowe, czy pokazy, które mają szczególne znaczenie w upowszechnianiu nowoczesnych rozwiązań technicznych i technologicznych w produkcji rolniczej oraz popularyzacji postępu biologicznego i hodowlanego, jak również pozarolniczej działalności na obszarach wiejskich.

KPODR starając się sprostać wyzwaniom jakie wynikają ze zmian strukturalnych na wsi, będzie realizował działania zachęcające rolników i mieszkańców wsi do podejmowania działalności gospodarczej, rolniczego handlu detalicznego, sprzedaży bezpośredniej, czy przetwórstwa rolno-spożywczego. Działalność edukacyjna jak i doradcza w powyższych obszarach pozwoli na dywersyfikację dochodów, tworzenie nowych miejsc pracy oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Ośrodek pełni funkcje instytucji otoczenia biznesu (IOB) zaplanował wsparcie dla

istniejących i potencjalnych przedsiębiorstw. Wsparcie to jest i będzie realizowane również w ramach projektu „Usługi rozwojowe dla przedsiębiorstw”.

W kontekście dywersyfikacji dochodów Ośrodek w latach ubiegłych podjął i będzie kontynuował działania wspierające reorientację zawodową rolników. Szczególnym przykładem tych działań jest realizacja projektu „Opieka w zagrodzie – gospodarstwa opiekuńcze w województwie kujawsko-pomorskim” (kontynuacja działań podjętych w projekcie „Zielona opieka – rozwój gospodarstw opiekuńczych”).

Ważnym aspektem działalności KPODR będzie prowadzenie szkoleń i kampanii informacyjnej na temat zagrożeń związanych z potencjalnym wystąpieniem chorób zakaźnych (głównie grypa ptaków i afrykański pomór świń ASF).

Aplikowanie o środki z PROW 2014-2020 jest wyzwaniem zarówno dla rolników jak i przedsiębiorców. KPODR będzie udzielał szeroko rozumianego wsparcia w korzystaniu ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Zaplanowane działania edukacyjne, informacyjne oraz doradcze w tym zakresie i to w ramach działalności nieodpłatnej jak i odpłatnej.

C.1. Zadania nieodpłatne

Kujawsko-pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w 2019 roku będzie głównie udzielał wszechstronnej pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w celu zwiększenia dochodów z gospodarstwa i działalności pozarolniczej, jak również w celu poprawy warunków życia rodzin wiejskich.

Praca doradcza będzie skoncentrowana na upowszechnianiu nowości technologicznych w produkcji rolniczej i osiągnięć nauk rolniczych.

Zgodnie z założeniami Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2014-2020 doradztwo skupione będzie przede wszystkim na przekazaniu rolnikom niezbędnej wiedzy związanej z zapewnieniem bezpieczeństwa żywnościowego, zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych oraz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich w Polsce.

Działalność doradcza, informacyjna i upowszechnieniowa zaplanowana w poszczególnych zadaniach będzie realizowana poprzez organizowanie i prowadzenie konferencji i szkoleń, pokazów, demonstracji, poprzez udzielanie informacji, porad, pomocy w opracowaniu dokumentacji zgodnie z zapotrzebowaniem ze strony rolników i mieszkańców wsi, jak również upowszechnianie treści doradczych poprzez wydawnictwa (ulotki, broszury, prasa) czy audycję RTV oraz podczas imprez wystawienniczo-targowych i okolicznościowych organizowanych zarówno przez Ośrodek jak i inne instytucje. Wszystkie powyższe działania odnoszą się do zapotrzebowania ze strony rolników, mieszkańców wsi, władz samorządowych wojewódzkich i gminnych, związków rolników, szkół i uczelni rolniczych oraz innych instytucji działających na rzecz rolnictwa i rozwoju wsi.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego będzie realizował zadania uwzględniając priorytety działalności doradczej określone przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jak również określone w ramach Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz wypracowane przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego.

I. Priorytety działalności doradczej określone przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi:

1.Upowszechnianie wiedzy i informacji na temat zapobiegania i zwalczania ASF i ptasiej grypy, z uwzględnieniem bioasekuracji.

Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich. Zaplanowano szkolenia z zakresu bioasekuracji w gospodarstwie rolnym (tab.2 - Z.1.B).

Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej. Zaplanowano udzielanie informacji oraz artykuły w miesięczniku ośrodka z zakresu bioasekuracji w gospodarstwie rolnym (tab.4 - Z.2.B).

2. Wsparcie wdrażania Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2014-2020, w tym upowszechnianie wiedzy na temat wypełniania wniosku o płatności obszarowe w formie elektronicznej.

Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich. Zaplanowano przeprowadzenie szkoleń z zakresu płatności bezpośrednich, PROW, zasad wypełniania wniosków, aplikacja eWniosekPlus”. (tab.2 - Z.1.G).

Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej. W ramach tego zadania zaplanowano udzielanie informacji, zamieszczenie informacji na www, z zakresu płatności bezpośrednich, PROW, zasad wypełniania wniosków, aplikacja eWniosekPlus” (tab. 4 - Z.2.G).

Zadanie 4. Udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych. Zaplanowano udzielenie porad indywidualnych oraz opracowanie (nieodpłatne) dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy. Porady w obszarze zasad ubiegania się o płatności bezpośrednie, w tym zasad wypełniania wniosków obszarowych i rolnośrodowiskowych z uwzględnieniem rodzajów płatności, wymogów, jakie muszą być spełnione w gospodarstwie rolnym, zmian w odniesieniu do poprzedniego roku oraz korzystania z aplikacji eWniosekPlus. W ramach obszaru płatności bezpośrednie będą też nieodpłatnie sporządzane wnioski o płatności bezpośrednie i ONW. (tab. 8 - Z.4.I, Z.4.II).

3.Wzmocnienie działań na rzecz transferu wiedzy pomiędzy nauką a praktyką rolniczą i promowanie innowacyjnych rozwiązań.

Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich. Zaplanowano szkolenia stacjonarne i wyjazdowe, konferencje w zakresie Nowych rozwiązań w produkcji roślinnej oraz w produkcji zwierzęcej (tab. 2 - Z.1.A).

Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej. Zaplanowano udzielanie informacji, przygotowanie broszur, informacji na stronę internetową, artykułu w miesięczniku KPODR, stoiska promocyjne z zakresu nowych rozwiązań w produkcji roślinnej oraz produkcji zwierzęcej (tab. 4 - Z.2.A).

Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska. Zaplanowano porady ze stosowania nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowli oraz

przetwórstwa rolno-spożywczego, pokaz, demonstracje, konkursy, targi w ramach nowych rozwiązań w produkcji roślinnej. Odbędą się Międzynarodowe Targi Rolno-Przemysłowe, których celem jest prezentacja innowacyjnych rozwiązań technicznych oraz osiągnięć hodowlanych produkcji roślinnej i zwierzęcej, a także wspieranie procesów modernizacyjnych i rozwojowych gospodarstw rolnych. (tab. 15 - Z.7.A, Z.7.B).

4.Upowszechnianie i promocja produkcji zdrowej żywności, w tym w zakresie:

a) rolnictwa ekologicznego ze szczególnym uwzględnieniem przetwórstwa,

Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich. Zaplanowano szkolenia, konferencję z zakresu rolnictwa ekologicznego oraz szkolenia z Działania rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020 (tab. 2 - Z.1.D).

Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej. Zaplanowano udzielanie informacji, informacje na stronie internetowej, artykuł w miesięczniku ośrodka, stoiska informacyjno-promocyjne w ramach tematu produkcja metodami ekologicznymi, sprzedaży produktów ekologicznych, Działania rolnictwo ekologiczne PROW 2014- 2020 (tab. 4 - Z.2.D).

Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska. Zaplanowano udzielanie porad z zakresu Rolnictwo ekologiczne (tab. 14 - Z.7.D) oraz organizację konkursu z zakresu produkcji metodami ekologicznymi (tab. 15 - Z.7.D).

b) zwiększania udziału roślin wysokobiałkowych w strukturze zasiewów w tym soi non GMO oraz zwiększenie ich wykorzystania w przemyśle paszowym,

Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich. W ramach nowych rozwiązań w produkcji roślinnej zaplanowano przeprowadzenie szkoleń stacjonarnych i wyjazdowych oraz konferencji (tab. 2 - Z.1.A).

Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej. Zaplanowano udzielanie informacji, wydanie ulotki, zamieszczanie informacji na stronie internetowej oraz artykułów w miesięczniku ośrodka, a także organizacje stoisk informacyjno-promocyjnych (tab. 4 - Z.2.A).

c) produkcji żywności na niewielką skalę i wprowadzania jej na rynek w krótkich łańcuchach dystrybucji, w tym na temat działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej, rolniczego handlu detalicznego i sprzedaży bezpośredniej,

Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich. Zaplanowano szkolenia z zakresu przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej, tworzenia sieci współpracy w ramach łańcucha żywnościowego, systemów bezpieczeństwa żywności, dobrych praktyk higienicznych, produkcyjnych przy produkcji żywności w warunkach domowych, HACCP, krótkich łańcuchów dostaw, promocji i sprzedaży produktów lokalnych i regionalnych, rolniczego handlu detalicznego (tab. 2 - Z.1.A, Z.1.H, Z.1.J).

Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej. Zaplanowano udzielanie informacji z zakresu prowadzenia przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO), tworzenia sieci współpracy w ramach łańcucha

żywnościowego oraz promocji produktów lokalnych i regionalnych, rolniczego handlu detalicznego (tab. 4 - Z.2.A, Z.2.H, Z.2.J).

d) przeciwdziałania antybiotykooporności u ludzi i zwierząt

Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich. Zaplanowano przeprowadzenie szkoleń z zakresu norm i wymogów wzajemnej zgodności (w tym dobrostanu zwierząt) oraz bioasekuracji w gospodarstwie rolnym, (tab.2 - Z.1.B).

Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej. Zaplanowano udzielanie informacji oraz artykuły w miesięczniku ośrodka z zakresu norm i wymogów wzajemnej zgodności (w tym dobrostanu zwierząt) oraz bioasekuracji w gospodarstwie rolnym (tab. 4 - Z.2.B).

Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska. W ramach innych działań na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa zaplanowano udzielenie indywidualnych porad bezpośrednio w gospodarstwach w ramach kompleksowej ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa, wizyty gospodarstw oraz zorganizowanie i przeprowadzenie konkursu wiedzy z tematyki związanej z aspektami ochrony środowiska o zasięgu wojewódzkim pt. „Człowiek i środowisko”. (tab. 15 - Z.7.L).

5. Upowszechnianie działań na rzecz biogospodarki, ochrony gleby, wód i powietrza oraz dostosowań do zmian klimatycznych, w tym w zakresie:

a) programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu oraz zbioru zasad dobrej praktyki rolniczej,

Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich. Zaplanowano szkolenia stacjonarne oraz wyjazdowe i konferencje w ramach nowych rozwiązań w produkcji roślinnej, technologii produkcji roślinnej. szkolenia poświęconych problematyce związanej z gospodarką wodno-ściekową, postępowanie z odpadami ze szczególnym uwzględnieniem azbestu, oraz innych działań na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa rolnego, zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna oraz programu rolno-środowiskowy i działania rolno-środowiskowo-klimatycznego (tab. 2 - Z.1.A, Z.1.B, Z.1.L, Z.1.O).

Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej. Zaplanowano udzielanie informacji z zakresu nowych rozwiązań w produkcji roślinnej, technologii produkcji roślinnej, zasad przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna oraz programu rolno-środowiskowy i działania rolno-środowiskowo-klimatycznego, a także) (tab. 4 - Z.2.A, Z.2.B, Z.2.L, Z.2.O).

Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska. Zaplanowano pokazy, demonstracje, konkursy oraz stoiska informacyjno-promocyjne z zakresu nowych rozwiązań w produkcji roślinnej oraz technologii produkcji roślinnej (tab. 15 - Z.7.A, Z.7.B).

b) działań na rzecz ograniczenia skutków suszy, w tym zwiększenia retencji wodnej, poprawy żyzności gleb (m.in. badanie gleb, wapnowanie),

Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich. Zaplanowano szkolenia stacjonarne oraz wyjazdowe i konferencje w ramach nowych rozwiązań w produkcji roślinnej, technologii produkcji roślinnej, zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna (tab. 2 - Z.1.A, Z.1.B, Z.1.O).

Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej. Zaplanowano udzielanie informacji z zakresu nowych rozwiązań w produkcji roślinnej, technologii produkcji roślinnej, zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna oraz programu rolno-środowiskowy i działania rolno-środowiskowo-klimatycznego (tab. 4 - Z.2.A, Z.2.B, Z.2.O).

c) nieżywnościowego wykorzystania surowców rolniczych, w tym OZE

Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich. Zaplanowano szkolenie z wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym (tab. 2 - Z.1.L). Podczas Europejskiego Dnia Rzepaku EURORZEPAKU 2019 zorganizowana zostanie debata, poświęcona między innymi biopaliwom.

Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej. Zaplanowano udzielanie informacji zakresu energetyki prosumenckiej oraz wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym (tab. 4 - Z.2.L).

d) zarządzania ryzykiem produkcyjnym i rynkowym w gospodarstwie

Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich. Zaplanowano konferencję (tab. 2 - Z.1.C).

Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej. Zaplanowano udzielanie informacji dotyczących ubezpieczeń społecznych oraz majątkowych oraz artykuły do miesięcznika ośrodka. (tab. 4- Z.2.C).

Zadanie 11. Prowadzenie analiz przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej. Zaplanowano udzielanie porad z zakresu ubezpieczeń społecznych oraz majątkowych. (tab. 25 - Z.11.C).

II. Kierunki priorytetowe rozwoju rolnictwa w ramach Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego:

1. Współpraca ze związkami pszczelarskimi województwa kujawsko-pomorskiego w zakresie popularyzacji rozwoju pszczelarstwa oraz podejmowania działań propagujących profilaktykę ochrony pszczół i rodzin pszczelich.

Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich. Zaplanowano szkolenia z zasad wymiany matek pszczelich jako sposobu na zwiększenie wydajności miodowej (tab.2 - Z.1.B).

Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej. Zaplanowano udzielanie informacji dotyczących podstawowych czynności, takich jak sposoby wprawiania węzy czy wirowania miodu, zdejmowania rójek i osadzania ich w ulach, a dofinansowania do zakupu sprzętu pszczelarskiego, leków i pszczoł. (tab. 4 - Z.2.A).

Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska. W ramach technologii produkcji zwierzęcej udzielane będą porady z zakresu metod prowadzenia pasieki, sposobów i terminów leczenia, nastroju rojowego, sposobów łączenia rodzin i wymiany matki, a także metod odzysku wosku pszczelego. (tab. 14 - Z.7.B). Ośrodek włączy się w organizację Forum Pszczelarzy, które organizowane jest cyklicznie przez Regionalny Związek Pszczelarzy w Toruniu. Celem forum jest wymiana doświadczeń, zapoznanie się z najnowszymi wynikami badań naukowych i regulacjami prawnymi dotyczącymi pszczelarstwa. (tab. 15 - Z.7.B).

2. Podejmowanie działań mających na celu upowszechnianie i popularyzację wśród rolników wyników badań z zakresu porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego poprzez organizowanie szkoleń, wizyt doradców rolnych KPODR w gospodarstwach oraz wizyt studyjnych rolników w gospodarstwach rolnych, celem wymiany doświadczeń.

Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich. Zaplanowano szkolenia dotyczące najnowszych osiągnięć nauki w zakresie postępu biologicznego oraz nowych agrotechnicznych rozwiązań w zakresie nawożenia i uprawy m.in. zbóż, rzepaku, kukurydzy, ziemniaka, roślin ogrodniczych i sadowniczych. Zaplanowano wiele spotkań w celu porównania odmian ziemniaków, zbóż, rzepaku, kukurydzy w warunkach polowych, zarówno na kolekcjach odmian jak i w warunkach konkretnego gospodarstwa. Celem szkoleń w zakresie technologii produkcji roślinnej będzie rozwiązywanie bieżących problemów technologicznych poprzez wykorzystanie osiągnięć nauki w zakresie postępu biologicznego oraz najlepszych agrotechnicznych rozwiązań. Zaplanowano szkolenia w celu porównania odmian w warunkach polowych zarówno na kolekcji odmian jak i w gospodarstwach rolnych na demonstracjach upowszechnieniowych. Platformą szkoleniową będzie kolekcja odmian roślin uprawnych realizowana w ramach Dni Pola w Grubnie oraz Gospodarstwo rolne Przedsiębiorstwa Wielobranżowego FAROL sp. z o.o. w Fałęcinie, która prowadzi doświadczenia w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) dla zbóż, rzepaku i roślin strączkowych oraz pola doświadczalne Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Chrzążowie (tab. 4 - Z.1.A, Z.1.B).

Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej. Zaplanowano udzielanie informacji, przygotowanie broszur, informacji na stronę internetową ośrodka, artykułów do miesięcznika oraz przygotowanie stoisk informacyjno-promocyjnych. Informacje będą dotyczyły promowania postępu i innowacji, wdrażania oraz upowszechniania nowych rozwiązań przydatnych i możliwych do zastosowania w gospodarstwach. Wyniki prac demonstracyjno-upowszechnieniowych prowadzonych w 2019 roku na kolekcji odmian w Grubnie, u rolników oraz w gospodarstwie PW FAROL Fałęcin będą udostępniane na stronie internetowej oraz miesięczniku ośrodka. (tab. 4 - Z.2.A, Z.2.B).

Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska. Zaplanowano udzielenie porad, organizację pokazów, demonstracji upowszechnieniowych, konkursy, Olimpiadę Wiedzy Rolniczej, imprez wystawienniczo-targowych. Celem Dni Pola w Grubnie jest promowanie postępu biologicznego w produkcji roślinnej. We współpracy z ośrodkami hodowli roślin, firmami nasiennymi i chemicznymi, prezentujemy nowości odmianowe w zbożach, kukurydzy, rzepaku, bobowatych, ziemniaku. (tab. 15 - Z.7.A, Z.7.B).

3. Podejmowanie działań z zakresu propagowania wśród producentów rolnych biologizacji rolnictwa jako alternatywy dla jego chemizacji, a także w przetwórstwie rolno-spożywczym oraz w gospodarstwach domowych poprzez organizowanie szkoleń, pokazów czy wizyt studyjnych u podmiotów, które w swojej działalności stosują już biologizację.

Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich. Zaplanowano przeprowadzenie szkoleń z zakresu nowych rozwiązań w produkcji roślinnej, technologii produkcji roślinnej, bezpiecznego stosowania środków ochrony roślin, produkcji metodami ekologicznymi, metod uprawy roślin, nawożenia i ochrony roślin w rolnictwie ekologicznym, oraz zasad ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna . Zorganizowane zostaną konferencje, na których będą poruszane zagadnienia dotyczące możliwości wykorzystania różnych technologii uprawy przed agrofagami, najnowszych rozwiązań technicznych w uprawie, nawożeniu i siewie zbóż, stosowania środków ochrony roślin. (tab. 2 - Z.1.A., Z.1.B, Z.1.D, Z.1.O).

Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej. Zaplanowano udzielenie formacji, wydanie broszur, zamieszczenie informacji na stronie internetowej, artykułów w miesięczniku ośrodka oraz stoiska informacyjno-promocyjne (tab. 4 - Z.2.A, Z.2.B, Z.2.D, Z.2.O).

Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska. Zaplanowano porady dotyczące doboru odmian, nawożenia, ochrony przed agrofagami, rozwiązania problemów technologicznych dotyczących nawożenia. W ramach innych działań na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa zaplanowano udzielenie indywidualnych porad bezpośrednio w gospodarstwach w ramach kompleksowej ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa, wizyty gospodarstw oraz zorganizowanie i przeprowadzenie konkursu wiedzy z tematyki związanej z aspektami ochrony środowiska. (tab. 15 - Z.7.A, Z.7.B, Z.7.D).

4. Podejmowanie działań mających na celu propagowanie i rozwój wśród rolników sprzedaży bezpośredniej żywności wytworzonej i ich gospodarstwach rolnych, mając na względzie możliwości i korzyści wynikające z nowych regulacji prawnych w tym zakresie.

Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich. Zaplanowano szkolenie na temat tworzenia i funkcjonowanie sieci współpracy w ramach łańcucha żywnościowego. Lokalni wytwórcy żywności, również rolnicy produkujący żywność w ramach rolniczego handlu detalicznego będą mogli pozyskać wiedzę związaną z wymogami sanitarnymi jakie trzeba spełnić podczas produkcji żywności podczas szkoleniach na temat warunków sanitarnych i higienicznych w przetwórstwie na poziomie gospodarstwa oraz w małym zakładzie. Szkolenia

dotyczące legalnej sprzedaży produktów lokalnych i tradycyjnych oraz tworzenia kanałów sprzedaży, dostawy bezpośrednich, działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej. Odbędą się szkolenia, na których zostaną omówione zmiany w przepisach prawnych dotyczących rolniczego handlu detalicznego (RHD) (tab. 2 - Z.1.H), Z.1.J).

Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej. Zaplanowano udzielanie informacji związanych z problematyką współpracy w ramach łańcucha żywnościowego, możliwością uzyskania przez produkty spożywcze oznaczeń gwarantujących wysoką jakość produktu, wdrażania różnych systemów bezpieczeństwa żywności, dobrych praktyk higienicznych (GHP) i dobrych praktyk produkcyjnych (GMP) przy produkcji żywności w warunkach domowych i małym przetwórstwie. Zaplanowano również udzielenie informacji związanych ze sprzedażą bezpośrednią, rolniczym handlem detalicznym oraz zmianami zaplanowanymi na rok 2019. (tab. 4 - Z.2.H, Z.2.J).

5. Inicjowanie działań mających na celu ściślejsze powiązanie producentów surowca z przetwórstwem rolno-spożywczym, zapewniające większą stabilność rynku w obrocie płodami rolnymi, a tym samym opłacalność produkcji rolnej.

Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich. Szkolenia z zakresu prowadzenia rachunkowości w gospodarstwach rolnych, możliwości korzystania z dofinansowania inwestycji z funduszy UE i środków krajowych oraz zarządzania gospodarstwem rolnym (tab.2 - Z.1.C, Z.1.G, Z.1.I).

Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej. Zaplanowano informacje, informacje na stronie internetowej, artykuły w miesięczniku oraz biuletynie ośrodka (tab.4 - Z.2.C, Z.2.G, Z.2.I).

Zadanie 5. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzenie i upowszechnianie informacji rynkowej w tym zakresie monitorowania i analizy cen środków do produkcji oraz płodów rolnych i ich upowszechnianie na stronie internetowej, artykuły w miesięczniku oraz biuletynie ośrodka (tab.10 - Z.5.I).

Zadanie 11. Prowadzenie analiz przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej - porady indywidualne w zakresie rachunkowości w gospodarstwach rolnych, ubezpieczeń społecznych, zarządzania gospodarstwem rolnym oraz opracowanie kalkulacji rolniczych (tab.25 - Z.11.C, Z.11.I).

III. Priorytety działalności doradczej KPODR będą realizowane poprzez poniższe działania.

1. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim:

Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich - konferencje i szkolenia z obszarów produkcji roślinnej i zwierzęcej, prowadzenie przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej, ograniczonej (MLO), norm i wymagań wzajemnej zgodności (w tym dobrostan zwierząt), BHP, bioasekuracji w gospodarstwach rolnych, prowadzenia rachunkowości w gospodarstwach rolnych, rolnictwa ekologicznego, rozwoju przedsiębiorczości wiejskiej, unowocześniania gospodarstwa domowego, dofinansowania ze środków UE i krajowych,

tworzenia i funkcjonowania grup producentów rolnych, owoców i warzyw, systemów bezpieczeństwa żywności, zarządzania gospodarstwem rolnym, promocji produktów lokalnych i regionalnych, zbiór zasad dobrych praktyk rolniczych opracowany zgodnie z ustawą – Prawo wodne, integrowanej produkcji i ochrony roślin, wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej, zasad ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna (tab.2 - Z.1.A, Z.1.B, Z.1.C, Z.1.D, Z.1.E, Z.1.F, Z.1.G, Z.1.H, Z.1.I, Z.1.J, Z.1.K, Z.1.L, Z.1.M, Z.1.N, Z.1.O).

Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - informacje indywidualne, informacje na stronę internetową, artykuły w miesięczniku i biuletynie ośrodka oraz wydanie broszur ulotek w zakresie z obszarów produkcji roślinnej i zwierzęcej, prowadzenie przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej, ograniczonej (MLO), norm i wymagań wzajemnej zgodności (w tym dobrostan zwierząt), BHP, bioasekuracji w gospodarstwach rolnych, rachunkowości w gospodarstwach rolnych, rolnictwa ekologicznego, rozwoju przedsiębiorczości wiejskiej, unowocześniania gospodarstwa domowego, dofinansowania ze środków UE i krajowych, tworzenia i funkcjonowania grup producentów rolnych, owoców i warzyw, systemów bezpieczeństwa żywności, zarządzania gospodarstwem rolnym, promocji produktów lokalnych i regionalnych, zbiór zasad dobrych praktyk rolniczych opracowany zgodnie z ustawą – Prawo wodne, integrowanej produkcji i ochrony roślin, wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej, zasad ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna (tab.4 - Z.2.A, Z.2.B, Z.2.C, Z.1.D, Z.1.E, Z.1.F, Z.2.G, Z.2.H, Z.2.I, Z.2.J, Z.2.K, Z.2.L, Z.1.M, Z.1.N, Z.2.O).

Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska – porady, pokazy, demonstracje upowszechnieniowe, konkursy, imprezy wystawienniczo-targowe między innymi w zakresie nowych rozwiązań w produkcji roślinnej i zwierzęcej, technologii produkcji, poprawy stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego w gospodarstwach, rolnictwa ekologicznego, modernizacji gospodarstw rolnych, BHP, gospodarki wodno-ściekowej, działań na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa (tab.15 - Z.7).

Zadanie 10. Współdziałanie w realizacji zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych. W ramach zadania zaplanowano udzielenie porad w ramach tematyki dotyczącej zasad ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywy azotanowej i ramowej dyrektywy wodnej, Programu rolnośrodowiskowego PROW 2007-2013 i Działań rolno-środowiskowo-klimatycznych PROW 2014-2020, ochrony bioróżnorodności, w tym NATURA 2000 (tab. 23 – Z.10.O).

2. Podnoszenie poziomu zarządzania gospodarstwem rolnych:

Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich - szkolenia z zakresu prowadzenia rachunkowości w gospodarstwach rolnych, możliwości korzystania z dofinansowania inwestycji z funduszy UE i środków krajowych oraz zarządzania gospodarstwem rolnym (tab.2 - Z.1.C, Z.1.G, Z.1.I).

Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - informacje indywidualne, informacje na stronę internetową KPODR, artykuły w miesięczniku oraz biuletynie ośrodka (tab.4 - Z.2.C, Z.2.G, Z.2.I).

Zadanie 5. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzenie i upowszechnianie informacji rynkowej w tym zakresie - monitorowanie i analiza cen środków do produkcji oraz płodów rolnych i ich upowszechnianie na stronie internetowej, artykuły w miesięczniku oraz biuletynie ośrodka (tab.10 - Z.5.I).

Zadanie 11. Prowadzenie analiz przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej - porady indywidualne w zakresie rachunkowości w gospodarstwach rolnych, ubezpieczeń społecznych, zarządzania gospodarstwem rolnym oraz opracowanie kalkulacji rolniczych (tab.25 - Z.11.C, Z.11.I).

3. Wielofunkcyjny, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich:

Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich - konferencje i szkolenia w zakresie działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej, rozwoju przedsiębiorczości, unowocześniania wiejskiego gospodarstwa domowego, możliwości korzystania z dofinansowania na rozwój wsi z funduszy UE i środków krajowych, modernizacji gospodarstw rolnych, promocji produktów lokalnych i regionalnych, działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i kulinarnego wsi oraz rozwoju agroturystyki, turystyki, promocji wsi poprzez gospodarstwa edukacyjne i opiekuńcze (tab.2 - Z.1.A, Z.1.E, Z.1.F, Z.1.G, Z.1.H, Z.1.J, Z.1.M, Z.1.N).

Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - informacje indywidualne, informacje na stronę internetową KPODR, artykuły w miesięczniku „Wieś Kujawsko-Pomorska”, Biuletynie internetowym „Aktualności” w zakresie działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej, rozwoju przedsiębiorczości, unowocześniania wiejskiego gospodarstwa domowego, możliwości korzystania z dofinansowania na rozwój wsi z funduszy Unii Europejskiej i środków krajowych, modernizacji gospodarstw rolnych, promocji produktów lokalnych i regionalnych, działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i kulinarnego wsi oraz rozwoju agroturystyki, turystyki, promocji wsi poprzez gospodarstwa edukacyjne i opiekuńcze (tab.4 - Z.2.A, Z.2.E, Z.2.F, Z.2.G, Z.2.H, Z.2.J, Z.2.M, Z.2.N).

Zadanie 8. Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego zarządzania gospodarstwa rolnego zaplanowano organizację pokazów, konkursów, imprez wystawienniczo-targowych oraz pozostałych form. (tab. 18 – Z.8.F, Z.8.J, Z.8.M) Każda z planowanych do udzielenia porad, jest ważna, ponieważ dotyczy istotnych tematów z zakresu omawianego zadania i zostanie udzielona konkretnemu odbiorcy, który oczekuje rzetelnej oceny i analizy problemu oraz racjonalnej, pragmatycznej porady. (tab. 17 - Z.8.F, Z.8.J, Z.8.M)).

Zadanie 9. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku – porady, konkurs, impreza wystawienniczo –targowa

w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej, promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku (tab.20 - Z.9.E, Z.9.N i tab. 21 Z.9.N).

4. Promowanie postępu biologicznego i technologicznego w produkcji rolniczej:

Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - broszury, ulotki, materiały informacyjne na stronę internetową KPODR, artykuły w miesięczniku oraz biuletynie ośrodka w zakresie stosowania nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowli oraz przetwórstwa rolno-spożywczego, rozwiązywania problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych w gospodarstwach rolnych (tab.4 - Z.2.A, Z.2.B).

Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska - pokazy, demonstracje upowszechnieniowe, konkursy, Olimpiada Wiedzy Rolniczej, imprezy wystawienniczo-targowe w zakresie stosowania nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowli oraz przetwórstwa rolno-spożywczego, rozwiązywania problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych w gospodarstwach rolnych (tab.15 - Z.7.A, Z.7.B).

Zadanie 1.

Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich

Wdrażanie zadania „Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich” polegać będzie na prowadzeniu działalności szkoleniowej obejmującej szkolenia stacjonarne, szkolenia wyjazdowe i konferencje. Ich tematyka będzie zróżnicowana, planowana zgodnie z sugestiami i oczekiwaniami rolników oraz innych mieszkańców obszarów wiejskich.

Z.1.A. Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze

W obszarze stosowania nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze będą realizowane szkolenia i konferencje w zakresie nowych rozwiązań w produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz prowadzenia przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO).

Działalność szkoleniowa w zakresie nowych rozwiązań w produkcji roślinnej obejmowała będzie zarówno organizację szkoleń stacjonarnych i wyjazdowych jak i konferencji. Ich tematyka dotyczyć będzie wprowadzania innowacyjnych rozwiązań w uprawie roślin rolniczych, sadowniczych i ogrodniczych. W przedmiotowym obszarze tematycznym zaplanowano konferencję pt. „Innowacyjne rozwiązania w zakresie uprawy i przechowania ziemniaków”, podczas której omówione zostaną problemy uprawy, nawożenia, ochrony ziemniaków jadalnych oraz przeznaczonych do produkcji skrobi a także zmiany w podejściu do uprawy, wykorzystanie postępu biologicznego oraz nowych maszyn i urządzeń do uprawy i przechowywania ziemniaka. Specyfiką konferencji będzie fakt, że odbędzie się ona na terenie specjalistycznego gospodarstwa rolnego. Wykładowcami będą przedstawiciele Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin Oddział w Boninie i Oddział w Jadwisinie oraz przemysłu ziemniaczanego i hodowli ziemniaka: Przedsiębiorstwo Przemysłu Ziemniaczanego Trzemeszno sp. z o.o., Hodowla Ziemniaka Zamarte sp. z o.o., Pomorsko-Mazurska Hodowla Ziemniaka Strzekęcino, Europlant Handel Ziemniakami sp. z o.o.,

Solana Polska sp. z o.o., Agrico Polska sp. z o.o. Kolejna planowana konferencja pt. „Nowe rozwiązania w uprawie i integrowanej ochronie zbóż”, dotyczyła będzie możliwości wykorzystania różnych technologii uprawy do ochrony przed agrofagami, a także najnowszych rozwiązań technicznych w uprawie, nawożeniu i siewie zbóż. Wykładowcami będą przedstawiciele Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych Słupia Wielka, Instytutu Ochrony Roślin – PIB z Poznania oraz uczelni rolniczych jak Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy. Wzorem lat ubiegłych zaplanowano zorganizowanie konferencji „Forum Nasienne – nowości odmianowe”. Konferencja poświęcona będzie wykorzystaniu w gospodarstwach rolnych kwalifikowanego materiału siewnego. W związku z tym, że w Polsce wykorzystanie kwalifikowanych nasion szacuje się na około 20% koniecznym wydaje się przekazanie producentom rolnym jak najszerszej informacji na temat korzyści wynikających z korzystania z takich nasion. Rzepak w 2019 roku będzie jednym z tematów przewodnich w KPODR w Minikowie. Z tym zagadaniem związane są dwie konferencje. Pierwsza pt. „Rzepak-nowe rozwiązania w uprawie” odbędzie się 21 lutego 2019 roku w Przysieku. Podczas konferencji zaprezentowana będzie aktualna ocena plantacji rzepaku pod kątem wzrostu i rozwoju w niekorzystnych warunkach okresu wegetacji jesienią, stan i perspektywy uprawy rzepaku na wiosnę oraz nawożenie. Omawiane będą również nurtujące rolników zagadnienia dotyczące stosowania środków ochrony roślin, jakie środki i w jakiej fazie rozwojowej rzepaku najlepiej zastosować aby były skuteczne. Na konferencję zostaną zaproszeni plantatorzy rzepaku oraz doradcy z województwa kujawsko-pomorskiego. Wykładowcami będą przedstawiciele Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, firmy Rapool, Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Chrzastowie. Na konferencję będą także zaproszeni przedstawiciele koncernów chemicznych, takich jak np. BASF, BAYER, SYNGENTA, którzy omówią zagadnienia związane z nowymi środkami ochrony roślin w uprawie rzepaku. Kolejnym wydarzeniem poświęconym ww. roślinie będzie EURORZEPAK 2019, konferencja o randze międzynarodowej. Na tą okoliczną założone zostały doświadczenia polowe rzepaku ozimego. Pierwsze doświadczenie obejmuje 37 odmian rzepaku. Są to poletka odmianowe różnych firm nasiennych i odmian rzepaku. Materiał do zasiewów został przekazany przez czołowe hodowle roślin m.in. HR Strzelce, HR Smolice, Euralis, KWS, Rapool, Saatbau, Syngenta, LG, Danko, Agrochest oraz RAGT. Kolekcja jest w pełni chroniona przed agrofagami. Drugie doświadczenie to pole produkcyjne, na którym pokazany będzie efekt ochrony roślin przez trzy czołowe firmy chemiczne, są to INVIGO, SYNGENTA. Każda z firm ma pod opieką 3 ha pola produkcyjnego i stosuje na nim swoją technologię, czyli zapewnia maksymalną ochronę przed szkodnikami, chwastami i chorobami, co później będzie szczegółowo opisane i zaprezentowane uczestnikom konferencji. Należy również wspomnieć o firmie YARA, która ma pod swoją opieką kompleksowe nawożenie. W EURORZEPAKU 2019 udział wezmą czołowi producenci rzepaku z kraju jak i z zagranicy. Zrealizowany będzie również debata poświęcona problematyce związanej z uprawą rzepaku, nawożeniem oraz biopaliwami. Kolejna konferencja w obszarze nowych rozwiązań w produkcji roślinnej pt. „Nawożenie strategicznym czynnikiem wspomagającym uprawę”. poświęcona będzie nowościom oferowanym dla rolnictwa na rynku nawozów. Omówione zostaną zalety oraz wady nawożenia oraz sposoby skutecznej regulacji pH gleby. Nowe rozwiązania w produkcji rolniczej obejmują również produkcję sadowniczą, w obszarze której zorganizowane

zostaną dwie konferencje. Aktualna sytuacja na plantacjach upraw sadowniczych będzie tematyką konferencji „Aspekty technologiczne upraw sadowniczych”. Zmieniające się warunki pogodowe (okresowe susze, zalania) wpływają na stan roślin zimujących i w trakcie wegetacji. Zagadnienia przedstawiane będą dotyczyć stanu roślin, ich odżywienia i zagrożeniu ze strony chorób i szkodników. Przedstawione będą również możliwości zapobiegania negatywnym skutkom działania warunków pogodowych. Konferencję „Zjazd Sadowników Województwa Kujawsko-Pomorskiego” zaplanowano na pierwszy kwartał 2019 r. Termin konferencji przeniesiono z terminu późnojesiennego z uwagi na trudności z dostępem siły roboczej w okresie zbiorów. Planowana konferencja będzie posumowaniem mijającego sezonu uprawowego. Prelegentami będą z Instytutu Ogrodnictwa PIB ze Skierniewic przedstawiający problemy danego sezonu oraz możliwości ich rozwiązań. Przybyłe firmy zaprezentują nowości produktowe dla gospodarstw sadowniczych.

Celem szkoleń stacjonarnych i wyjazdowych będzie przekazanie rolnikom najnowszych osiągnięć nauki w zakresie postępu biologicznego oraz nowych agrotechnicznych rozwiązań w zakresie nawożenia i uprawy m.in. zbóż, rzepaku, kukurydzy, ziemniaka, roślin ogrodniczych i sadowniczych. Zaplanowano wiele spotkań w celu porównania odmian ziemniaków, zbóż, rzepaku, kukurydzy w warunkach polowych bieżącego roku, zarówno na kolekcjach odmian jak i w warunkach konkretnego gospodarstwa. Platformą szkoleniową będzie kolekcja odmian roślin uprawnych realizowana w ramach Dni Pola w Grubnie, Gospodarstwo rolne Przedsiębiorstwa Wielobranżowego FAROL sp. z o.o. w Fałęcinie oraz Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Chrzastowie, która prowadzi doświadczenia w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) dla zbóż, rzepaku i roślin strączkowych. Oprócz tego na szkoleniach ważnym aspektem będzie szkolenie doradców i rolników pod kątem monitorowania agrofagów (Platforma sygnalizacji agrofagów IOR-PIB) i wykorzystania w ochronie roślin tzw. Systemów Wspomagania Decyzji (SWD). Tematy poruszane podczas szkoleń dla rolników obejmowały będą zagadnienia nowych odmiany zbóż, zalecanych dla województwa kujawsko-pomorskiego, porównania mieszańcowych i populacyjnych odmian rzepaku, bezorkowej uprawy gleby strip till i compil, innowacyjnych rozwiązań w nawożeniu zbóż na różnych glebach w zależności od warunków wilgotnościowych, porównania najnowszych odmian ziemniaka jadalnego w warunkach ochrony przed zarazą w oparciu o program NegFry. Poza tym Ośrodek w konsorcjum z Kujawsko-Pomorską Izbą Rolniczą będzie realizował projekt pt. „Nowoczesne technologie uprawy zbóż” w ramach którego zrealizowane zostaną szkolenia pn. „Nowoczesne technologie produkcji zbóż w woj. kujawsko-pomorskim”. Projekt współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania „Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności” w ramach działania „Transfer wiedzy i działalność informacyjna” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

W zakresie nowych rozwiązań w produkcji zwierzęcej będą zorganizowane szkolenia stacjonarne oraz konferencje. Ich tematyka dotyczyć będzie wprowadzania nowoczesnych rozwiązań technologicznych w produkcji bydła mięsnego i bydła mlecznego, trzody chlewnej, drobiu i zwierząt futerkowych. W ciągu ostatnich lat obserwuje się malejącą liczbę producentów mleka, w szczególności utrzymujących mniej niż 9 krów, co świadczy o kontynuacji procesu koncentracji i intensyfikacji produkcji mleka. Opisane tendencje świadczą z jednej strony o wzrastającej

wydajności w produkcji mleka a z drugiej strony o coraz większych problemach hodowców utrzymujących niewielką liczbę krów. W związku z powyższym w 2019 roku problemy hodowców bydła będą dotyczyły nie tylko poprawy opłacalności ale również możliwości i alternatyw dla najmniejszych producentów jak i poprawy dochodowości gospodarstw rolnych poprzez wprowadzanie nowych technologii. Zaplanowano konferencje pt. „Nowoczesne technologie w produkcji bydła mlecznego” oraz konferencję pt. „Nowoczesne technologie w produkcji bydła mięsnego”. Tematyka konferencji związana będzie z nowoczesnymi technologiami i rozwiązaniami stosowanymi w chowie bydła mlecznego i mięsnego. Uczestnicy zostaną zapoznani ze światowymi trendami w produkcji mleka oraz żywca wołowego, z zasadami prawidłowego żywienia krów i zdrowia zwierząt. Przedstawiony będzie wykład z zakresu światowych prognoz związanych z produkcją mleka, wołowiny oraz sytuacji Polski na rynku mleka i wołowiny, a także zasady prawidłowego żywienia w poszczególnych grupach technologicznych bydła, zapotrzebowanie pokarmowe krów oraz charakterystykę pasz najczęściej stosowanych w żywieniu bydła. Wykładowcami będą m.in. przedstawiciele Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy. Dodatkowo zorganizowana zostanie konferencja „Nowoczesne rozwiązania w hodowli drobiu grzebiącego” – jest to konferencja cykliczna, która odbędzie się w Minikowie w pierwszym kwartale 2019 roku. Tematy poruszane na konferencji dotyczyły będą nowoczesnych technologii i aktualności związanych z branżą drobiarską. Oprócz hodowców na konferencji pojawiają się pracownicy naukowci, weterynarze, przedstawiciele handlowi. Wykładowcami będą przedstawiciele Kujawsko-Pomorskiego Zrzeszenia Hodowców Drobiu i Producentów Jaj, Krajowej Federacji Hodowców Drobiu i Producentów Jaj, Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy.

Dla producentów bydła mięsnego i mlecznego w planie działalności ujęto szereg szkoleń stacjonarnych prezentujących nowoczesne rozwiązania technologiczne i kierunki w produkcji, chowie i hodowli. Producenci trzody chlewnej będą mogli uczestniczyć w szkoleniu pt. „Nowoczesne rozwiązania w budynkach dla trzody chlewnej”. Dla hodowców królików zaplanowano szkolenie „Nowoczesne rozwiązania w hodowli królików”. Szkolenie dotyczyć będzie żywienia, hodowli oraz profilaktyki na fermach królików w kraju. Wykładowcami będą przedstawiciele Instytutu Zootechniki PIB Balice koło Krakowa, Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy. Dla właścicieli gospodarstw pasiecznych zaplanowano szkolenia pt. „Całoroczna gospodarka pasieczna”. KPODR jest także partnerem projektu realizowanego w ramach działania „Transfer wiedzy i działalność informacyjna” w konsorcjum z KPIR pn. „ Nowoczesny chów świń i bydła mięsnego z uwzględnieniem zasad higieny, polepszenia dobrostanu, profilaktyki i bioasekuracji jako alternatywy dla stosowania antybiotyków u zwierząt”, w ramach którego realizowane będą następujące tematy szkoleń: „Nowoczesny chów świń z uwzględnieniem zasad higieny, dobrostanu, profilaktyki i bioasekuracji” oraz „Nowoczesny chów bydła mięsnego z uwzględnieniem zasad higieny, dobrostanu, profilaktyki i bioasekuracji”.

Z zakresu przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej zaplanowano szkolenia dotyczące wymagań prawnych i higieniczno-sanitarnych w działalności MLO. Jest to kontynuacja szkoleń jakie przeprowadzono w latach ubiegłych w związku z nowymi warunkami Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 marca 2016 roku, w sprawie

szczegółowych warunków uznania działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej, które weszły w życie z dniem 1 czerwca 2016 roku.

Z.1.B. Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych

W ramach powyższej tematyki będą organizowane konferencje i szkolenia z zakresu poprawy stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego gospodarstw rolnych, technologii produkcji roślinnej i zwierzęcej, bioasekuracji, norm i wymogów wzajemnej zgodności oraz zasad BHP w gospodarstwie rolnym.

Celem szkoleń stacjonarnych w zakresie technologii produkcji roślinnej będzie rozwiązywanie bieżących problemów technologicznych poprzez wykorzystanie osiągnięć nauki w zakresie postępu biologicznego oraz najlepszych agrotechnicznych rozwiązań w zakresie nawożenia i uprawy zbóż oraz ochrony roślin, w tym m.in. zbóż, rzepaku, kukurydzy i ziemniaków. Zaplanowano szkolenia w celu porównania odmian w warunkach polowych bieżącego roku zarówno na kolekcji odmian jak i w gospodarstwach rolnych na demonstracjach upowszechnieniowych. Podstawową platformą szkoleniową będzie również kolekcja odmian roślin uprawnych realizowana w ramach Dni Pola w Grubnie. Wykładowcami będą przedstawiciele Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin Oddział w Boninie oraz firm hodowlanych i nasiennych jak: Hodowla Ziemniaka Zamarte sp. z o.o., Pomorsko-Mazurska Hodowla Ziemniaka Strzeżęcino, Europlant Handel Ziemniakami sp. z o.o., Solana Polska sp. z o.o., Agrico Polska sp. z o.o. a także KWS Lochow Polska sp. z o.o., Rapool Polska sp. z o.o., Saatbau Polska sp.z o.o., DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o., Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o.. Szczególną grupą do których skierowane będą szkolenia w zakresie technologii zbóż i rzepaku będą Młodzi Rolnicy korzystający ze wsparcia w ramach PROW 2014-2020. W ramach szkolenia „Co w polu piszczy” tematem przewodnim zagrożenia wynikające z występowania w uprawach rolnych szkodników i patogenów chorobotwórczych. Każdy sezon wegetacyjny wiąże się z innymi zagrożeniami ze strony agrofagów, dlatego też producenci rolni powinni mieć możliwość pozyskania najświeższej wiedzy na temat ochrony. Wiele szkoleń realizowanych w 2019 r. będzie poruszało temat ochrony zbóż i rzepaku przed chorobami i szkodnikami. Dodatkowo szkolenia będą obejmowały tematy uprawy kukurydzy na ziarno i kiszonkę, uprawę roślin bobowatych oraz ich miejsce w uprawie głównej, w poplonach i międzyplonach. Tematy szkoleń obejmą także porównanie metod uprawy zbóż ozimych i jarych (tradycyjne, uproszczone, siew bezpośredni), w tym ich zalety i wady. Ważnym tematem podczas szkoleń będzie nawożenie zbóż na różnych glebach w zależności od warunków wilgotnościowych jak również poprawa jakości gleb poprzez zmianę jej pH i podwyższanie żyzności gleby poprzez stosowanie mieszanek poplonowych. Dla właścicieli sadów zaplanowano szkolenie dotyczące ich ochrony przed przymrozkami. Dla producentów ziemniaka zaplanowano szkolenie prezentujące system wspomagania podejmowania decyzji ochronie ziemniaka. Producenci warzyw będą mogli natomiast skorzystać ze szkoleń w zakresie ochrony cebuli, brokułu i kalafiora. Dla producentów pomidora zaplanowano szkolenie pt. „Odmiany, nawożenie i ochrona pomidorów dla przetwórstwa”. Szkolenie będzie dotyczyło racjonalnego nawożenia upraw pomidorów gruntowych co ma wpłynąć na zmniejszenie kosztów oraz zwiększenie plonów oraz lepszą jakość surowca dla przetwórstwa.

W obszarze technologii produkcji zwierzęcej zaplanowano konferencję pt. „Aktualne tendencje w hodowli i chowie drobiu wodnego”. Planowana konferencja odbędzie się w Minikowie, a wykładowcami będą przedstawiciele Instytutu Zootechniki - PIB Zakładu Doświadczalny w Kołudzie Wielkiej i Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy oraz przedstawiciele handlowych firm branżowych. Tematyka obejmować będzie technologię produkcji, obecne zagrożenia i problemy w hodowli drobiu wodnego tj. kaczek i gęsi w województwie kujawsko-pomorskim i na świecie. Kolejna konferencja pt. „Kujawsko-Pomorskie Seminarium dla hodowców szynszyli” będzie odbywać się na początku czerwca 2019 roku. Do Minikowa przyjadą specjaliści i hodowcy z całej Polski zajmujący się hodowlą szynszyli. Wydarzenie połączone będzie z pokazem prawidłowego przygotowania skór do sprzedaży. Oprócz tego poruszane będą zagadnienia dotyczące dobrostanu, profilaktyki i prawidłowego żywienia szynszyli. „Aktualna sytuacja i zagadnienia produkcji owczarskiej” to tytuł konferencji, która kierowana jest do hodowców owiec i kóz z województwa kujawsko-pomorskiego. Konferencja prezentować będzie bieżącą sytuację oraz wyzwania w branży. Wykładowcami będą przedstawiciele Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy, Regionalnego Związku Hodowców Owiec i Kóz w Bydgoszczy, Instytutu Zootechniki PIB Zakład Doświadczalny w Kołudzie Wielkiej. Natomiast tematyka szkoleń kierowana do producentów trzody chlewnej dotyczyła będzie wpływu żywienia na płodność i plenność loch oraz kondycję prosiąt, dobrostanu oraz żywienia poszczególnych grup technologicznych trzody chlewnej. Dla producentów bydła mięsnego i mlecznego zaplanowano szkolenia z zakresu zakiszania pasz, żywienia, odchowu cieląt oraz jałówek, technologii utrzymania bydła mlecznego oraz opłacalności produkcji bydła mięsnego. Planuje się również szkolenia z zasad identyfikacji i rejestracji zwierząt, przyzagrodowego chowu gęsi oraz wymiany matek pszczoł jako sposobu na zwiększenie wydajności miodowej.

W ramach norm i wymagań wzajemnej zgodności zaplanowano szkolenia dotyczące wymogów dobrostanu bydła oraz norm i wymagań wzajemnej zgodności w gospodarstwach rolnych. Dodatkowo w 2019 r. Ośrodek w konsorcjum z Kujawsko-Pomorską Izbą Rolniczą z/s w Przysieku będzie realizował projekt pt. „Szkolenia w zakresie cross-compliance w woj. kujawsko-pomorskim”. Projekt współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania „Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności” w ramach działania „Transfer wiedzy i działalność informacyjna” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. W ramach szkoleń poza omówieniem zakresu wymogów wzajemnej zgodności w poszczególnych obszarach będzie przekazywana wiedza jak dostosować gospodarstwo w tym zakresie.

W ramach poprawy stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego gospodarstw rolnych, nowych rozwiązań technologicznych i organizacyjnych w produkcji trzody chlewnej w czwartym kwartale 2019 roku zostanie zorganizowana konferencja pt. „W jaki sposób efektywnie zarządzać stadem świń”. Na konferencji tej zostaną przedstawione nowoczesne metody prowadzenia i zarządzania stadem loch z uwzględnieniem nowoczesnych rozwiązań technicznych i technologicznych wpływających na poprawę opłacalności produkcji trzody chlewnej. Zaplanowano również przeprowadzenie szkoleń dla rolników pt. „Przegląd posezonowy i konserwacja sprzętu rolniczego”. Istnieje potrzeba prowadzenia tego typu szkoleń gdyż maszyny rolnicze są coraz

bardziej nowoczesne i wymagają należytej obsługi technicznej. Co prawda maszyny wyposaża się w instrukcje obsługi ale rolnicy rzadko z nich korzystają. Nie przeprowadzenie przeglądu posezonowego oraz konserwacji skraca żywotność zespołów oraz zwiększa ryzyko awarii maszyn. Planuje się także zorganizowanie szkoleń dotyczących poprawy polowej pojemności wodnej gleb w warunkach gospodarstwa. W obrębie obszaru tematycznego zaplanowano dla rolników szereg szkoleń wyjazdowych mających na celu zapoznanie ich z trendami w produkcji roślinnej, zwierzęcej i mechanizacji rolnictwa.

W obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy zaplanowano szkolenia pt. „Bezpieczeństwo i higiena pracy w gospodarstwie rolnym”. Obecnie rolnik nie ma obowiązku odbycia szkolenia z zakresu bhp w gospodarstwie rolnym. Natomiast o potrzebie ich przeprowadzania mogą świadczyć dane statystyczne Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Rolniczego w postaci ilości wypadków i chorób zawodowych w rolnictwie indywidualnym oraz dane z ankiet przeprowadzonych przez KPODR pt. „Badanie potrzeb szkoleniowych i doradczych rolników i mieszkańców wsi”. Liczba wypadków w rolnictwie indywidualnym utrzymuje się na wysokim poziomie w stosunku do pozostałych gałęzi przemysłu i jest na poziomie porównywalnym z górnictwem. Wskaźnik wypadkowości w rolnictwie indywidualnym w 2017 roku wyniósł 10,2 wypadków na 1000 ubezpieczonych i ma niewielką tendencję spadkową. W roku 2017 r. zarejestrowano ich aż 293 przypadków. Na szkoleniach omówione zostaną przyczyny wypadków przy pracy i chorób zawodowych w rolnictwie indywidualnym oraz działania profilaktyczne z tym związane.

Temat bioasekuracji w gospodarstwie rolnym jest szczególnie istotny dla producentów trzody chlewnej w dobie walki z ASF oraz dla producentów drobiu w związku zagrożeniem wystąpienia wirusa wysoko zjadliwej grypy ptaków. W związku z powyższym zaplanowano liczne szkolenia w ramach tematów: „Jak zabezpieczyć swoją chlewnię w obliczu zagrożenia ASF w Polsce.”, „Zagrożenie chorobą ASF w Polsce.”, „Jak zabezpieczyć swoją chlewnię w obliczu zagrożenia ASF w Polsce.”, „Zasady bioasekuracji, kwarantanny i ochrony stad trzody chlewnej” oraz „Zasady bioasekuracji gospodarstw przed wirusem ptasiej grypy.”

Z.1.C. Rachunkowość w gospodarstwach rolnych

Działalność szkoleniowa z rachunkowości w gospodarstwach rolnych będzie obejmowała takie zagadnienia jak rachunkowość rolna i podatkowa oraz ubezpieczenia społeczne rolników.

Szkolenia z rachunkowości rolnej będą dotyczyły: „Zasad prowadzenia rachunkowości w gospodarstwie rolnym”, „Co to jest i jakie korzyści daje sporządzanie bilansu majątkowego”, „Rachunek wyników – czyli rezultaty działalności rolniczej”, „Przepływy pieniężne – najważniejsze jest utrzymanie płynności finansowej”, „Zasady prowadzenia rachunkowości”. Powyższe tematy mają na celu wsparcie rolników w podejmowaniu decyzji inwestycyjno – organizacyjnych w gospodarstwie.

Zagadnienia rachunkowości podatkowej będą prezentowane na szkoleniach z następujących tematów: „Podatek od towarów i usług ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień w rolnictwie”, „Podatek VAT „Zasady rozliczania podatku VAT w rolnictwie”, „Zmiany w podatku VAT od 1 stycznia 2018 r. Podczas szkoleń rolnicy zapoznają się z zasadami rozliczania podatku na zasadach ogólnych, czym jest podatek ryczałtowy oraz jak przygotować się do kontroli skarbowej.

Rachunkowość podatkowa realizowana będzie poprzez konferencję „Kontrola skarbową – prawa i obowiązki podatnika”.

Z ubezpieczeń społecznych rolników oraz majątkowych zaplanowano konferencję nt. „Jak legalnie zatrudnić pracownika w rolnictwie”.

Z.1.D. Rolnictwo ekologiczne

W ramach rolnictwa ekologicznego w roku 2019 zaplanowano działalność edukacyjną w formie szkoleń stacjonarnych i konferencji o zasięgu wojewódzkim. Celem planowanych szkoleń jest podniesienie poziomu wiedzy rolników w zakresie doskonalenia technologii produkcji ekologicznej. Tematyka szkoleń wynika z zapotrzebowania producentów żywności ekologicznej i uwzględnia kierunki produkcji ekologicznej w województwie kujawsko-pomorskim. Na rok 2019 w temacie głównym „Produkcja metodami ekologicznymi” zaplanowano szkolenia w tematyce: „Rolnictwo ekologiczne a ochrona środowiska”, „Wymogi formalno-prawne rolnictwa ekologicznego”, „Metody uprawy roślin, nawożenia i ochrony roślin w rolnictwie ekologicznym”, „Ekologiczna uprawa ziół – zastosowanie i działanie”. W ramach rolnictwa ekologicznego zaplanowano organizację konferencji wojewódzkiej pn. „Innowacyjne rozwiązania w rolnictwie ekologicznym”.

W ramach tematu „Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW 2014-2020” zaplanowano szkolenia pn. „Zasady realizacji działania "Rolnictwo ekologiczne" w ramach PROW 2014-2020”. Głównym celem planowanych szkoleń jest podniesienie wiedzy rolników w zakresie zasad przystąpienia i realizacji założeń działania „Rolnictwo ekologiczne” w ramach PROW 2014- 2020.

Z.1.E. Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich przyczynia się do zrównoważonego rozwoju tych obszarów. Mieszkańcy wsi poszukują wiedzy na temat rozpoczynania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz na temat dostępnych źródeł finansowania stanowiących pomoc w podejmowaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej.

Działalność Ośrodka w obszarze prowadzenie działalności pozarolniczej obejmuje głównie działania informacyjne oraz doradcze. W związku z powyższym w ramach tematu zaplanowano szkolenie, podczas którego zostaną omówione zagadnienia związane z rejestracją i prowadzeniem firmy, w tym związane z analizą i wyborem formy opodatkowania pt.: „Zakładanie i prowadzenie działalności gospodarczej.”

Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich będzie realizowana poprzez szkolenia pt. „Wspólne działanie szansą aktywizacji i integracji lokalnego społeczeństwa”. Ponadto zaplanowano przeprowadzenie szkoleń z zakresu zakładania i prawnych podstaw funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej oraz szkolenie „Biznesplan narzędziem podejmowania decyzji w działalności gospodarczej”.

Program LEADER będzie prezentowany na szkoleniu nt. „Wsparcie na wdrożenie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” oraz „Rozwój lokalny kierowany przez społeczność w ramach LGD.”

Z.1.F. Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego

Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego zostanie zrealizowane przez organizację i przeprowadzenie szkoleń stacjonarnych. Profilaktyka prozdrowotna i racjonalne żywienie będzie omawiana w ramach następujących tematów: „Rola i znaczenie przydomowych sadów tradycyjnych”, „Zioła w ogrodzie przydomowym”, „Znaczenia i wykorzystania warzyw i ziół w żywieniu człowieka”, „Nie tylko pszenica - kuchnia bezglutenowa”, „Zmieniających się tendencjach żywieniowych i ich wpływie na zdrowie człowieka”.

Estetyzacja wiejskiej zagrody zostanie przedstawiona w ramach szkolenia, na którym będzie omówiony temat „Jak właściwie poprowadzić ogród przydomowy - ABC prac pielęgnacyjnych”.

Z.1.G. Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych

Mimo rosnącego wsparcia krajowego kierowanego w różnych formach do gospodarstw, do mieszkańców wsi i na infrastrukturę na obszarach wiejskich, środki pochodzące z obu filarów Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) są ciągle bardzo ważnym czynnikiem określającym sytuację dochodową rolników oraz możliwości rozwojowe gospodarstw. Innowacyjna zmiana we wnioskowaniu o płatności bezpośrednie oraz część pomocy w ramach PROW, wprowadzona na masową skalę w 2018 roku w postaci wniosków w formie elektronicznej jest dużym wyzwaniem i w 2019 roku nadal będzie tworzyć potrzebę wspomagania doradczego dla wielu beneficjentów Wspólnej Polityki Rolnej, co podkreślają priorytety Ministerstwa i zadania ujęte w Programie KPODR.

W ramach płatności bezpośrednich zaplanowano przeprowadzenie szkoleń, których tematami będą: „Zasady wypełniania wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich na rok 2019 oraz realizacja wymogu zazielenienia.”, „Zazielenienie - zasady realizacji.” oraz „Zasady wypełniania wniosku o przyznanie płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego na rok 2019 aplikacja eWniosekPlus”.

Duża część szkoleń w Programie działalności na 2019 r. ma związek z wdrażaniem form pomocy dostępnej w ramach PROW 2014-2020. Kolejny rok realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich będzie prawdopodobnie obfitował zmianami w zasadach udzielania pomocy finansowej w ramach poszczególnych typów operacji, ponieważ niespotykany wcześniej zakres suszy, jaka wystąpiła w minionym roku drastycznie ograniczył przychody wielu gospodarstw i tym samym ich możliwości inwestycyjne. Także inne wyzwania stojące przed rolnictwem, mimo wyjątkowo wysokiego wsparcia rolników z krajowego budżetu, mogą skłaniać do obaw o pełną realizację celów PROW przy zachowaniu dotychczasowych warunków uzyskiwania pomocy w poszczególnych kategoriach interwencji. Z tego względu, przewidując zmiany, w Programie działalności ujęto szkolenia dotyczące poszczególnych typów operacji – modernizacji gospodarstw rolnych, premii dla młodych rolników, restrukturyzacji małych gospodarstw i podejmowania pozarolniczej działalności gospodarczej mimo, iż nabory wniosków w 2019 roku będą kolejnymi naborami i wielu potencjalnych wnioskodawców zna ogólne zasady udzielania pomocy. Pod względem ilości wyróżniają się szkolenia p.n. „Zasady wsparcia dla gospodarstw rolnych w ramach PROW 2014-2020” łączące przedstawienie na jednym spotkaniu warunków uzyskiwania pomocy

w kilku typach operacji. Część zaplanowanych szkoleń będzie łączyć tematykę występowania o środki finansowe z omawianiem nowych możliwości legalnej, bezpośredniej sprzedaży żywności z gospodarstw. Terminy realizacji poszczególnych tematów szkoleniowych będą skorelowane z terminami naboru wniosków. W programie działalności nie przewidziano szkoleń dotyczących pozyskiwania pomocy finansowej z funduszy regionalnych, ponieważ wsparcie to dotyczy relatywnie wąskiej grupy odbiorców, a inwestycje beneficjentów mają bardzo zróżnicowany charakter i trudno zebrać grupę uczestników o podobnym profilu zamierzeń inwestycyjnych. W zakresie korzystania ze środków regionalnych oferta Ośrodka oparta jest o doradztwo indywidualne.

W odniesieniu do innych programów, z których można uzyskać pomoc finansową zaplanowano przeprowadzenie szkolenia dotyczącego możliwości pozyskania z różnych źródeł wsparcia na rozpoczęcie i rozwijanie działalności pozarolniczej. Zagadnienia związane z programami wspierania różnych działań na obszarach wiejskich, czy pomocą dla poszczególnych sektorów produkcji rolniczej stanowią też często część treści szkoleń technologicznych.

Z.1.H. Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku

W zakresie powyższej tematyki zostaną zorganizowane konferencja oraz szkolenia dotyczące zasad tworzenia i funkcjonowania grup producentów rolnych w ramach aktualnych przepisów, a także przyszłości i bieżącego funkcjonowania grup producentów, problemów z jakimi spotykają się rolnicy, jak również tematyki systemów bezpieczeństwa żywności.

Tematyka szkoleń i konferencji dotyczyła będzie zasad i możliwości organizowania grup producentów rolnych, zasad funkcjonowania tych grup, możliwości pozyskania i wykorzystania środków pomocowych przeznaczonych dla grup producentów w ramach PROW 2014-2020 oraz wdrażanie nowego prawodawstwa dla Grup Producentów Rolnych. Wdrażanie zadania „Wspieranie rolników w organizacji i funkcjonowaniu grup producentów rolnych” skierowane będzie dla rolników, którzy nie byli zorganizowani w branżowe grupy producentów w ramach PROW 2004 – 2006 i 2007 – 2013, a ich działanie będzie miało na celu: dostosowanie produktów rolnych i procesu produkcyjnego do wymogów rynkowych, wspólne wprowadzanie towarów do obrotu, w tym przygotowanie do sprzedaży, centralizacji sprzedaży i dostawy do odbiorców hurtowych, ustanowienie wspólnych zasad dotyczących informacji o produkcji ze szczególnym uwzględnieniem zbiorów i dostępności produktów rolnych, rozwijanie umiejętności biznesowych, marketingowych oraz organizowanie i ułatwianie procesów wprowadzania innowacji, ochronę środowiska naturalnego.

Dla producentów żywności najistotniejszą kwestią jest możliwość sprzedaży i dystrybucji żywności. Jednym ze sposobów zaistnienia na rynku konsumenckim są działania zbiorowe i współpraca. W związku z powyższym zaplanowano szkolenie na temat tworzenie i funkcjonowanie sieci współpracy w ramach łańcucha żywnościowego.

Lokalni wytwórcy żywności, również rolnicy produkujący żywność w ramach rolniczego handlu detalicznego chcą pozyskać wiedzę związaną z wymogami sanitarnymi jakie trzeba spełnić podczas produkcji żywności. Zaplanowano szkolenie na temat „Warunków sanitarnych i higienicznych

w przetwórstwie na poziomie gospodarstwa” oraz szkolenie w na temat „ Warunków sanitarnych i higienicznych w małym zakładzie”.

Z.1.I. Zarządzanie gospodarstwem rolnym

W zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym zostaną zorganizowane szkolenia obejmujące tematykę dotyczącą kształtowania się dochodów, kosztów i ich przydatności w zarządzaniu gospodarstwem rolnym.

„Planowanie rozwoju gospodarstwa”, „Wykorzystanie raportów Polskiego FADN w zarządzaniu gospodarstwem rolnym” to tematy szkoleń z zakresu zarządzania gospodarstwem.

W ramach kształtowania się dochodów, kosztów i opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej zaplanowano przeprowadzenie szkoleń nt. „Sytuacja ekonomiczna gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim”. Konferencja w tym obszarze będzie dotyczyła analizy wyników ekonomicznych oraz możliwości inwestowania w gospodarstwach rolnych w województwie kujawsko-pomorskim na tle innych regionów. Tematem konferencji będzie „Sytuacja ekonomiczna gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim”.

Z.1.J. Promocja produktów lokalnych i regionalnych

W zakresie promocji i sprzedaży produktów lokalnych i regionalnych zaplanowano szkolenia o tematyce „Upowszechnianie wiedzy na temat legalnej sprzedaży produktów lokalnych i tradycyjnych z branży rolno-spożywczej oraz tworzenie kanałów sprzedaży”, „Farmerska produkcja sera”. Zaplanowano szkolenia wyjazdowe pt. „Promocja dziedzictwa kulturowego i kulinarnego województwa kujawsko-pomorskiego” związane z wyjazdami na imprezy organizowane przez KPODR (wyjazd na Barwy Lata, Dary Jesieni, Miodowe Lato, Święto Gęsi na Krajnie, Karp nie tylko na Święta).

Krótkie łańcuchy dostaw (od pola do stołu), w tym sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie, działalność marginalna, lokalna i ograniczona będą omawiane na szkoleniach między innymi nt. „Od pola do stołu prezentacja dobrych praktyk”, „Sprzedaż bezpośrednia produktów rolnych” oraz „Sprzedaż bezpośrednia w gospodarstwie rolnym”.

Usankcjonowanie rolniczego handlu detalicznego (RHD) umożliwiło rolnikom sprzedaż żywności przetworzonej i nieprzetworzonej, która może być produkowana przez rolników we własnym gospodarstwie. W roku 2019 roku planowane są zmiany w ustawach, które m.in. znoszą pewne ograniczenia co do miejsc, w których sprzedaż ta może się odbywać. Zaplanowano szkolenia pt. „Rolniczy handel detaliczny – nowa ścieżka rozwoju dla wytwórcy”, które będą miały na celu zachęcenie rolników do prowadzenia takiej działalności oraz omówienie zmian w ustawach. W województwie kujawsko-pomorskim są rolnicy – posiadacze krów mlecznych, którzy rozważają podjęcie działalności w ramach RHD polegającej na przetwórstwie mleka. W tym zakresie zaplanowano szkolenia pt. „Farmerska produkcja sera w RHD - nowa ścieżka rozwoju dla wytwórcy”.

Z.1.K. Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne

W ramach obszaru Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne zorganizowane zostaną szkolenia, których tematyka

dotyczyć będzie prowadzenia produkcji rolnej w świetle ustawy Prawo wodne oraz Dyrektywy Azotanowej. Omówione zostaną obowiązki i wymogi.

Z.1.L. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska

Zasady integrowanej produkcji - temat związany z krajowym systemem jakości podlega zainteresowaniu w przypadkach przystąpienia poszczególnych gospodarstw do certyfikacji GlobalGAP jak również w przypadku indywidualnych wymogów odbiorców owoców i warzyw. Małe zainteresowanie tematyką wynika z braku powiązania wyższej jakości produktu potwierdzonej certyfikatem z wyższą osiąganą ceną. Realizacja tych zagadnień odbywa się na szkoleniach podstawowych i uzupełniających wynikających z utrzymania gotowości do wstąpienia do systemu. Zaplanowano szkolenie pt. „Integrowana produkcja - rośliny rolnicze”.

W ramach zasad integrowanej ochrony roślin zorganizowane będą w miarę potrzeby szkolenia dla rolników oraz beneficjentów programów „Premie dla młodych rolników” oraz „Restrukturyzacja małych gospodarstw”. Przedstawione zostaną zagadnienia związane z wymogami Ustawy o środkach ochrony roślin z 8 marca 2013 r. Omówione będą zasady stosowania środków ochrony roślin zgodnie z założeniami integrowanej ochrony ze szczególnym uwzględnieniem niechemicznych metod ochrony przed agrofagami. Zaplanowano szkolenia pt. „Integrowana ochrona roślin rolniczych z uwzględnieniem zbóż, rzepaku ozimego” oraz „Integrowana ochrona - rośliny rolnicze”.

W ramach obszaru wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym po raz kolejny bo XV w Przysieku, będzie zorganizowane Forum energii odnawialnej. Podczas Forum będą omówione różnego rodzaju źródła energii odnawialnej, dobór tematu jest trudny a wynika to z zapotrzebowania chwilowego odbiorców. Dobierając zakres tematyczny śledzimy potrzeby odbiorców. Staramy się aby podczas Forum zakres tematyczny był dopasowany do ich potrzeb oraz wynikał z bieżącej sytuacji w kraju. Jednakże biorąc pod uwagę poprzednie edycje Forum systematycznie omawiane były Odnawialne Źródła Energii (OZE). Podczas realizacji wydarzenia do współpracy będą zaproszeni przedstawiciele firm, wykładowcy akademicy, naukowcy oraz przedstawiciele Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. Przewidywany termin realizacji 15 listopada 2019 r. Na Forum będą zaproszeni rolnicy z regionu zainteresowani tematem OZE jak i uczniowie szkół oraz przedstawiciele administracji samorządowej. W obrębie tematyki zaplanowano także szkolenie pt. „Kolektory słoneczne, fotowoltaika jako samowystarczalne źródło energii w gospodarstwie”.

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego planuje organizację działań edukacyjnych, poświęconych problematyce związanej z gospodarką wodno-ściekową, postępowanie z odpadami ze szczególnym uwzględnieniem azbestu, oraz innych działań na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa rolnego.

Na rok 2019 w ramach tematyki gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami w tym organicznymi zaplanowano szkolenia o tematyce: „Właściwe postępowanie z odpadami niebezpiecznymi pochodzenia rolniczego oraz azbestem”, „Sporządzanie kompostu, jego rola i znaczenie” oraz konferencję – Forum Ochrony Środowiska pt.: „Zarządzanie gospodarką odpadami”. Beneficjenci Forum będą mieli możliwość uzyskania odpowiedzi na pytania od praktyków, specjalistów w dziedzinie ochrony środowiska, w tym gospodarki odpadami.

W zakresie upowszechniania przepisów ustawy o ochronie zwierząt zorganizowane zostaną szkolenia pn. „Ochrona zwierząt w gospodarstwie rolnym, prawa i obowiązki rolników” oraz „Ochrona zwierząt gospodarskich i domowych”.

W obrębie innych działań na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa zaplanowano szkolenie pt. „Zasad ekologicznego zagospodarowania zagrody wiejskiej”, które ma na celu promowanie działań na rzecz ochrony środowiska w gospodarstwach rolnych.

Z.1.M. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzenia gospodarstwa rolnego

Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzenia gospodarstwa rolnego będzie realizowane przez organizację i przeprowadzenie szkoleń stacjonarnych i wyjazdowych.

Dziedzictwo kultury materialnej wsi będzie omawiane na szkoleniach stacjonarnych, w ramach następujących tematów: „Czym chata bogata - nakrywanie i dekoracja stołu oraz obsługa gości”, „Co warto ocalić od zapomnienia”, „Magiczno-praktyczne właściwości ziół”. To zadanie będzie również realizowane podczas szkoleń wyjazdowych na temat „Dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze różnych rejonów kraju”.

Zachowanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego wsi będzie omawiane na szkoleniu, którego temat brzmi „Barwa i zapach przydomowych ogrodów”.

Tradycyjne zawody i rękodzieło zostaną przedstawione na szkoleniach, w ramach następujących tematów: „Odkrywanie umiejętności rękodzielniczych”, „Jak dawniej świętowano – ozdoby i dekoracje”, „Rękodzieło jako element podtrzymania dziedzictwa kulturowego wsi”.

Tradycje kulinarne będą omawiane podczas szkoleń pt.: „Przy biesiadnym stole - jak ugościć gości w zależności od okoliczności”, „Polskie tradycje kulinarne”, „Tradycyjne metody przetwarzania żywności”, „Dekorowanie potraw”.

Z.1.N. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku.

Tematyka upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku będzie realizowana poprzez organizację i przeprowadzenie szkoleń stacjonarnych i wyjazdowych oraz konferencję.

Obserwuje się wzrost zainteresowania możliwością specjalizacji oferty obiektów turystyki wiejskiej oraz związaną z nią koniecznością rejestracji działalności gospodarczej, w związku z czym większość szkoleń będzie poświęcona właśnie tej tematyce.

Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej, tworzenie sieci współpracy będzie realizowany w ramach takich szkoleń jak: „Specjalizacja w turystyce kluczem do sukcesu” oraz „Turystyka uzdrowiskowa jako gałąź turystyki województwa kujawsko-pomorskiego”, a także podczas VII Kujawsko-Pomorskiego Forum Turystyki Wiejskiej, w tym roku poświęconego zagadnieniom związanym z prowadzeniem działalności edukacyjnej w gospodarstwie rolnym.

Obszar Zagrody edukacyjne będzie omawiany na szkoleniach pt. „Idea i funkcjonowanie zagród edukacyjnych”.

Równie dużo szkoleń zostanie przeprowadzonych w ramach obszaru Gospodarstwa opiekuńcze, a będą to: „Gospodarstwa opiekuńcze - poznaj dobre praktyki” oraz „Gospodarstwa opiekuńcze - idea i możliwości funkcjonowania”. W związku z realizacją przez KPODR w Minikowie projektu „Opieka w zagrodzie – gospodarstwa opiekuńcze w woj. kujawsko-pomorskim” przewiduje się, że będzie rosło zainteresowanie możliwością prowadzenia działalności opiekuńczej w gospodarstwach rolnych.

Przewidziano również przeprowadzenie szkolenia z obszaru Promocja wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku, pt. „Wioski tematyczne przykładem produktu turystycznego”.

Z.1.O. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych

Działalność kształceniowa dotycząca realizacji zadań wynikających z działania rolno-środowiskowo-klimatycznego oraz programu działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych będzie realizowana poprzez zorganizowanie i przeprowadzenie szkoleń stacjonarnych i konferencji.

27 lipca 2018 r. weszło w życie Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2018 r. w sprawie przyjęcia: „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”. Zgodnie z art. 104 ust.1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne program działań wdraża się na obszarze całego państwa, przez co nie wyznacza się obszarów szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych, tzw. OSN. Program działań zawiera wymogi, które mają być przestrzegane w gospodarstwach rolnych na terenie całego kraju i dotyczą one m.in: rolniczego wykorzystania nawozów na glebach zamarzniętych, zalanych wodą, nasyconych wodą lub przykrytych śniegiem, warunków rolniczego wykorzystania nawozów na terenach o dużym nachyleniu, okresów nawożenia, dawek i sposobów nawożenia azotem, warunków przechowywania nawozów naturalnych oraz postępowanie z odciekami, dokumentowania realizacji programu azotanowego. W związku z powyższym, w ramach zasad ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna zaplanowano szkolenia stacjonarne prezentujące zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych w świetle nowych regulacji.

Zainteresowanie działaniami rolno-środowiskowo-klimatycznymi wśród rolników jest duże, a szczególnie w zakresie zmian wymagań uczestnictwa w takim działaniu. Działalność kształceniowa dotycząca realizacji zadań wynikających z działania rolno-środowiskowo-klimatycznego będzie realizowana poprzez zorganizowanie i przeprowadzenie szkoleń stacjonarnych w ramach tematyki: „Realizacja działań rolnośrodowiskowo-klimatycznych”, „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne 2014-2020 - wymagania i obowiązki - zmiany na rok 2019”.

W ramach działań dotyczących ochrony bioróżnorodności, w tym Natura 2000 przewidziane jest przeprowadzenie szkoleń pt. „Uprawa ziół w ogrodzie”. Tematyka dotycząca uprawy oraz stosowania ziół ze względu na chęć powrotu do życia w zgodzie z naturą jest coraz częściej poszukiwaną informacją przez mieszkańców obszarów wiejskich. Zorganizowana zostanie również

konferencja pt. „Bioróżnorodność – problemy i wyzwania”. W dobie chemizacji rolnictwa oraz malejącej różnorodności biologicznej tematy poruszane podczas konferencji będą niezwykle istotne dla zachowania równowagi biologicznej zarówno na obszarze gospodarstwa rolnego, jak i w otaczających ekosystemach.

Tab.1.Działalność szkoleniowa wg form

L.p.	Forma	Liczba form	Liczba uczestników
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1	szkolenia	759	18 304
2	szkolenia wyjazdowe	67	
3	konferencje	25	

Tab. 2. Działalność szkoleniowa wg form i tematów

Symbol	Tematyka	Szkolenie	Szkolenie wyjazdowe	Konferencja	Ogólna liczba form	Łączna liczba uczestników
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>
Z.1.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze	108	23	12	143	3679
Z.1.A.1.	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej	69	23	8	100	2649
Z.1.A.2.	Nowe rozwiązania w produkcji zwierzęcej	37		4	41	990
Z.1.A.3.	Prowadzenie przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO)	2			2	40
Z.1.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	185	27	4	216	4535
Z.1.B.1.	Technologia produkcji roślinnej	49	3		52	1080
Z.1.B.2.	Technologia produkcji zwierzęcej	26	1	3	30	705
Z.1.B.3.	Normy i wymogi wzajemnej zgodności (w tym dobrostanu zwierząt)	28			28	560
Z.1.B.4.	Poprawa stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego w gospodarstwach rolnych	4	23	1	28	630
Z.1.B.5.	BHP	3			3	50
Z.1.B.6.	Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym	75			75	1510
Z.1.C.	Rachunkowość w gospodarstwach rolnych	77	-	2	79	1875
Z.1.C.1.	Rachunkowość rolna	46			46	980
Z.1.C.2.	Rachunkowość podatkowa	31		1	32	845
Z.1.C.3.	Ubezpieczenia społeczne oraz majątkowe			1	1	50
Z.1.D.	Rolnictwo ekologiczne	12	-	1	13	245

Z.1.D.1.	Produkcja metodami ekologicznymi	10		1	11	215
Z.1.D.3.	Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW 2007-2013, 2014-2020	2			2	30
Z.1.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	20	-	-	20	425
Z.1.E.1.	Prowadzenie działalności pozarolniczej	7			7	145
Z.1.E.2.	Tworzenie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej	4			4	95
Z.1.E.4.	Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich	6			6	125
Z.1.E.5.	Program LEADER	3			3	60
Z.1.F.	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego	20	-	-	20	370
Z.1.F.1.	Profilaktyka prozdrowotna i racjonalne żywienie	15			15	280
Z.1.F.2.	Estetyzacja wiejskiej zagrody	5			5	90
Z.1.G.	Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych, lub zagranicznych	105	-	-	105	2175
Z.1.G.1.	Płatności bezpośrednie	68			68	1450
Z.1.G.2.	PROW	36			36	710
Z.1.G.5.	Inne programy	1			1	15
Z.1.H.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku	19	-	1	20	270
Z.1.H.1.	Zasady tworzenia i funkcjonowanie grup producentów rolnych, grup i organizacji producentów owoców i warzyw, zrzeszeń i innych form organizacji	12		1	13	160
Z.1.H.2.	Tworzenie sieci współpracy w ramach łańcucha żywnościowego	1			1	15
Z.1.H.4.	Systemy bezpieczeństwa żywności, dobre praktyki higieniczne, produkcyjne przy produkcji żywności w warunkach domowych, HACCP	6			6	95
Z.1.I.	Zarządzanie gospodarstwem rolnym	17	-	1	18	375
Z.1.I.1.	Zarządzanie, organizacja i planowanie pracy w gospodarstwie rolnym	3			3	65
Z.1.I.2.	Wyliczanie dochodów, kosztów i opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej	14		1	15	310
Z.1.J.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych	27	11	-	38	745
Z.1.J.1.	Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych	2	11		13	295

Z.1.J.2.	Krótkie łańcuchy dostaw (od pola do stołu), w tym sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie, działalność marginalna, lokalna i ograniczona	11			11	190
Z.1.J.3.	Rolniczy handel detaliczny	14			14	260
Z.1.K.	Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne	36	-	-	36	730
Z.1.L.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska /7/	23	-	2	25	530
Z.1.L.1.	Zasady integrowanej produkcji	1			1	20
Z.1.L.2.	Zasady integrowanej ochrony roślin	4			4	70
Z.1.L.5.	Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym	1		1	2	65
Z.1.L.6.	Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami	2		1	3	90
Z.1.L.7.	Ustawa o ochronie zwierząt	14			14	270
Z.1.L.8.	Inne działania na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa	1			1	15
Z.1.M.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzenia gospodarstwa rolnego /8/	38	2	-	40	765
Z.1.M.1.	Dziedzictwo kultury materialnej wsi	14	2		16	365
Z.1.M.2.	Zachowanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego wsi	3			3	55
Z.1.M.4.	Tradycyjne zawody i rękodzieło	14			14	215
Z.1.M.5.	Tradycje kulinarne	7			7	130
Z.1.N.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku /9/	15	4	1	20	430
Z.1.N.1.	Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej, tworzenie sieci współpracy	6	2	1	9	240
Z.1.N.2.	Zagrody edukacyjne	3	1		4	55
Z.1.N.3.	Gospodarstwa opiekuńcze	5			5	100
Z.1.N.4.	Promocje wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku	1	1		2	35
Z.1.O.	Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych /10/	57	-	1	58	1155

Z.1.O.1.	Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna	39			39	765
Z.1.O.2.	Program rolnośrodowiskowy i Działanie rolnośrodowiskowo-klimatyczne	15			15	285
Z.1.O.3.	Ochrona bioróżnorodności, w tym NATURA 2000	3		1	4	105
RAZEM		759	67	25	851	18304

Zadanie 2.

Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej

Działalność informacyjna w zakresie wsparcia produkcji rolniczej ma charakter doradczy, informacyjny i upowszechnieniowy. Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego planuje udzielenie informacji, opracowanie i wydanie broszur, ulotek, materiałów konferencyjnych, gazety „Wieś Kujawsko-Pomorska”, biuletynu internetowego „Aktualności” i innych oraz opracowanie i umieszczenie materiałów informacyjnych na stronie internetowej Ośrodka. Upowszechnianie informacji poprzez wywiady radiowe, telewizyjne i prasowe czy organizowanie stoisk informacyjnych lub promocyjnych na imprezach własnych i zewnętrznych. Dodatkowo Ośrodek udziela się w komisjach konkursowych, posiedzeniach, zebraniach i spotkaniach na szczeblu samorządowym oraz w ramach współpracy między innymi z: izbą rolniczą, związkami rolników, lokalnymi i regionalnymi organizacjami czy zebraniach wiejskich i kół gospodyń wiejskich. Pracownicy Ośrodka biorą udział w komisjach konkursowych, komisjach kłękowych oraz w targach. Łącznie Ośrodek zaplanował wykonanie działań informacyjno-upowszechnieniowych. W ramach poszczególnych obszarów tematycznych planuje się:

Z.2.A. Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze

W obszarze stosowania nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze będą realizowane działania informacyjne w zakresie nowych rozwiązań w produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz prowadzenia przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO).

W ramach tematyki nowe rozwiązania w produkcji roślinnej wszelkie informacje i prace podejmowane dotyczyć będą promowania postępu i innowacji dotyczą wdrażania i upowszechniania nowych rozwiązań przydatnych i możliwych do zastosowania w gospodarstwach regionu kujawsko-pomorskiego. Dotyczyć będą wdrażania i upowszechniania nowych odmian, nowych nawozów i środków ochrony roślin, nowych rozwiązań technicznych i technologicznych w uprawie, nawożeniu i integrowanej ochronie podstawowych roślin uprawnych głównie zbóż, rzepaku, kukurydzy, ziemniaków, jak również roślin sadowniczych i ogrodniczych.

Materiały informacyjne na stronie www oraz do wydawnictwa internetowego „Aktualności” dotyczyć będą prac demonstracyjno-upowszechnieniowych prowadzonych w 2019 roku na kolekcji odmian w Grubnie, u rolników oraz w gospodarstwie PW FAROL Fałęcin. Opracowany zostanie tradycyjnie Informator Kujawsko-Pomorskich Dni Pola Grubno 2019, w którym zawarte będzie

około 100 nazw i adresów firm, jednostek naukowo badawczych i innych z którymi podejmuje się współpracę w zakresie upowszechniania nowych produktów i rozwiązań technologicznych w produkcji roślinnej i nie tylko oraz Informator nasienny. Innymi zaplanowanymi wydawnictwami w formie broszur są: „Eurorzepak 2019” oraz „X Zjazd Sadowników Województwa Kujawsko-Pomorskiego”.

Informacje przekazywane będą poprzez prasę lokalną drogą radiową i poprzez TV, wydawnictwa własne i obce. Planuje się nagrania dla Radia PiK oraz dla TVP Bydgoszcz. Tymi drogami przekazywane będą także informacje o konferencjach i szkoleniach dotyczących nowych rozwiązań w produkcji roślinnej. Planuje się także organizację stoisk informacyjno-promocyjnych dotyczących postępu biologicznego odmian roślin uprawnych podczas Dni Pola w Grubnie oraz Barw Lata, Darów Jesieni przy jednostek naukowych i badawczych. Planowane jest wydanie ulotki na temat uprawy rzodkwi oleistej.

W ramach tematyki nowe rozwiązania w produkcji zwierzęcej planuje się udzielanie informacji dotyczących głównie promowania postępu i innowacji oraz wdrażania i upowszechniania nowych rozwiązań przydatnych i możliwych do zastosowania w gospodarstwach regionu kujawsko-pomorskiego. Informacje dotyczyć będą wdrażania i upowszechniania nowych rozwiązań technicznych i technologicznych w produkcji zwierzęcej, w tym bydła mlecznego, mięsnego, trzody chlewnej, drobiu, zwierząt futerkowych, owiec, kóz oraz pszczół. Tematyka informacji i artykułów obejmować będzie: nowoczesne rozwiązania w budynkach inwentarskich, poprawa warunków środowiskowych i dobrostanu zwierząt, nowe metody żywienia, nowe metody konserwacji pasz, prawidłowego zagospodarowania odchodów. Informacje przekazywane pszczelarzom najczęściej dotyczyły będą podstawowych czynności, takich jak sposoby wprawiania węzy czy wirowania miodu, a także ustawiania krat odgradowych i zatworów, przekładania i odsklepienia pozostałości pokarmu zimowego, zdejmowania rójek i osadzania ich w ulach. Część udzielanych informacji dotyczyła będzie również dofinansowania do zakupu sprzętu pszczelarskiego, leków i pszczół.

Planowane są wydawnictwa z w/w tematyki oraz zamieszczenie informacji na stronie www., opracowanie artykułów do miesięcznika „Wieś Kujawsko-Pomorska” i „Aktualności”. Przekazywane będą także informacje o konferencjach i szkoleniach dotyczących nowych rozwiązań w produkcji zwierzęcej. Planowane są nagrania dla Radia PiK dotyczące nowoczesnych rozwiązań w hodowli drobiu grzebiącego. Udział w targach – przygotowanie stoiska podczas Dni Otwartych Drzwi. Prowadzona będzie współpraca z uczelniami wyższymi i instytutami naukowymi i oraz związkami hodowców zwierząt.

W zakresie prowadzenia przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej zaplanowane jest udzielenie informacji, które będą dotyczyć zmian w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków uznania działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej. Wielu rolników działający w ramach rolniczego handlu detalicznego, ze względu na limity sprzedażowe rozważa możliwość rozpoczęcia działalności MLO. Zaplanowano udzielenie informacji na ten temat oraz opublikowanie artykułu w miesięczniku KPODR.

Z.2.B. Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych

W obszarze rozwiązywania problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych działalność informacyjna dotyczyła będzie technologii produkcji roślinnej, technologii produkcji zwierzęcej, normy i wymagań wzajemnej zgodności, poprawy stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego gospodarstw rolnych, bhp oraz bioasekuracji w gospodarstwie.

Informacje i prace podejmowane w zakresie technologii produkcji roślinnej dotyczyły będą rozwiązywania problemów technologicznych wynikających z aktualnej sytuacji gospodarstw regionu kujawsko-pomorskiego oraz warunków pogodowo-klimatycznych w jakich te gospodarstwa będą funkcjonować. Informacje obejmą stosowanie odpowiednich środków produkcji jak: dobór odmian dostępnych na rynku, nawozów i środków ochrony roślin oraz dawek i terminów ich stosowania, odpowiednich dla gospodarstwa rozwiązań technicznych i technologicznych w uprawie, nawożeniu i integrowanej ochronie podstawowych roślin uprawnych, głównie zbóż, rzepaku, kukurydzy, ziemniaków. Materiały informacyjne na stronie www oraz do wydawnictwa internetowego „Aktualności” dotyczyć będą aktualnej sytuacji na polach oraz zaleceń technologicznych w 2019 roku w uprawie zbóż, rzepaku, kukurydzy i ziemniaków. Informacje o bieżącej sytuacji na polach przekazywane będą również poprzez prasę lokalną, drogą radiową i poprzez TV oraz wydawnictwa własne i obce. Planuje się nagrania dla Radia PiK oraz dla TVB. Ważnym aspektem będzie rozwiązywanie problemów suszowych. Zadanie realizowane będzie także w zakresie analiz sytuacji na rynku owoców oraz stanu plantacji drzew i krzewów owocowych. Prowadzone wizyty w gospodarstwach będą podstawą udzielanych plantatorom informacji. Znajomość aktualnej sytuacji będzie pomocna przy opracowaniu artykułów zamieszczanych w wydawnictwie KPODR. Istotnym aspektem będzie porównywanie warunków pogodowych w stosunku do zagrożeń związanych z występowaniem agrofagów. Wydana zostanie również broszura dotycząca uprawy jęczmienia jarego.

Planowane informacje dotyczyć będą technologii produkcji zwierzęcej; trzody chlewnej, bydła mlecznego i mięsnego, drobiu, małych przeżuwaczy, zwierząt futerkowych i pszczoł. Informacje dotyczyć będą spraw związanych z rozpoczęciem hodowli, aktualnego prawodawstwa oraz bieżących wystaw zwierząt i warunków uczestnictwa. Informacje obejmowały będą problemy zdrowotne zwierząt, możliwości zakupu zwierząt zarodowych, ochronę zwierząt, przepisy weterynaryjne czy identyfikację zwierząt. Szczegółowe zagadnienia będą dotyczyć m.in. żywienia i pielęgnacji cieląt, jałowic, żywienie bydła mięsnego, optymalnych warunków mikroklimatu w oborze lub cielętniku, technologii sporządzania kiszonek, technologii produkcji produktów pszczelich, ich przechowywania i wpływu na organizm człowieka. Informacje o bieżących wydarzeniach przekazywane będą poprzez wydawnictwa, drogą radiową, poprzez TV i stronę www. Planowane są nagrania dla Radia PiK oraz dla TVB. Przekazywane będą także informacje o konferencjach i szkoleniach dotyczących technologii produkcji zwierzęcej czy wystawach zwierząt. Wydana zostanie broszura pt. „Kujawsko-Pomorskie Seminarium Szynszyli”. Jest to cykliczna broszura wydawana przed Kujawsko-Pomorskim Seminarium dla Hodowców Szynszyli. Znajdują się tam bieżące tematy dotyczące technologii produkcji tych zwierząt, żywienia, rozrodu, profilaktyki. Prowadzona będzie współpraca

z hodowcami zwierząt, potencjalnymi hodowcami, uczelniami wyższymi i instytucjami badawczymi oraz związkami hodowców zwierząt, lekarzami weterynarii.

Działalność informacyjna w zakresie normy i wymagania wzajemnej zgodności dotyczyła będzie warunków środowiskowych w budynkach inwentarskich ze szczególnym uwzględnieniem naturalnych zachowań behawioralnych zwierząt, warunków dobrostanu związanego z hodowlą trzody chlewnej, drobiu, bydła i zwierząt futerkowych roślinożernych, powierzchni na jakich powinny być utrzymywane zwierzęta oraz odpowiedniej obsady zwierząt. Informacje z tego zakresu przekazywane będą również w postaci artykułów we miesięczniku „Wsi Kujawsko-Pomorskiej”.

Planowane informacje w obszarze poprawy stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego gospodarstw rolnych dotyczyły będą poprawy pojemności wodnej gleb oraz zasad wykonywania przeglądu posezonowego i konserwacji sprzętu rolniczego. Planowane są informacje na stronie www, artykuły w miesięczniku KPODR, audycje radiowe, udział w posiedzeniach zebraniach i spotkaniach oraz praca w komisjach konkursowych. Prowadzona będzie współpraca ze szkołami rolniczymi w regionie oraz z firmami, które zaprezentują się podczas targów „AGRO-TECH”.

Planuje się udzielanie informacji dotyczących zagadnień BHP w gospodarstwie rolnym m.in. przy obsłudze zwierząt gospodarskich i maszyn rolniczych. Wydana zostanie broszura „BHP przy stosowaniu środków ochrony roślin”, która pomoże rolnikom w prawidłowym i bezpiecznym wykonywaniu zabiegów ochronnych. Uwzględniać będzie obowiązujące przepisy prawne w tym zakresie oraz zasady dobrej praktyki ochrony roślin. Obecnie brak jest szeroko dostępnych materiałów na ten temat. Oprócz tego zaplanowano napisanie artykułów, których tematyka dotyczyć będzie zagadnień dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w rolnictwie oraz materiały informacyjne na stronie www. Zaplanowano udział w posiedzeniu Komisji do spraw Bezpieczeństwa Pracy w Rolnictwie przy Okręgowym Inspektoracie Pracy w Bydgoszczy. W ramach tego zadania planowany jest też udział komisjach konkursowych. W konkursach dla mieszkańców wsi, począwszy od dzieci, kończąc na producentach rolnych poruszane będą zagadnienia związane z bezpieczeństwem pracy w gospodarstwie rolnym. Działania te mają na celu podniesienie świadomości o zagrożeniach wynikających ze specyfiki pracy rolnika.

W zakresie bioasekuracji w gospodarstwie rolnym ważnym działaniem będzie udzielanie informacji dotyczących zagrożeń związanych z ASF grypą ptaków oraz zasad bioasekuracji w gospodarstwach rolnych i na fermach drobiu. Prowadzona będzie współpraca z rolnikami, hodowcami, Państwowym Instytutem Weterynaryjnym PIB w Puławach, Wojewódzkim Inspektoratem Weterynarii w Bydgoszczy oraz powiatowymi lekarzami weterynarii. Planowane są artykuły we Wsi Kujawsko-Pomorskiej.

Z.2.C Rachunkowość w gospodarstwach rolnych

W ramach rachunkowości w gospodarstwach rolnych zaplanowano udzielanie informacji dotyczących: wyników standardowych gospodarstw rolnych prowadzących Polski FADN, zasad prowadzenia rachunkowości, rodzajów rachunkowości w gospodarstwach rolnych, zasad zakupu paliwa w gospodarstwie rolnym, zasad wystawiania faktury i składania deklaracji podatkowych oraz

wielkości kwoty granicznej podatku dochodowego (dotyczy pozostawania w systemie ubezpieczeń społecznych rolników) czy informacji o obowiązku badań lekarskich oraz szkolenia BHP w związku z zatrudnieniem pracownika.

Zaplanowano wydanie broszury „ Podatki w rolnictwie” i ulotkę pt. „Podatek VAT w rolnictwie”. Upowszechnianie informacji będzie również prowadzone poprzez zamieszczenie artykułów do miesięcznika „Wieś Kujawsko-Pomorska”.

Z.2.D. Rolnictwo ekologiczne

W ramach tematu produkcja metodami ekologicznymi zaplanowano informacje wynikające z zapytań ze strony rolników, konsumentów i instytucji działających na rzecz rolnictwa ekologicznego. W planie na rok 2019 uwzględniono aktualizację strony internetowej w części dotyczącej dziedziny rolnictwa ekologicznego, w tym celu zaplanowane są informacje na stronie www. Dodatkowo zaplanowano artykuły do miesięcznika „Wieś Kujawsko-Pomorska” oraz stoiska informacyjno-promocyjne. Organizację stoisk informacyjno-promocyjnych przewidziano na miesiąc maj, czerwiec, wrzesień 2019 roku, podczas Targów „Lato na Wsi – Święto Smaku i Tradycji” oraz Jesiennej Wystawy Ogrodniczej „Jesień w Ogrodzie” połączonej z promocją karpia nakielskiego „Karp nie tylko na Święta”. W ramach stoisk planowana jest promocja ekologicznych metod produkcji żywności, edukacja konsumentów oraz promocja działalności doradczej w powyższym temacie. W roku 2019 planuje się propagowanie rolnictwa ekologicznego za pośrednictwem mediów lokalnych i regionalnych. W tym celu zaplanowano audycje radiowe. Doradcy zaplanowali również udział w komisjach konkursowych.

W ramach tematu sprzedaż produktów ekologicznych zaplanowano informacje wynikające z zapotrzebowania rolników, konsumentów żywności ekologicznej. Informacje w powyższej tematyce dotyczyć będą głównie problematyki związanej zasadami i możliwościami sprzedaży produktów w jakości ekologicznej, sposobu ich wyszukiwania na rynku oraz znakowania. W temacie tym planuje się również zamieszczenie informacji na stronie www oraz przygotowanie artykułu do wydawnictwa periodycznego „Wieś Kujawsko-Pomorska”.

Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego odnotowuje się ok. 400 gospodarstw ekologicznych, które w znacznej części korzystają z dostępnych funduszy unijnych. Wśród rolników ekologicznych zainteresowaniem cieszy się działanie „Rolnictwo ekologiczne” w ramach PROW 2014-2020, które wymaga wyjaśnień w zakresie jego wymogów. W tym celu udzielane będą informacje wynikające z potrzeb rolników. Zaplanowano także informacje na stronie www, artykuł w miesięczniku „Wieś Kujawsko-Pomorska”, audycje radiowe oraz udział w posiedzeniu organizowanym przez MRiRW, które dotyczyć będzie zmian na rok 2019 w Działaniu rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020.

Z.2.E. Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

W ramach tematu udzielane informacje będą obejmowały zagadnienia związane z podejmowaniem i prowadzeniem działalności pozarolniczej. Informacje, które dotyczyły będą procedury rejestracji działalności gospodarczej, wyboru odpowiedniej formy opodatkowania, kwestii związanych z ubezpieczeniem społecznym, w tym podleganiu ubezpieczeniu w KRUS oraz ZUS, jak

również możliwości rozwoju firmy. W ramach obszaru tematycznego zaplanowano również artykuły w miesięczniku KODR oraz informacje na stronie www.

Najwięcej udzielanych informacji będzie dotyczyło zagadnień związanych ze współpracą z lokalnymi organizacjami społecznymi oraz aktywizacją mieszkańców obszarów wiejskich. Z zaplanowanych informacji większość będzie dotyczyć możliwości pozyskiwania środków przez lokalne organizacje (konkursy, granty) oraz promocji ich działalności.

W ramach działań informacyjnych służących aktywizacji mieszkańców zostaną udzielone informacje związane z podejmowaniem własnej działalności oraz integracją lokalnych społeczności.

Wspierając lokalne inicjatywy zaplanowano głównie działalność informacyjną w zakresie możliwości zakładania i rejestracji organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej.

Bazując na zainteresowaniu działalnością lokalnych grup działania zaplanowano udzielenie informacji z tej tematyki.

Ponadto w ramach przedsiębiorczości na obszarach wiejskich doradcy będą brali udział w spotkaniach i posiedzeniach podmiotów działających na rzecz lokalnej społeczności oraz w imprezach okolicznościowych, zaangażują się też w prace komisji konkursowych. Organizowane będą również stoiska informacyjno-promocyjne. Z tej tematyki zaplanowano również opublikowanie artykułów we „Wsi Kujawsko- Pomorskiej” i materiałów informacyjnych na stronie internetowej.

Z.2.F. Unowocześnienie wiejskiego gospodarstwa domowego

Działalność informacyjna w ramach tematyki unowocześniania wiejskiego gospodarstwa domowego będzie realizowana poprzez udzielenie informacji, napisanie i zamieszczenie artykułów w miesięczniku „Wieś Kujawsko-Pomorska” oraz udział w komisjach konkursowych.

Udzielane informacje w ramach profilaktyki prozdrowotnej i racjonalnego żywienia będą dotyczyły: roli i znaczenia przydomowych sadów tradycyjnych, rodzajów ziół uprawianych w ogrodzie przydomowym oraz ich wykorzystania w żywieniu, przygotowywania i rodzajów dań bezglutenowych, znaczeniu i wykorzystaniu warzyw w żywieniu człowieka, zmieniających się tendencji żywieniowych i ich wpływie na zdrowie człowieka. W zakresie estetyzacji wiejskiej zagrody będą udzielane informacje dotyczące ogrodów przydomowych, które stanowią jeden z elementów wpływających na estetykę zagrody, poruszone zostaną zagadnienia właściwego poprowadzenia ogrodu przydomowego, wykonania prac pielęgnacyjnych w już istniejących ogrodach oraz planowania i zakładania ogrodu.

Z.2.G. Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych

Rolnicy każdego roku oczekują informacji niezbędnych przy ubieganiu się o płatności bezpośrednie w tym zasad wypełniania wniosków obszarowych i rolnośrodowiskowych, w zależności od rodzajów płatności, wymogów, jakie muszą być spełnione w gospodarstwie rolnym, zmian w odniesieniu do poprzedniego roku oraz korzystania z aplikacji eWnioskiPlus. Rolnicy preferują doradztwo indywidualne. Podobnie do lat poprzednich, również w 2019 roku zakładane jest duże zapotrzebowanie na informacje związane z korzystaniem przez rolników z systemu wsparcia

bezpośredniego, w którym w województwie kujawsko-pomorskim uczestniczy ponad sześćdziesiąt tysięcy gospodarstw.

Drugą, pod względem zakresu informacji, grupą zagadnień ujętych w Programie działalności są kwestie związane z poszczególnymi działaniami, poddziałaniami i typami operacji realizowanymi ze środków PROW 2014-2020. Przewiduje się udzielenie informacji dotyczących kryteriów przyznawania dofinansowania, zasad punktacji, postępowań ofertowych, zobowiązań, rozliczania inwestycji, trybu udzielania pomocy i wielu innych zagadnień. Przewidziano też udzielenie niewielkiej liczby informacji z zakresu innych programów pomocowych. Istotną częścią działań informacyjnych będą w 2019 roku informacje dotyczące zmian prawnych, zwłaszcza regulacji ułatwiających dostęp gospodarstw do rynku i poprawiania pozycji rolnika w łańcuchu dostaw żywności, w tym przepisów pozwalających na innowacje w zakresie organizacji produkcji, przetwórstwa i sprzedaży. W ramach omawianego tematu będą publikowane artykuły przybliżające zmiany w warunkach uzyskiwania pomocy w ramach płatności bezpośrednich i najpopularniejszych typów operacji finansowanych ze środków PROW na lata 2014-2020. Artykuły w miesięczniku „Wieś Kujawsko-Pomorska” i na stronie internetowej Ośrodka będą omawiać wiążące się z możliwością pozyskiwania środków finansowych w ramach rządowego Planu dla Wsi, czego przykładem może być objęcie pomocą Kół Gospodyń Wiejskich. Zgodnie z dotychczas realizowaną praktyką, nasilenie poszczególnych działań informacyjnych będzie łączone z terminami naboru wniosków w ramach PROW oraz innych naborów prowadzonych przez ARiMR bądź inne instytucje. Tradycyjnie, działania informacyjne Ośrodka będą prowadzone w formie przygotowanych stoisk podczas własnych imprez wystawienniczo-targowych oraz podczas innych wydarzeń organizowanych na obszarach wiejskich np. uroczystości dożynkowych.

Z.2.H. Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku

Szeroko pojęty zakres informacji zamieszczanych na stronie www. Ośrodka oraz w audycjach radiowych i artykułach w miesięczniku KPODR dotyczył będzie zasad i możliwości organizowania i funkcjonowania grup producentów rolnych, w tym również w ramach PROW 2014-2020.

W temacie planuje się udzielenie informacji związanych z problematyką współpracy w ramach łańcucha żywnościowego. Na ten temat zaplanowano również artykuł w miesięczniku KPODR.

Zaplanowano udzielenie informacji związanych z możliwością uzyskania przez produkty spożywcze oznaczeń gwarantujących wysoką jakość produktu czy uzyskania zwrotu kosztów kontroli dla gospodarstw ekologicznych w ramach działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości” PROW 2014-2020. Zaplanowano udział w posiedzeniach, spotkaniach i zebraniach związanych z tym tematem.

Działalność informacyjna z zakresu systemów bezpieczeństwa żywności, dobrych praktyk higienicznych, produkcyjnych przy produkcji żywności w warunkach domowych (HACCP).

Przewiduje się, że udzielane informacje dotyczyć będą głównie wdrażania różnych systemów bezpieczeństwa żywności, dobrych praktyk higienicznych (GHP) i dobrych praktyk produkcyjnych (GMP) przy produkcji żywności w warunkach domowych i małym przetwórstwie. W ramach

prowadzonej działalności doradczej przekazywane będą informacje o tematyce uboju zwierząt w gospodarstwie w celu produkcji mięsa na użytek własny, a także uboju z konieczności oraz wymagania weterynaryjne obowiązujące przy prowadzeniu takich ubojów.

Z.2.I. Zarządzanie gospodarstwem rolnym

W ramach zarządzania gospodarstwem rolnym zaplanowano udzielanie informacji dotyczących opłacalności produktów rolniczych, cen targowiskowych płodów rolnych, również cen w punktach skupu. Informacje na stronie www dla informacji rynkowych dotyczyć będą cotygodniowej aktualizacji internetowej bazy „Notowania”. W ramach działalności informacyjno upowszechnieniowej zaplanowano wydanie broszury „Kalkulacje rolnicze” oraz zamieszczenie artykułów do miesięcznika „Wieś Kujawsko-Pomorska”.

Z.2.J. Promocja produktów lokalnych i regionalnych

W związku z dużym zainteresowaniem możliwością legalnej sprzedaży produktów lokalnych oraz ich promowaniem wśród konsumentów zaplanowano udzielenie informacji, publikację artykułów w miesięczniku „Wieś Kujawsko-Pomorska” oraz zamieszczenie materiałów informacyjnych na stronę www. Pracownicy KPODR wezmą też udział w posiedzeniach/zebraniach/spotkaniach poświęconych tej tematyce, komisji konkursowej oraz przygotowują stoisko informacyjno-promocyjne na targach.

Zaplanowano również udzielenie informacji związanych ze sprzedażą bezpośrednią.

Coraz więcej rolników jest też zainteresowanych wykorzystaniem możliwości, jakie powstały w związku z ustanowieniem rolniczego handlu detalicznego oraz zmianami zaplanowanymi na rok 2019, przewiduje się udzielanie informacji poświęconej tej tematyce oraz zamieszczenie artykułu w miesięczniku KPODR.

Z.2.K. Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 ust. 1 ustawy prawo wodne

Z obszaru Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej o których mowa w art. 103 ust.1 ustawy Prawo wodne planowane są informacje dotyczące zaleceń dobrej praktyki rolniczej, okresów kiedy rolnicze wykorzystanie nawozów jest niewłaściwe, rolniczego wykorzystania nawozów w terenie o dużym nachyleniu, rolniczego wykorzystania nawozów na gruntach zamrzniętych, zalanych wodą, nasyconych wodą lub przykrytych śniegiem, warunków rolniczego wykorzystania nawozów w pobliżu cieków naturalnych, zbiorników wodnych, kanałów i rowów, pojemności konstrukcji miejsc do przechowywania odchodów zwierzęcych oraz cieków z przechowywanych materiałów roślinnych czy też procedur rolniczego wykorzystania dawek i równomierności rozprowadzania nawozów.

Z.2.L. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska

Działalność informacyjna w tym zakresie obejmowała będzie zasady integrowanej produkcji, zasady integrowanej ochrony roślin, zasady przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa, energetykę prosumencką, wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych

w gospodarstwie rolnym oraz gospodarce wodno-ściekowej i postępowanie z odpadami jak również ustawę o ochronie zwierząt i inne działania na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa.

W ramach zakresie integrowanej produkcji planowane jest udzielenie informacji, które dotyczyły będą wykorzystania postępu technicznego i biologicznego w uprawie i nawożeniu, ze szczególnym uwzględnieniem zdrowia ludzi i zwierząt oraz ochrony środowiska, możliwości uczestniczenia w systemie Integrowanej Produkcji, zasad certyfikacji oraz dokumentowania działań.

W zakresie integrowanej ochrony planuje się udzielanie informacji nt. korzyści dla środowiska wynikających z ograniczenia stosowania środków ochrony roślin oraz możliwości wykorzystania zasad integrowanej ochrony w prowadzeniu gospodarstw, planowany jest artykuł w miesięczniku „Wieś Kujawsko-Pomorska” oraz informacja na stronę www przypominające o obowiązkach wynikających regulacji prawnych w tym zakresie.

Zaplanowano udzielanie informacji dotyczących adaptacji do zmian warunków klimatycznych oraz zasadom ich przeciwdziałania.

W obrębie tematu energetyka prosumencka planowane jest udzielanie informacji, które dotyczyć będą m.in. dywersyfikacji źródeł pozyskiwania energii elektrycznej i obniżenia jej kosztu w obrębie gospodarstwa rolnego poprzez energetykę rozproszoną i możliwość wytwarzania energii w pobliżu miejsca jej odbioru.

Energia odnawialna jest szeroko pojętym zagadnieniem. W skład Odnawialnych Źródeł Energii (OZE) wchodzi rośliny szybkiej rotacji, energia słoneczna, geotermalna, biogazownie itp. Rolnicy poszukują informacji z zakresu OZE, instalacji fotowoltaicznych i szukają obiektywnej opinii na temat dostępnych możliwości na rynku. Z tematyki wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym planowane jest udzielanie informacji oraz napisanie artykułów do miesięcznika „Wieś Kujawsko-Pomorska” oraz udział w posiedzeniu/zebraniu/spotkaniu.

W temacie gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami, zaplanowano udzielenie informacji wynikających z zapytań klientów oraz umieszczenie informacji na stronie internetowej Ośrodka. Zaplanowano przygotowanie artykułów do miesięcznika „Wieś Kujawsko-Pomorska” oraz artykułów do wydawnictw obcych, dotyczących gospodarki wodno-ściekowej oraz postępowania z odpadami w świetle obowiązujących przepisów prawnych w aspektach funkcjonowania gospodarstwa. Dodatkowo temat promowany będzie w mediach lokalnych w formie audycji radiowo- telewizyjnych. Zaplanowano również wydanie broszury pt.: „Zarządzanie gospodarką odpadami”.

W zakresie ustawy o ochronie zwierząt będą udzielane informacje na temat warunków utrzymania wszystkich gatunków zwierząt w gospodarstwie rolnym. Zwrócona zostanie uwaga na prawidłowe warunki bytowe i środowiskowe zwierząt. Z powyższej tematyki planowane jest udzielanie informacji oraz napisanie artykułów do miesięcznika „Wieś Kujawsko-Pomorska”.

W ramach innych działań na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa zostaną udzielone informacje dotyczące kompleksowej ochrony środowiska w gospodarstwie rolnym. Zostaną również przygotowane artykuły do miesięcznika „Wieś Kujawsko-Pomorska” promujące działania związane z ochroną środowiska na poziomie gospodarstwa. Zaplanowano także udział w posiedzeniach, zebraniach i spotkaniach, a także udział w komisjach konkursowych dotyczących kompleksowej ochrony środowiska w zagrodzie wiejskiej. Zaplanowano stoisko informacyjne

podczas targów organizowanych przez Ośrodek, na którym promowane będą działania związane z ochroną środowiska.

Z.2.M. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzenia gospodarstwa rolnego

Działalność informacyjna dotycząca tematyki działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzenia gospodarstwa rolnego zostanie zrealizowana poprzez udzielenie informacji, zamieszczenie informacji na stronie internetowej KPODR, napisanie i opublikowanie artykułów w miesięczniku „Wieś Kujawsko-Pomorska”, artykułów i informacji w innych wydawnictwach oraz udzielenie wywiadów radiowych i telewizyjnych. W ramach tego działania zaplanowano również przygotowanie stoiska promocyjnego. Ponadto w pozostałych działaniach zawarty jest udział w posiedzeniach, zebraniach i spotkaniach, komisjach konkursowych, udział w imprezach okolicznościowych.

Udzielane informacje w ramach dziedzictwa kultury materialnej wsi będą dotyczyły zagadnień związanych z nakrywaniem i dekoracją stołu oraz obsługą gości, wykorzystania ziół w kulturze ludowej i ludowym ziołolecznictwie. Informacje z zakresu zachowania tradycyjnego krajobrazu rolniczego wsi będą odnosiły się do tradycyjnych wiejskich ogrodów przydomowych. W ramach tradycyjnych zawodów i rękodzieła zostaną udzielone informacje dotyczące umiejętności rękodzielniczych, wykonywania tradycyjnych ozdób i dekoracji związanych z obchodzonymi świętami.

Z.2.N. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku

Tematyka zaplanowanych informacji dotyczy funkcjonowania gospodarstw rolnych jako gospodarstw agroturystycznych, jak również możliwości prowadzenia działalności pozarolniczej, a w szczególności warunków jakie należy spełnić przy zakładaniu działalności gospodarczej. Konieczność specjalizacji oferty gospodarstw agroturystycznych jest podyktowana wymaganiami współczesnych klientów branży turystycznej i stanowi dobry punkt wyjściowy do budowania sieci współpracy pomiędzy usługodawcami w ramach np. turystycznych produktów sieciowych.

Jedną ze specjalizacji, na której upowszechnianie zostanie położony nacisk w 2019 roku, jest działalność edukacyjna w gospodarstwach rolnych i z tej tematyki zaplanowano informacje dotyczące głównie jej uwarunkowań prawnych, jak również możliwości przyłączenia się do Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych.

Rosnące zainteresowanie tematyką gospodarstw opiekuńczych, związane w dużej mierze z działalnością projektową KPODR, spowodowało, że na ten rok najwięcej informacji zaplanowano właśnie z tego obszaru tematycznego.

Działalność informacyjna mająca na celu promocję wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku będzie obejmowała przede wszystkim doradztwo z zakresu promocji i marketingu oferty turystycznej gospodarstw agroturystycznych i obiektów turystyki wiejskiej. KPODR prowadzi internetowy serwis agroturystyczny, który przedstawia oferty ponad 350 gospodarstw agroturystycznych. Udzielane informacje będą miały na celu zachęcenie gospodarzy do uatrakcyjnienia oferty oraz wizerunku swoich obiektów w powyższym serwisie.

Upowszechnianie wiedzy na temat rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej, zagród edukacyjnych, gospodarstw opiekuńczych, jak również promocja wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku, poza udzielaniem bezpośrednich informacji, będą następowały poprzez publikację artykułów w prasie oraz w serwisach internetowych, co pozwoli na dotarcie do szerszego grona odbiorców. W związku z organizacją konkursów doradcy KPODR będą uczestniczyć również w pracach komisji konkursowych.

Z.2.O. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych

W ramach zasad ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna planuje się zamieszczenie informacji na stronie www oraz udzielanie informacji wg potrzeb rolników. Zadania dotyczyły będą obszaru całego województwa kujawsko-pomorskiego. Publikacja Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu, będzie wymagała informowania rolników na temat zmian i konieczności dostosowania gospodarstw rolnych do nowych, dla większości rolników, przepisów. Planowane działania będą propagowane w miesięczniku Ośrodka, na stronie internetowej oraz wydawnictwie obcych. Ponadto planuje się udziały w audycji radiowej oraz posiedzeniach/zebraniach/spotkaniach.

Z tematyki Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne ze względu na złożoność zagadnień i wymogi, szczególny nacisk będzie położony na udzielanie informacji. Planuje się utrzymać współpracę z tymi gospodarstwami, które kontynuują zobowiązania oraz zachęcić jak największą grupę rolników, która zakończyła program do jego kontynuacji w następnych latach. Programy te mają duże znaczenie nie tylko dla środowiska i zasobów przyrody ale także dla rolników, którzy za dodatkowe obowiązki jakie realizują w ramach pakietów działań otrzymują dodatkowe wsparcie finansowe. Z zakresu tej tematyki planowana jest również publikacja materiałów informacyjnych na stronie www oraz udział w posiedzeniu/zebraniu/spotkaniu.

W tematyce ochrona bioróżnorodności, w tym Natura 2000, planuje się udzielenie informacji dotyczących wymogów gospodarowania na obszarach objętych ochroną przyrody. Ze względu na silne rozprzestrzenianie się roślin inwazyjnych, duże znaczenie dla mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego mają informacje dotyczące zwalczania tych roślin. W celu dotarcia do szerszej grupy odbiorców z tematyką obejmującą kwestie zanikającej bioróżnorodności oraz roślin inwazyjnych zaplanowano przygotowanie artykułów do miesięcznika KPODR oraz nagranie audycji radiowej.

Tab.3. Działalność informacyjna wg form

L.p.	Forma	Liczba form	Liczba uczestników /odbiorców
1.	informacja		27445
2.	wydawnictwa	Liczba form	Nakład
2.1.	broszura	11	5690

2.2.	ulotka	2	800
2.3.	materiały informacyjne na www.	98	
2.4.	artykuł w miesięczniku odr	238	
2.5.	inne	14	
3.	pozostałe	Liczba form	
3.1.	audycje radiowe (w tym wywiady radiowe)	17	
3.2.	audycje tv (w tym wywiady tv)	4	
3.3.	artykuły w innych wydawnictwach (w tym wywiady prasowe)	24	
3.4.	stoisko informacyjne / promocyjne	20	
3.5.	inne	441	

Tab. 4. Działalność informacyjna wg form i tematów

Symbol tematu	Tematyka	Informacja	Wydawnictwa					Stoisko info.-promocyjne	Pozostałe**)
			Broszura	Ulotka	Info na www.	Art. w miesięczniku odr	Inne		
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>
Z.2.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze	1320	4	1	16	38	3	4	21
Z.2.A.1.	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej	704	4	1	11	25	3	4	19
Z.2.A.2.	Nowe rozwiązania w produkcji zwierzęcej	475			5	12			2
Z.2.A.3.	Prowadzenie przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO)	141				1			
Z.2.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	5448	3	-	30	83	5	11	230
Z.2.B.1.	Technologia produkcji roślinnej	1323	1		18	55	1	6	157
Z.2.B.2.	Technologia produkcji zwierzęcej	704	1		5	13			8
Z.2.B.3.	Normy i wymogi wzajemnej zgodności (w tym dobrostanu zwierząt)	617				3			
Z.2.B.4.	Poprawa stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego w gospodarstwach rolnych	286			5	8	4	5	54
Z.2.B.5.	BHP	345	1		2	2			5
Z.2.B.6.	Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym	2173				2			6

Z.2.C.	Rachunkowość w gospodarstwach rolnych	4564	1	1	-	19	-	-	-
Z.2.C.1.	Rachunkowość rolna	1971				1			
Z.2.C.2.	Rachunkowość podatkowa	2343	1	1		14			
Z.2.C.3.	Ubezpieczenia społeczne oraz majątkowe	250				4			
Z.2.D.	Rolnictwo ekologiczne	403	-	-	6	7	-	3	7
Z.2.D.1.	Produkcja metodami ekologicznymi	194			4	5		3	6
Z.2.D.2.	Sprzedaż produktów ekologicznych	59			1	1			
Z.2.D.3.	Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW 2007-2013, 2014-2020	150			1	1			1
Z.2.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	976	-	-	7	10	-	2	112
Z.2.E.1.	Prowadzenie działalności pozarolniczej	296			4	2			
Z.2.E.2.	Tworzenie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej	119			1	1			
Z.2.E.3.	Współpraca z lokalnymi organizacjami społecznymi	226			1	1		2	95
Z.2.E.4.	Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich	214			1	6			17
Z.2.E.5.	Program LEADER	121							
Z.2.F.	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego	556	-	-	-	20	-	-	22
Z.2.F.1.	Profilaktyka prozdrowotna i racjonalne żywienie	152				6			2
Z.2.F.2.	Estetyzacja wiejskiej zagrody	265				13			20
Z.2.F.3.	Świadomość konsumencka i ekologiczna	139				1			
Z.2.G.	Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych, lub zagranicznych	6554	-	-	1	5	-	-	9
Z.2.G.1.	Płatności bezpośrednie	4300			1				7
Z.2.G.2.	PROW	1913				4			2
Z.2.G.4.	Kredyty preferencyjne, komercyjne, leasing	269				1			
Z.2.G.5.	Inne programy	72							
Z.2.H.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku	182	-	-	2	5	-	-	11

Z.2.H.1.	Zasady tworzenia i funkcjonowanie grup producentów rolnych, grup i organizacji producentów owoców i warzyw, zrzeszeń i innych form organizacji	15			2	4			9
Z.2.H.2.	Tworzenie sieci współpracy w ramach łańcucha żywnościowego	15				1			
Z.2.H.3.	Systemy jakości żywności	5							2
Z.2.H.4.	Systemy bezpieczeństwa żywności, dobre praktyki higieniczne, produkcyjne przy produkcji żywności w warunkach domowych, HACCP	147							
Z.2.I.	Zarządzanie gospodarstwem rolnym	732	1	-	12	14	-	-	-
Z.2.I.1.	Zarządzanie, organizacja i planowanie pracy w gospodarstwie rolnym	224				2			
Z.2.I.2.	Wyliczanie dochodów, kosztów i opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej	176	1			12			
Z.2.I.4.	Informacja rynkowa	332			12				
Z.2.J.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych	531	-	-	3	3	-	-	5
Z.2.J.1.	Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych	93			3	2			5
Z.2.J.2.	Krótkie łańcuchy dostaw (od pola do stołu), w tym sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie, działalność marginalna, lokalna i ograniczona	202							
Z.2.J.3.	Rolniczy handel detaliczny	236				1			
Z.2.K.	Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne	212	-	-	-	-	-	-	-
Z.2.L.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska /7/	1383	1	-	3	10	-	-	7
Z.2.L.1.	Zasady integrowanej produkcji	81							
Z.2.L.2.	Zasady integrowanej ochrony roślin	341			1	1			
Z.2.L.3.	Zasady przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa	9							
Z.2.L.4.	Energetyka prosumencka	10							
Z.2.L.5.	Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym	179				2			3
Z.2.L.6.	Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami	304	1		2	3			1

Z.2.L.7.	Ustawa o ochronie zwierząt	304				2			
Z.2.L.8.	Inne działania na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa	155				2			3
Z.2.M.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzenia gospodarstwa rolnego /8/	581	-	-	4	14	3	-	44
Z.2.M.1.	Dziedzictwo kultury materialnej wsi	87			1	3			11
Z.2.M.2.	Zachowanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego wsi	77					1		
Z.2.M.3.	Twórczość ludowa	75							3
Z.2.M.4.	Tradycyjne zawody i rękodzieło	109				3			3
Z.2.M.5.	Tradycje kulinarne	233			3	8	2		27
Z.2.N.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku /9/	733	1	-	11	6	3	-	6
Z.2.N.1.	Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej, tworzenie sieci współpracy	190	1		5	3	1		3
Z.2.N.2.	Zagrody edukacyjne	72			2	1			
Z.2.N.3.	Gospodarstwa opiekuńcze	319			1				
Z.2.N.4.	Promocje wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku	152			3	2	2		3
Z.2.O.	Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych /10/	3270	-	-	3	4	-	-	12
Z.2.O.1.	Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna	2094			2	1			10
Z.2.O.2.	Program rolnośrodowiskowy i Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne	966			1				1
Z.2.O.3.	Ochrona bioróżnorodności, w tym NATURA 2000	210				3			1
RAZEM		27445	11	2	98	238	14	20	486

Zadanie 3.

Prowadzenie działalności w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich

Rolnicy i domownicy z niewielkich gospodarstw są zmuszeni poszukiwać dodatkowych źródeł zarobku, nie związanych z produkcją rolniczą. Zainteresowanie doradztwem w temacie reorientacji zawodowej jest niewielkie, gdyż klienci często przychodzą z gotową koncepcją – założenia działalności lub poszukiwania pracy w konkretnej branży i poszukują raczej możliwości dofinansowania swojego pomysłu, niż doradztwa o charakterze zawodowym.

W ramach zadania zaplanowano udzielenie informacji i porad w zakresie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich, jak również uzupełnienia kwalifikacji rolniczych, obowiązkowych uprawnień dla rolników oraz umieszczania informacji o możliwości podnoszenia kwalifikacji na stronach internetowych Ośrodka. W ramach tego zadania będą wydawane poświadczenia o ukończeniu kursów kwalifikacyjnych na podstawie Rejestru absolwentów przysposobienia rolniczego w latach 1979-1991. Dodatkowo będzie prowadzone doradztwo zawodowe dla rolników i mieszkańców obszarów wiejskich.

Zaplanowano zorganizowanie szkoleń dla uczniów szkół rolniczych w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu naziemnego przeznaczonego do stosowania tych środków z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie – szkolenia podstawowe. W miarę zapotrzebowania będą również organizowane szkolenia podnoszące kwalifikacje lub nadające uprawnienia do zakładania własnej działalności gospodarczej.

Tab. 5. Działalność w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i mieszkańców wsi według form

L.p.	Forma	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>
1.	informacja	997
2.	porada indywidualna	127

Tab. 6. Działalność w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i mieszkańców wsi - wg form i tematów

Symbol	Tematyka*)	Informacja	Porada indywidualna	Pozostale**)	Łączna liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
Z.3.1.	reorientacja zawodowa	26	127	-	28
Z.3.2.	podnoszenie kwalifikacji zawodowych	962		-	1082
Z.3.3.	współpraca ze szkołami rolniczymi	9		-	14

Zadanie 4.

Udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych

W ramach zadania planuje się udzielenie porad indywidualnych oraz opracowanie (nieodpłatne) dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy.

Główną formą pomocy doradczej w obrębie omawianego zadania będą porady. Założenia Programu działalności doradczej przewidują udzielenie w 2019 roku porad, które tematycznie będą związane z pozyskiwaniem środków finansowych pochodzących w części lub w całości z funduszy Unii Europejskiej albo z innych instytucji krajowych bądź zagranicznych. Wraz ze wzrostem liczby osób składających wnioski o różne formy pomocy i osób, którym pomoc została przyznana wzrasta zapotrzebowanie na porady związane z postępowaniem na kolejnych etapach przygotowania, przeprowadzania i rozliczania operacji podejmowanych przez beneficjentów. Przewiduje się, że duża część porad dotyczyć będzie sposobu realizacji założeń ujętych wcześniej w biznesplanach, koniecznych zmian i adaptacji wynikających ze zmieniających się warunków zewnętrznych, sytuacji na rynkach rolnych, czy sytuacji w gospodarstwach.

Działalność doradcza będzie dotyczyła udzielania porad głównie w obszarze zasad ubiegania się o płatności obszarowe, w tym zasad wypełniania wniosków obszarowych i rolnośrodowiskowych z uwzględnieniem rodzajów płatności, wymogów, jakie muszą być spełnione w gospodarstwie rolnym, zmian w odniesieniu do poprzedniego roku oraz korzystania z aplikacji eWnioskiPlus. W ramach tematyki płatności obszarowe będą też nieodpłatnie sporządzane wnioski o płatności bezpośrednie i ONW.

Doradztwo obejmie również porady związane m.in. z zasadami ubiegania się o pomoc krajową dotyczącą dopłat do materiału siewnego.

Program działalności na 2019 rok przewiduje bezpłatne opracowanie części dokumentacji związanej z uzyskiwaniem pomocy w ramach PROW w ilości kilkudziesięciu opracowań. Będą to głównie ankiety monitorujące i inne dokumenty wymagane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Doradcy i specjaliści będą pomocni także przy przygotowywaniu wniosków na inne, oprócz oferowanej w ramach PROW, rodzaje pomocy sektorowej, dopłaty do materiału siewnego i sadzeniaków, zwrot akcyzy paliwowej oraz pozostałe, często trudne wcześniej do przewidzenia formy wsparcia np. z tytułu wystąpienia sytuacji klęskowych. Zapotrzebowanie na doradztwo związane z Regionalnym Programem Operacyjnym i pozostałymi formami pomocy dotyczącymi produkcji rolniczej jest znacznie mniejsze.

Tab. 7. Pomoc w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej wg form

Lp.	Forma	Liczba form	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	porada indywidualna		3770
3.	dokumentacja niezbędna do uzyskania pomocy (nieodpłatna)		816

Tab.8.Pomoc w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej wg form i tematów

Symbol	Tematyka	Porada indywidualna	Doradztwo grupowe		Liczba odbiorców (c+e)
			Liczba form	Liczba uczestników	
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
Z.4.I.	działalność doradcza	3770	-	-	3770
Z.4.I.1.	płatności bezpośrednie	2033	-	-	2033
Z.4.I.2.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	1420	-	-	1420
Z.4.I.3.	programy regionalne	46	-	-	46
Z.4.I.4.	kredyty preferencyjne, kredyty komercyjne, leasing	199	-	-	199
Z.4.I.5.	pozostałe	72	-	-	72
Z.4.II.	dokumentacja niezbędna do uzyskania pomocy (nieodpłatna)	liczba odbiorców			
Z.4.II.1.	sporządzanie wniosków o płatności bezpośrednie i ONW	732			
Z.4.II.2.	wypełnianie dokumentacji do wniosków w zakresie PROW**)	56			
Z.4.II.5.	inne	28			

Zadanie 5.

Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzenie i upowszechnianie informacji rynkowej w tym zakresie

W ramach zadania zbierane będą notowania cen płodów rolnych, które są cotygodniowo zbierane w większości powiatów i wprowadzane do internetowej bazy danych „Notowania” oraz udostępniane na stronie Ośrodka. Ponadto informacje o notowaniach targowiskowych są przesyłane do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi za pomocą Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej.

Zbierane będą również notowania cen wybranych nawozów mineralnych dla potrzeb Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, które zbierane są w następujący sposób: w I półroczu co miesiąc, w II półroczu w ujęciu kwartalnym. Okresowa analiza kształtowania się cen pozwala na określenie tendencji na lokalnym rynku. Odbiorcami rolniczej informacji rynkowej poza instytucjami rządowymi są lokalne media, organizacje samorządowe i rolnicze, koła łowieckie oraz firmy ubezpieczeniowe. Informacje dostępne są na stronie Ośrodka oraz w biuletynie internetowym „Aktualności”.

Gromadzone i analizowane dane pozwolą również na doradztwo z zakresu informacji rynkowej poprzez udzielanie porad rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich.

Tab. 9. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji wg form

L.p.	Forma	Liczba form
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>
1.	monitoring	724
2.	analiza	12

Tab. 10. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji wg form i tematów

Symbol	Formy i zakres tematyczny	Liczba form
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>
Z.5.I.	monitoring	724
Z.5.I.1.	monitoring cen nawozów mineralnych	109
Z.5.I.3.	monitoring cen płodów rolnych	615
Z.5.II.	analiza	12
Z.5.II.1.	analiza cen nawozów mineralnych	8
Z.5.II.3.	analiza cen płodów rolnych	4

Zadanie 6.

Możliwość prowadzenia doświadczalnictwa odmianowego w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego

Zadanie nie jest realizowane w jednostce.

Zadanie 7.

Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska

W ramach zadania „Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska” na 2019 rok zaplanowano udzielenie porad, organizację pokazów, demonstracji upowszechnieniowych, konkursy, zorganizowanie i przeprowadzenie Olimpiady Wiedzy Rolniczej, imprez wystawienniczo-targowych oraz pozostałych form.

W ramach tematyki nowe rozwiązania w produkcji roślinnej udzielane będą rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich porady dotyczące nowoczesnych rozwiązań w produkcji roślinnej; od doboru nowych odmian zbóż, rzepaku po nawożenie i ochronę agrofagami. Porady w tym zakresie będą priorytetowe z uwagi na uzyskanie poprawy jakości plonu oraz pokazanie nowości występujących na rynku nawozowym i nasiennym. Zostaną zorganizowane i przeprowadzone pokazy bezorkowej uprawy gleby. W 2019 roku zaplanowano również demonstracje polowe pt. „Kolekcja odmian Dni Pola Grubno 2019”, „Porównanie odmian pszenic w warunkach gospodarstwa rolnego”, „Porównanie odmian ziemniaka w technologii ochrony NegFry” i „Porównanie odmian rzepaku w warunkach gospodarstwa rolnego”. Zorganizowane zostaną konkursy „Najsmaczniejsza odmiana ziemniaka” oraz „Najładniejsza odmiana ziemniaka”. Zaplanowano także imprezy „XXIII Kujawsko-Pomorskie Dni Pola - Targi Regionalne” w Grubnie oraz XVII Dzień Kukurydzy.

Udzielane porady i przeprowadzane wizyty w gospodarstwach dotyczyć będą nowoczesnych technologii i rozwiązań w produkcji bydła mięsnego, mlecznego i trzody chlewnej, drobiu i zwierząt futerkowych. W tym zakresie planowane jest przeprowadzenie wizyt gospodarstw rolnych. Tematy porad dotyczyć będą m.in. pozyskania odpowiedniego materiału hodowlanego, profilaktyki, możliwości rynkowych i zagrożeń wynikających z produkcji.

Rolnicy zajmujący się dodatkowo przetwórstwem żywności wraz ze wzrostem popytu na swoje wyroby są zainteresowani możliwością wytwarzania i dystrybucji ich na szerszą skalę, co umożliwi prowadzenie działalności marginalnej i ograniczonej. Szacuje się, że rolnicy chcący rozpocząć tego typu działalność, również w 2019 roku będą zwracać się z prośbą o udzielenie porad w tym zakresie.

Doradztwo w obszarze technologii produkcji roślinnej realizowane będzie poprzez udzielanie porad, które dotyczyć będą aktualnych problemów występujących w indywidualnych gospodarstwach rolnych oraz sposobów ich rozwiązywania. Tematyka będzie obejmowała również analizę sytuacji pogodowej pod kątem występowania agrofagów oraz możliwości ich zwalczania. Bieżące analizy sytuacji na plantacjach sadowniczych będą przekazywane w formie zaleceń z możliwością wykonania. Wizyty w gospodarstwach będą prowadzone pod kątem możliwości wykorzystania gruntu pod nasadzenia roślin sadowniczych, zbóż, rzepaku, roślin bobowatych, oceny stanu przezimowania, zagrożenia ze strony agrofagów z ich monitoringiem oraz stanu odżywienia roślin na plantacjach. Porady dotyczyć będą również technologii produkcji warzyw gruntowych i pod osłonami. Producenci coraz częściej zapraszają specjalistów do gospodarstwa aby rozwiązać problemy technologiczne dotyczące nawożenia oraz ochrony upraw warzyw. Zaplanowano również wizyty w gospodarstwach na polach producentów warzyw. Przed udzieleniem porady w większości wypadków należy wcześniej wykonać lustracje upraw w gospodarstwie. Planowane działania będą obejmowały integrowaną ochronę roślin uprawnych, agrotechnikę ze szczególnym uwzględnieniem doboru odmian, nawożenia i ochrony zbóż, rzepaku, kukurydzy, ziemniaków, buraka cukrowego. Planowane są następujące pokazy: „Pokaz zbioru zielonki na sianokiszonkę”, „Pokaz zbioru pomidorów kombajnem”, „Pokaz kolekcji mieszańców kukurydzy”. „Uprawa kukurydzy na kiszonkę i ziarno”. Zaplanowano demonstrację dotyczącą kolekcji odmian mieszańców kukurydzy w warunkach gospodarstwa rolnego.

W ramach technologii produkcji zwierzęcej najczęściej omawiane tematy porad będą dotyczyć takich zagadnień jak: żywienie i pielęgnacja, problemy zdrowotne, profilaktyka w gospodarstwie czy na fermie, optymalne warunki mikroklimatu w budynkach gospodarskich, technologia sporządzania kiszzonek. Ponadto porady dotyczyć będą technologii produkcji bydła, drobiu, trzody chlewnej i zwierząt futerkowych, owiec, kóz i jeleniowatych; zwykle dotyczą spraw związanych z rozpoczęciem hodowli, żywienia, pozyskania odpowiedniego materiału hodowlanego. Porady związane będą też z metodami prowadzenia pasieki, sposobów i terminów leczenia, ustawiania uli, ułożenia ramek w gniazdach, terminów poddawania węzy, zwalczaniu nastroju rojowego, sposobów łączenia rodzin i wymiany matki, a także metod odzysku wosku pszczelego. Również pobierania i konfekcjonowania produktów pszczelich takich jak miód, pyłek czy propolis. Organizowane będą imprezy wystawienniczo-targowe: „X Kujawsko-Pomorskie Miodowe Lato”, „XXVII Forum Pszczelarzy”, „XX Regionalna Kujawsko-Pomorska Wystawa Zwierząt Hodowlanych”.

Planowane porady w obszarze norm i wymogów wzajemnej zgodności (w tym dobrostan zwierząt) dotyczyć będą dobrostanu, warunków środowiskowych w budynkach inwentarskich ze szczególnym uwzględnieniem naturalnych zachowań behawioralnych zwierząt, warunków dobrostanu związanego z hodowlą trzody chlewnej, drobiu, bydła i zwierząt futerkowych roślinożernych, powierzchni na jakich powinny być utrzymywane zwierzęta oraz odpowiedniej obsady zwierząt.

W ramach poprawy stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego w gospodarstwach rolnych porady kierowane do rolników indywidualnych dotyczyły będą prawidłowej eksploatacji użytkowanego przez nich sprzętu rolniczego oraz możliwości jego unowocześnienia. Obserwuje się ciągły wzrost podaży na rynek nowoczesnych ciągników i maszyn rolniczych więc porady powinny pomóc rolnikom w obiektywnym przemyśleniu co do ich zakupu i ekonomicznego wykorzystania. Należy podkreślić, iż wzrasta zainteresowanie rolników konkretnymi poradami w tematyce mechanizacji rolnictwa. W zakresie tej tematyki zaplanowano konkursy „Rolnik Pomorza i Kujaw 2019”, „Rolnik Farmer Roku 2019” i „Agroliga 2019”. Konkursy mają na celu promocję najlepszych działań na obszarach wiejskich województwa kujawsko-pomorskiego. Brane są tu pod uwagę najlepsze gospodarstwa rolne jak i przedsiębiorstwa powiązane z rolnictwem. KPODR współpracuje z kapitułami krajowymi w zakresie wyłaniania laureatów i mistrzów wojewódzkich. W ramach tematu zaplanowano pokazy pracy maszyn rolniczych. gleby. W 2019 r. zaplanowano pokazy pracy maszyn rolniczych. Pokazy tego typu cieszą się sporym zainteresowaniem wśród rolników czego dowodem była obecność ok. 2300 osób podczas imprezy Dni Pola Grubno w 2018 r. Należy sądzić, że zainteresowanie w 2019 roku będzie na tym samym poziomie więc istnieje potrzeba ich kontynuowania. Podczas tych pokazów prezentuje się pracę nowocześniejszych zestawów ciągników z maszynami rolniczymi, w których często wykorzystuje się rozwiązania rolnictwa precyzyjnego.

Zaplanowano również imprezy wystawienniczo-targowe, tj.: „XXXVIII Dni Otwartych Drzwi – Targi Ogólnorolne” oraz „XLII Międzynarodowe Targi Rolno-Przemysłowe „AGRO-TECH”. Będzie również zorganizowana Wojewódzka Olimpiada Wiedzy Rolniczej (19 eliminacji powiatowych i 1 finał wojewódzki).

Z tematyki bezpieczeństwo i higiena pracy udzielane będą porady wg potrzeb rolników. Porady kierowane do rolników indywidualnych powinny przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwach. Zaplanowano także przeprowadzenie wizyt w gospodarstwach rolnych, których celem będzie sprawdzenie czy spełniają one wymagania pod względem bezpieczeństwa i higieny pracy. W trakcie wizyt będą udzielane porady dotyczące poprawy stanu warunków bhp w konkretnym gospodarstwie. Wzorem lat ubiegłych odbędą się konkursy: „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne” oraz „Konkurs Wiedzy o Bezpieczeństwie Pracy w Indywidualnym Gospodarstwie Rolnym” mające na celu uświadomienie rolnikom oraz uczniom szkół rolniczych, jak ważne jest odpowiednie zachowanie się przy wykonywaniu prac w gospodarstwie i na polu. Zachowanie zasad BHP w rolnictwie jest kluczowym elementem pozwalającym na uniknięcie wypadków, które według statystyk KRUS, w gospodarstwach zdarzają się często. Zaplanowane konkursy będą się odbywały na terenie województwa kujawsko-pomorskiego i dotyczą producentów z tego regionu. Pierwszy konkurs polega na lustracji gospodarstw, w trakcie których dokonany zostanie wybór z wszystkich uczestniczących rolników

jednego laureata reprezentującego województwo w etapie krajowym. Drugi konkurs skierowany jest do uczniów szkół rolniczych ponadgimnazjalnych. W trakcie jego trwania uczniowie zapoznają się z najważniejszymi zasadami BHP. Dodatkowo planuje się przeprowadzenie konkursu plastycznego dla wiejskich szkół podstawowych.

Ważnym działaniem w ramach tematu bioasekuracja w gospodarstwie rolnym będzie udzielanie porad dotyczących zagrożeń związanych z ASF i grypą ptaków oraz zasad bioasekuracja w gospodarstwach i na fermach. Planowana jest w tym zakresie współpraca z rolnikami, hodowcami, Państwowym Instytutem Weterynaryjnym PIB w Puławach, Wojewódzkim Inspektoratem Weterynarii w Bydgoszczy oraz powiatowymi lekarzami weterynarii - planowane są również wizyty w gospodarstwach rolnych i na fermach.

Mając na względzie skomplikowane wymogi systemu rolnictwa ekologicznego oraz liczne zmiany w regulacjach prawnych zarówno krajowych, jak i unijnych w ramach produkcji metodami ekologicznymi zaplanowano udzielenie porad specjalistycznych. Tematyka porad dotyczyć będzie przede wszystkim produkcji zgodnie z wymogami rolnictwa ekologicznego, zasad przedstawiania gospodarstwa na metody ekologiczne oraz wymogi jakie trzeba w tym celu spełnić, jak i problematyki związanej z produkcją roślinną i zwierzęcą prowadzoną w gospodarstwie. Planowane porady będą wynikiem zapotrzebowania rolnika, producenta i przetwórcy żywności ekologicznej. W ramach doradztwa wykorzystywane będą dobre praktyki upowszechniające systemy produkcji ekologicznej. W celu zweryfikowania problemów produkcyjnych i administracyjnych pojawiających się w gospodarstwach ekologicznych w ramach tego tematu zaplanowano wizyty w gospodarstwach ekologicznych. W celach upowszechnieniowych w ramach tematu „Produkcja metodami ekologicznymi” na rok 2019 zaplanowano konkurs: „Poznaję produkt ekologiczny”. Realizacja konkursu planowana jest w miesiącu maju 2019 roku na stoisku informacyjno-promocyjnym podczas Targów „Lato na Wsi” – Święto Smaku i Tradycji w Minikowie. Beneficjentami powyższego konkursu będą rolnicy oraz potencjalni konsumenci żywności ekologicznej. Wychodząc naprzeciw rolnikowi w ramach powyższego tematu w roku 2019 zaplanowano wizyty w gospodarstwach ekologicznych położonych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, które pozwolą na nawiązanie kontaktu z rolnikami ekologicznymi województwa oraz zweryfikowanie problemów, wynikających z prowadzenia gospodarstwa metodami ekologicznymi.

Porady w ramach sprzedaży produktów ekologicznych udzielane będą zarówno rolnikom ekologicznym, jak i konsumentom w zakresie pozyskania oraz możliwości sprzedaży surowca ekologicznego.

W program działalności ekologicznej PROW porady udzielane będą w zakresie wymogów i możliwości skorzystania ze wsparcia w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne” PROW 2014-2020. Beneficjentami powyższych porad będą certyfikowani rolnicy ekologiczni, jak również rolnicy zainteresowani przedstawieniem gospodarstwa na ekologiczny system produkcji żywności. W ramach porad, gospodarstwa objęte zostaną analizą w zakresie możliwości skorzystania z działania „Rolnictwo ekologiczne”.

Porady dotyczyć będą zasad i możliwości organizowania grup producentów rolnych, zasad funkcjonowania tych grup, możliwości wykorzystania środków pomocowych przeznaczonych dla grup producentów oraz wdrażanie nowego prawodawstwa w ramach PROW 2014-2020.

W ramach tematyki integrowanej produkcji planowane jest udzielenie porad, które dotyczyły będą wykorzystania postępu technicznego i biologicznego w uprawie i nawożeniu, ze szczególnym uwzględnieniem zdrowia ludzi i zwierząt oraz ochrony środowiska, możliwości uczestniczenia w systemie IP, zasad certyfikacji oraz dokumentowania działań.

Zaplanowano również udzielanie porad w temacie tworzenie sieci współpracy w ramach łańcucha żywnościowego. W roku 2018 realizowany był projekt SIR dotyczący tworzenia grup operacyjnych. Wielu rolników zainteresowało się możliwością przyłączenia się do takiej grupy lub włączenia się w działania zbiorowe, w celu zaistnienia na rynku konsumenckim. Część porad zaplanowana jest dla rolników zainteresowanych skorzystaniem z inkubatora kuchennego, który oferuje różnorodne rozwiązania w kwestii przetwórstwa.

Zaplanowano porady z zachowania bezpieczeństwa przy produkcji żywności w warunkach domowych (GHP, GMP) oraz w małym przetwórstwie oraz małej gastronomii (HACCP).

Z zasad integrowanej ochrony roślin prowadzone będą wizyty w gospodarstwach i udzielane porady mające na celu upowszechnianie wśród rolników obowiązku stosowania zasad integrowanej ochrony jak również wskazywania znaczenia niechemicznych metod ochrony w kontekście minimalizowania zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz środowiska.

W obrębie tematu energetyki prosumenckiej planowane jest udzielanie porad, które dotyczyć będą m.in. dywersyfikacji źródeł pozyskiwania energii elektrycznej i obniżenia jej kosztu w obrębie gospodarstwa rolnego poprzez energetykę rozproszoną i możliwość wytwarzania energii w pobliżu miejsca jej odbioru.

W ramach wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym prowadzone będą porady z zakresu OZE, instalacji fotowoltaicznych i obiektywnej oceny dostępnych możliwości technicznych na rynku związanych z wytwarzaniem energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwach domowych i rolnych.

W ramach tematyki gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami zaplanowano udzielanie rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich porad z zakresu ochrony środowiska. Porady udzielane będą w trakcie wizyt w gospodarstwach, podczas spotkań wiejskich i kontaktów telefonicznych z tematyki kompleksowej ochrony środowiska tj. postępowania z odpadami, w tym niebezpiecznymi pochodzenia rolniczego oraz azbestem, gospodarki wodno-ściekowej i właściwego postępowania ze środkami ochrony roślin wraz z odpadami opakowaniowymi. W poradach uwzględniono także temat odpadów komunalnych i zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów.

W zakresie ustawy o ochronie zwierząt będą udzielane porady na temat warunków utrzymania wszystkich gatunków zwierząt w gospodarstwie rolnym. Zwrócona zostanie uwaga na prawidłowe warunki bytowe i środowiskowe zwierząt.

W ramach innych działań na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa zaplanowano udzielenie indywidualnych porad bezpośrednio w gospodarstwach w ramach kompleksowej ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa, wizyty gospodarstw oraz zorganizowanie i przeprowadzenie konkursu wiedzy z tematyki związanej z aspektami ochrony środowiska o zasięgu wojewódzkim pt. „Człowiek i środowisko”.

Tab.13. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska - wg form

Lp.	Forma realizacji	Liczba form	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	porada indywidualna		7628
3.	pokaz	8	
4.	demonstracja	6	
5.	konkurs	10	
6.	olimpiada	1	
7.	targi / wystawy	6	
8.	pozostałe	102	

Tab.14. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska – działalność doradcza wg form i tematów

Symbol tematu	Tematyka	Porada indywidualna	Doradztwo grupowe		Łączna liczba odbiorców (<i>c+e</i>)
			Liczba form	Liczba odbiorców	
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
Z.7.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze	1211	-	-	1211
Z.7.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	5255	-	-	5255
Z.7.D.	Rolnictwo ekologiczne	197	-	-	197
Z.7.H.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku	97	-	-	97
Z.7.L.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska	868	-	-	868

Tab.15. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska –działalność upowszechnieniowa wg form i tematów

Symbol tematu	Tematyka*)	Liczba form					
		Pokaz	Demonstracja	Konkurs	Olimpiada	Targi/wystawy	Pozostałe
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>

Z.7.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze	1	5	2	-	2	-
Z.7.A.1.	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej	1	5	2		2	
Z.7.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	7	1	6	1	4	102
Z.7.B.1.	Technologia produkcji roślinnej	5	1				92
Z.7.B.2.	Technologia produkcji zwierzęcej					2	10
Z.7.B.4.	Poprawa stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego w gospodarstwach rolnych	2		3	1	2	
Z.7.B.5.	BHP			3			
Z.7.D.	Rolnictwo ekologiczne	-	-	1	-	-	-
Z.7.D.1.	Produkcja metodami ekologicznymi			1			
Z.7.L.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska	-	-	1	-	-	-
Z.7.L.8.	Inne działania na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa			1			

Zadanie 8.

Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego

W ramach zadania „Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego” zaplanowano udzielenie porad, organizację pokazów, konkursów, imprez wystawienniczo-targowych oraz pozostałych form.

Zadanie będzie realizowane przez udzielanie porad indywidualnych w ramach tematyki unowocześniania wiejskiego gospodarstwa domowego, promocji produktów lokalnych i regionalnych, działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego.

Każda z planowanych do udzielenia porad, jest ważna, ponieważ dotyczy istotnych tematów z zakresu omawianego zadania i zostanie udzielona konkretnemu odbiorcy, który oczekuje rzetelnej oceny i analizy problemu oraz racjonalnej, pragmatycznej porady. W 2019 większego zainteresowania oczekuje się z zakresu profilaktyki prozdrowotnej, estetyzacji wiejskiej zagrody, świadomości konsumenckiej i ekologicznej, dziedzictwa kultury materialnej wsi, tradycji kulinarnych regionów i tradycyjnych zawodów i rękodzieła.

Wielu mieszkańców obszarów wiejskich jest zainteresowanych sprzedażą oraz zakupem produktów tradycyjnych, dlatego w tym zakresie zostaną udzielone porady oraz przeprowadzone wizyty w gospodarstwach. Wielu wytwórców planuje wpisanie swoich wyrobów na listę produktów tradycyjnych. W związku z powyższym zaplanowano również pomoc w przygotowaniu wniosków, wypełnienie dokumentacji rejestrowej dla produktów i wytwórców.

Rolniczy handel detaliczny, jest formą legalnej sprzedaży żywności, do której przekonuje się coraz większa liczba rolników. Ze względu na zaistniałe zmiany w polskim prawodawstwie

dotyczące legalnej sprzedaży produktów pierwotnych i przetworzonych zaplanowano porady i wizyty w gospodarstwach z zakresu legalizacji produkcji oraz kanałów dystrybucji w ramach krótkich łańcuchów dostaw.

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego będzie organizatorem konkursów pt.: „Piękna Zagroda”, „Estetyka zagrody wiejskiej”, „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów”, „Turniej Gospodyń”, „Ziemniak w tradycji Pomorza i Kujaw” oraz „Kurczak w domu i szkole nie tylko w rosole”, w którym młodzież ze szkół średnich będzie przygotowywać dania regionalne z drobiu.

Planuje się również przeprowadzenie pokazów wykonywania stroików okolicznościowych.

W ramach zadania zostaną zorganizowane imprezy wystawienniczo-targowe: XXV Barwy Lata – Dary Jesieni, IX Święto Gęsi na Krajnie, VI Jesienna wystawa Ogrodnicza „Jesień w Ogrodzie” połączona z promocją karpia nakielskiego „Karp nie tylko na Święta”.

Tab.16. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego wg form

Lp.	Forma realizacji	Liczba form	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	porada		932
3.	pokaz	6	
5.	konkurs	7	
7.	targi / wystawy	3	
8.	pozostałe	2	

Tab.17. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego – działalność doradcza wg form i tematów

Symbol tematu	Tematyka	Porada indywidualna	Doradztwo grupowe		Łączna liczba odbiorców (<i>c+e</i>)
			Liczba form	Liczba odbiorców	
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
Z.8.F.	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego	363	-	-	363
Z.8.J.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych	261	-	-	261
Z.8.M.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego	308	-	-	308

Tab.18. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego – działalność upowszechnieniowa wg form i tematów

Symbol tematu	Tematyka	Liczba form					
		Pokaz	demonstracja	Konkurs	Olimpiada	Targi / wystawy	Pozostałe
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>
Z.8.F.	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego	-	-	3	-	-	-
Z.8.F.2.	Estetyzacja wiejskiej zagrody			3			
Z.8.J.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych	-	-	1	-	-	2
Z.8.J.1.	Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych			1			2
Z.8.M.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego	6	-	3	-	3	-
Z.8.M.1.	Dziedzictwo kultury materialnej wsi	6		1			
Z.8.M.2.	Zachowanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego wsi					1	
Z.8.M.5.	Tradycje kulinarne			2		2	

Zadanie 9.

Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku

W zadaniu tym zaplanowano udzielenie porad z rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich oraz upowszechniania rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej i promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca do wypoczynku.

W ramach tematu udzielane doradztwo będzie obejmowało zagadnienia związane z podejmowaniem i prowadzeniem działalności pozarolniczej. Porady będą dotyczyły procedury rejestracji działalności gospodarczej krok po kroku, analizy oraz wyboru odpowiedniej formy opodatkowania, uzależnionej od zakresu prowadzonej działalności oraz kwestii związanych z ubezpieczeniem społecznym. Doradztwo obejmowało będzie także możliwości rozwoju firmy.

Mieszkańcy obszarów wiejskich nadal wykazują zainteresowanie uczestnictwem w różnorodnych inicjatywach wpisujących się w ekonomię społeczną; z tego względu doradztwo skupi się na współpracy z lokalnymi organizacjami społecznymi i pomocy mieszkańcom w aktywizacji społeczno-gospodarczej. Z kolei zainteresowanie działalnością lokalnych grup działania kształtuje się na stałym poziomie. Zaplanowano też udzielanie porad w ramach współpracy z lokalnymi

organizacjami społecznymi oraz porad wspierających zakładanie podmiotów, których działalność poza wymiarem ekonomicznym służy też integracji lokalnej społeczności.

W ramach obszaru tematycznego upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku planowana działalność doradcza będzie dotyczyła przede wszystkim aspektów związanych ze specjalizacją oferty obiektów turystycznych funkcjonujących na obszarach wiejskich.

Osoby korzystające z usług Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego poszukują przede wszystkim informacji na temat uwarunkowań prawnych prowadzenia poszczególnych rodzajów działalności turystycznej oraz możliwości pozyskania na nią dofinansowania, w związku z czym większość udzielanych porad będzie dotyczyła właśnie tych aspektów.

Z uwagi na doświadczenia KPODR w zakresie funkcjonowania gospodarstw opiekuńczych znaczna część porad zostanie udzielona w celu zaznajomienia zainteresowanych z możliwościami prowadzenia opieki nad osobami niesamodzielnymi w gospodarstwie rolnym. Poradnictwo obejmie przedstawienie istniejących rozwiązań w zakresie wyboru formy działalności gospodarstwa opiekuńczego oraz uatrakcyjnienia programów prowadzonych w nich zajęć. Ważnym aspektem będzie również działalność doradcza w zakresie nawiązania i prowadzenia współpracy pomiędzy istniejącymi gospodarstwami opiekuńczymi w ramach stowarzyszenia.

Jako, że prowadzenie działalności edukacyjnej w gospodarstwie rolnym (np. dla rodzin z dziećmi czy wycieczek szkolnych) stanowi doskonale rozszerzenie oferty gospodarstw agroturystycznych, Ośrodek skupi się na promocji idei zagród edukacyjnych. Porady z tego zakresu będą dotyczyły głównie przepisów prawnych obowiązujących przy prowadzeniu tego rodzaju działalności, wprowadzenia ciekawych i bogatych merytorycznie programów edukacyjnych, a także dostosowania oferty obiektu do wymogów Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych.

Znaczna część porad będzie dotyczyła również możliwości promocji oferty turystycznej obiektów działających na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego, w tym jej prezentacji w serwisie agroturystycznym www.agroturystyka.kpodr.pl.

Poza działalnością doradczą zaplanowano również przeprowadzenie dwóch konkursów: AGRO-wczasy, mającego na celu promocję najlepszych obiektów turystyki wiejskiej województwa kujawsko-pomorskiego oraz Turnieju Powiatów – promującego walory turystyczne i kulturowe regionu.

W ramach promocji turystyki wiejskiej planuje się kontynuację współpracy z Kujawsko-Pomorską Organizacją Turystyczną, m.in. poprzez zaangażowanie jej przedstawiciela do uczestnictwa w działaniach komisji konkursowej konkursu AGRO-wczasy, jak również w ramach rozpowszechniania informacji o organizowanych wydarzeniach, przeprowadzanych projektach czy spotkaniach branżowych.

Promocja agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku będzie prowadzona również na imprezach wystawienniczo-targowych między innymi na XX Targach "Lato na Wsi - Święto Smaku i Tradycji".

Tab.19. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku wg form

Lp.	Forma realizacji	Liczba form	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	porada indywidualna		875
5.	konkurs	2	
7.	targi / wystawy	1	

Tab.20. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku – działalność doradcza wg form i tematów

Symbol tematu	Tematyka	Porada indywidualna	Doradztwo grupowe		Łączna liczba odbiorców (<i>c+e</i>)
			Liczba form	Liczba odbiorców	
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
Z.9.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	399	-	-	399
Z.9.N.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku /9/	476	-	-	476

Tab. 21. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku – działalność upowszechnieniowa wg form i tematów

Symbol tematu	Tematyka	Liczba form					
		Pokaz	demonstracja	Konkurs	Olimpiada	Targi / wystawy	Pozostałe
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>
Z.9.N.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku	-	-	2	-	1	-
Z.9.N.1.	Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej, tworzenie sieci współpracy			1			
Z.9.N.4.	Promocje wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku			1		1	

Zadanie 10.

Współdziałanie w realizacji zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych

Zadanie będzie realizowane poprzez udzielenie porad. Doradztwo w ramach tematyki zasad ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna dotyczyło będzie obszaru całego województwa. Publikacja Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu, będzie wymagała udzielania rolnikom porad na temat zmian i konieczności dostosowania gospodarstw rolnych do nowych, dla większości rolników, przepisów. Porady dotyczyły będą rolniczego wykorzystania nawozów na glebach zamrzniętych, zalanych wodą, nasyconych wodą lub przykrytych śniegiem, warunków rolniczego wykorzystania nawozów na terenach o dużym nachyleniu, okresów nawożenia, dawek i sposobów nawożenia azotem, warunków przechowywania nawozów naturalnych oraz postępowania z odciekami, dokumentowania realizacji programu azotanowego.

W ramach Działań rolno-środowiskowo-klimatycznych zaplanowano udzielenie porad i wizyt w gospodarstwach. Będą one dotyczyły głównie zagadnień prowadzenia pakietu rolnictwo zrównoważone w działaniu rolno-środowiskowo-klimatycznym oraz prowadzenia nawożenia w gospodarstwach na obszarach narażonych na zanieczyszczenie azotem – zgodnie z nowym programem działań ogłoszonym w 2018 roku dla całej Polski.

Porady będą dotyczyły zasad i wymogów oraz niezbędnej dokumentacji w ramach poszczególnych pakietów działania rolno-środowiskowo-klimatycznego. Porady udzielane będą polegały na przekazywaniu rolnikom zgłaszającym się z zapytaniem, aktualnych zmian w poszczególnych działaniach. Podczas wizyt w gospodarstwach będą udzielane porady w zakresie prawidłowego prowadzenia dokumentacji związanej z poszczególnymi programami i działaniami.

W ramach tematu ochrona bioróżnorodności, w tym Natura 2000 zaplanowano porady, które obejmować będą kwestie związane ze sposobem gospodarowania przyjaznym przyrodzie, mającym na celu ochronę zagrożonych gatunków na danym terenie. Duże znaczenie mają również porady dotyczące rozpoznawania oraz usuwania roślin inwazyjnych z terenów rolniczych.

Tab.22. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych wg form

Lp.	Forma realizacji	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>
1.	porada indywidualna	2206

Tab. 23. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczy – wg form i tematów

Symbol tematu	Tematyka	Porada indywidualna	Doradztwo grupowe		Pozostałe	Łączna liczba odbiorców
			Liczba form	Liczba odbiorców		
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>
Z.10.O.	Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych	2206	-	-	-	2206
Z.10.O.1.	Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna	1448				1448
Z.10.O.2.	Program rolnośrodowiskowy i Działanie rolnośrodowiskowo-klimatyczne	736				736
Z.10.O.3.	Ochrona bioróżnorodności, w tym NATURA 2000	22				22

Zadanie 11.

Prowadzenie analiz przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej

W ramach zadania zaplanowano udzielenie porad i wykonanie opracowań. W obszarze rachunkowości rolnej zaplanowano porady dotyczące analizy wyników produkcyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych między innymi: analiza wyników produkcyjno-ekonomicznych gospodarstwa rolnego na podstawie Raportu Indywidualnego Gospodarstwa Rolnego, analiza wyników ekonomicznych gospodarstwa rolnego na podstawie Raportu Dynamicznego Gospodarstwa Rolnego, analiza możliwości rozwojowych gospodarstwa rolnego na podstawie Raportu Porównawczego Gospodarstwa Rolnego. W obszarze rachunkowości podatkowej zaplanowano porady dotyczące zasad rozliczania podatku VAT i podatku dochodowego z działalności pozarolniczej między innymi: zasady rozliczania podatku VAT na zasadach ogólnych, sporządzenie deklaracji podatkowej PIT-36, zasady rozliczania przychodów z działalności pozarolniczej, zasady odliczania podatku VAT od zakupu samochodu osobowego. Porady z ubezpieczeń społecznych i majątkowych dotyczą zasad zatrudniania pracowników i zasad podlegania ubezpieczeniu KRUS między innymi: omówienie zasad ubezpieczenia społecznego rolników, przedstawienie zasad zatrudniania pracowników w rolnictwie. W zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym zaplanowano porady dotyczące opłacalności produkcji rolniczej, między innymi: przedstawienie zasad sporządzania kalkulacji dla produkcji roślinnej i zwierzęcej, szczegółowa analiza Raportów z działalności rolniczych – Agrokosztów. W pozostałych opracowaniach zaplanowano sporządzenie założeń i opinii do

prowadzenia działalności rolniczej oraz 760 ankiet dla potrzeb Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie.

Tab. 24. Analizy przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej wg form

L.p.	Forma realizacji*)	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>
2.	porada indywidualna	6839
4.	pozostałe (jakie?)	502

Tab. 25. Analizy przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej wg form i tematów

Symbol tematu	Tematyka*)	Analiza	Porada indywidualna	Doradztwo grupowe		Pozostałe
				Liczba form	Liczba odbiorców	
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>
Z.11.C	Rachunkowość w gospodarstwach rolnych	-	6246	-	-	-
Z.11.C.1.	Rachunkowość rolna		3269			
Z.11.C.2.	Rachunkowość podatkowa		2842			
Z.11.C.3.	Ubezpieczenia społeczne oraz majątkowe		135			
Z.11.I	Zarządzanie gospodarstwem rolnym	-	593	-	-	502
Z.11.I.1.	Badanie koniunktury w rolnictwie		291			404
Z.11.I.2.	Wyliczanie dochodów kosztów, i opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej		90			1
Z.11.I.3.	Zarządzanie, organizacja i planowanie pracy w gospodarstwie rolnym		212			97

C.2. Działania odpłatne

W ramach zadań odpłatnych w 2019 roku planuje się zrealizować następujące rodzaje zadań:

- prowadzenie ksiąg rachunkowości – Polski FADN oraz ewidencji podatkowej dla podatku dochodowego i VAT. Z tego zakresu planuje się wykonać w sumie 1877 działań,
- prowadzenie działalności szkoleniowej niezwiązanej z realizacją zadań nieodpłatnych. W tym zakresie planuje się przeprowadzenie 82 szkoleń dla rolników nadających im uprawnienia do wykonywania zabiegów środkami ochrony roślin,
- organizacja 10 imprez o charakterze wystawienniczo-targowych upowszechniających wiedzę rolniczą, nowe technologie produkcji i promujących produkty i wyroby przetwórstwa rolno-spożywczego oraz rozwój obszarów wiejskich,

- sporządzanie licznych opracowań takich jak: analizy i opracowania ekonomiczne, finansowe i technologiczne (15), plany nawozowe lub plany przechowalnictwa nawozów naturalnych (516), plany działalności rolnośrodowiskowej, plany ekologiczne oraz dokumentacje przyrodnicze (246), dokumenty, plany, opracowania wymagane przy organizacji i funkcjonowaniu grup producentów rolnych, grup producentów owoców i warzyw (10), wypełnianie wniosków i innych dokumentów niezbędnych do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowanej ze środków pochodzących z funduszy UE lub innych instytucji krajowych i zagranicznych (10383).

Liczba zaplanowanych zadań odpłatnych w 2019 roku jest szacunkowa i wynika z zapotrzebowania rolników.

Tab.26.A. Płatne usługi na rzecz gospodarstw rolnych

L.P	Rodzaj zadania	Jednostka miary	Liczba
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	Prowadzenie rachunkowości, w tym:	Liczba odbiorców ogółem w tym:	1877
1.a.	Książki rachunkowości – polski FADN polski	Liczba książek	1420
1.c.	Inne (prowadzenie ewidencji podatkowej dla podatku dochodowego i VAT)	Liczba odbiorców	457
5.	Sporządzanie analiz i opracowań ekonomicznych, finansowych i technologicznych	Liczba odbiorców	15
6.	Sporządzanie planów nawozowych lub planów przechowalnictwa nawozów naturalnych	Liczba odbiorców	516
7.	Sporządzanie planów działalności rolno-środowiskowej, planów działalności ekologicznej oraz dokumentacji przyrodniczych, w tym:	Liczba odbiorców ogółem w tym:	246
7.a.	Plany działalności rolnośrodowiskowej	Liczba odbiorców	142
7.b.	Plany działalności ekologicznej	Liczba odbiorców	2
7.c.	Dokumentacja przyrodnicza	Liczba odbiorców	15
7.d.	Aktualizacje planu działalności rolnośrodowiskowej	Liczba odbiorców	67
7.e.	Aktualizacje planu działalności ekologicznej	Liczba odbiorców	6
7.f.	Zmiana/korekta wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich i ONW, płatności rolnośrodowiskowo-klimatycznej, rolnośrodowiskowej lub ekologicznej	Liczba odbiorców	14
10.	Sporządzanie dokumentów, planów, opracowań wymaganych przy organizacji i funkcjonowaniu grup producentów rolnych, grup producentów owoców i warzyw	Liczba opracowań	10

Tab.26.C. Działalność szkoleniowa nie związana z realizacją zadań nieodpłatnych

L.P	Tytuł szkoleń / kursów	Liczba form	liczba uczestników
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	Szkolenie w zakresie stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym, z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie	82	2025

Tab. 26.D. Wypełnianie wniosków i innych dokumentów niezbędnych do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowanej ze środków pochodzących z funduszy UE lub innych instytucji krajowych i zagranicznych

L.P	Tematyka wniosków	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>
1.	Płatności bezpośrednie i ONW	7120
2.	Modernizacja gospodarstw rolnych	48
3.	Premie dla młodych rolników	64
4.	Dopłaty do materiału siewnego	412
5.	Restrukturyzacja małych gospodarstw	21
6.	Biznes plan	33
7.	Dofinansowanie na rozwój działalności pozarolniczej	5
8.	Postępowanie ofertowe	3
9.	Inwestycje mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniami azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych	4
10.	Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej	3
11.	Korekta do wniosku, planu do działań PROW na zlecenie rolnika z wyjątkiem korekt technicznych	6

Tab. 26.E. Organizacja targów, wystaw, pokazów, konferencji i innych przedsięwzięć upowszechniających wiedzę rolniczą, nowe technologie produkcji i promujących produkty i wyroby przetwórstwa rolno spożywczego oraz rozwój obszarów wiejskich

L.P	Tytuł przedsięwzięcia	Ogólna informacja o przedsięwzięciu
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>
1.	XXVII Forum Pszczelarzy, Przysiek, 30 marca 2019 r.	Celem forum jest wymiana doświadczeń, zapoznanie się z najnowszymi wynikami badań naukowych i regulacjami prawnymi dotyczącymi pszczelarstwa. Forum skupia naukowców, producentów sprzętu pasiecznego oraz rzeszę właścicieli pasiek, dla których co roku jest pierwszą w sezonie okazją wymiany doświadczeń. Planowana liczba wystawców - 40, zwiedzających - ok. 1 tys. Organizator: KPODR w Minikowie i Regionalny Związek Pszczelarzy w Toruniu.
2.	XX Targi "Lato na Wsi - Święto Smaku i Tradycji", Minikowo, 11-12 maja 2019 r.	Celem imprezy jest zaprezentowanie mieszkańcom województwa kujawsko-pomorskiego pozarolniczej działalności na obszarach wiejskich, tradycji kulturowych, walorów przyrodniczych regionu, a także ekologicznych metod produkcji żywności i możliwość wykorzystania energii odnawialnej. Planowana liczba wystawców - 300, zwiedzających - 30 tys. Organizatorzy: KPODR w Minikowie, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, starostwa powiatowe oraz Lokalne Grupy Działania.
3.	XX Regionalna Kujawsko-	Celem wystawy jest pokazanie gatunków, ras i odmian zwierząt

	Pomorska Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Minikowo, 11-12 maja 2019 r.	utrzymywanych obecnie w kraju i regionie kujawsko-pomorskim oraz przedstawienie postępu hodowlanego w prezentowanych kategoriach zwierząt.
4.	XXXVIII Dni Otwartych Drzwi - Targi Ogólnorolne, Zarzeczewo, 1-2 czerwca 2019 r.	Celem imprezy jest pogłębienie wiedzy z zakresu innowacji technicznych i technologicznych oraz wskazanie możliwości korzystania z programów wspierających rolnictwo i obszary wiejskie. Planowana liczba wystawców - 200, zwiedzających - 20 tys. Organizator: KPODR w Minikowie.
5.	XXIII Kujawsko-Pomorskie Dni Pola - Targi Regionalne, Grubno, 15-16 czerwca 2019 r.	Celem jest zapoznanie rolników z najnowszymi osiągnięciami w zakresie hodowli roślin uprawnych. Planowana liczba wystawców - 100, zwiedzających - 20 tys. Organizatorzy: KPODR w Minikowie, ZS CKP Grubno, Agro-Sieć, Starostwo Powiatowe w Chełmnie.
6.	XLII Międzynarodowe Targi Rolno-Przemysłowe AGRO-TECH, Minikowo, 29-30 czerwca 2019 r.	Celem imprezy jest prezentacja najnowszych rozwiązań technicznych oraz osiągnięć hodowlanych w produkcji roślinnej i zwierzęcej, a także wspieranie procesów modernizacyjnych i rozwojowych gospodarstw rolnych. Planowana liczba wystawców - 400, zwiedzających - 35 tys. Organizatorzy: KPODR w Minikowie, DLG - Niemieckie Towarzystwo Rolnicze, UTP w Bydgoszczy.
7.	XX Regionalna Kujawsko-Pomorska Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Minikowo, 29-30 czerwca 2019 r.	Celem wystawy jest promowanie postępu hodowlanego, wymiana doświadczeń technologicznych i promocja polskiej hodowli. Organizatorzy: KPODR w Minikowie, związki i organizacje branżowe hodowców. Planowana liczba wystawców około 50.
8.	X Miodowe Lato, Zarzeczewo, 1 września 2019 r.	Celem jest promocja miodów i innych produktów pasiecznych, popularyzacja spożycia miodów oraz uświadomienie uczestnikom ważnej roli pszczoł i owadów zapylających w przyrodzie. Planowana liczba wystawców - 60, zwiedzających - 3 tys. Organizatorzy: KPODR w Minikowie i Regionalny Związek Pszczelarzy Ziemi Kujawsko-Dobrzyńskiej.
9.	XXV Barwy Lata, Dary Jesieni, Przysiek, 14 września 2019 r.	Celem imprezy jest popularyzacja produktów regionalnych, tradycyjnych, rękodzieła ludowego oraz przedsiębiorczości na wsi. Planowana liczba wystawców - 60, zwiedzających - 2 tys. Organizatorzy: KPODR w Minikowie, Oddział w Przysieku.
10.	VI Jesienna Wystawa Ogrodnicza „Jesień w Ogrodzie” połączona z promocją karpia nakielskiego „Karp nie tylko na Święta”, Minikowo, 22 września 2019 r.	Celem imprezy jest promocja konsumpcji karpia i produktów przetworzonych na jego bazie przez cały rok. W szczególności promocja spożywania produktów wysokiej jakości pochodzących od lokalnych wytwórców. Planowana liczba wystawców - 60, zwiedzających - 8 tys. Organizatorzy: KPODR w Minikowie i CGFP Ryby Sp. z o.o. (Gospodarstwo Rybackie w Ślesinie).
11.	IX Święto Gęsi na Krajinie, Minikowo, 11 listopada 2019 r.	Impreza ma na celu wzrost świadomości konsumenckiej na temat spożycia gęsin i jej walorów odżywczych. Ponadto daje możliwość zdobycia wiedzy na temat przygotowania potraw i produktów co przekłada się na wzrost zainteresowania zakupem i jednocześnie pozwala wypromować lokalnych wytwórców. Planowana liczba wystawców - 50, zwiedzających - 3 tys. Organizator: KPODR w Minikowie.
12.	III EURORZEPAK 2019, Minikowo, 23 maja 2019 r.	Celem wydarzenia jest omówienie aktualnych problemów związanych z produkcją rzepaku i roślin białkowych w kontekście rynku krajowego i globalnego, w tym również biopaliwa. W sesji popołudniowej odbędą się prezentacje polowe odmian rzepaku, systemów jego ochrony oraz kompleksowego nawożenia. Planowana liczba uczestników - 300.

C.3.Projekty i zadania zlecone

Tab. 27. Projekty i zadania zlecone

L.P	Tytuł projektu/ nr umowy	Cele	Produkty/ rezultaty	Okres realizacji	Źródła finansowania
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
1.	Opieka w zagrodzie – gospodarstwa opiekuńcze w woj. kujawsko-pomorskim / UM_SE.433.1.366.2018	Celem projektu jest zwiększenie dostępności usług opiekuńczo-aktywizujących dla osób niesamodzielných w formie pobytu dziennego poprzez utworzenie i rozwój oferty gospodarstw opiekuńczych zapewniających miejsce na obszarach wiejskich w województwie kujawsko-pomorskim oraz podniesienie kompetencji w zakresie opieki	225 os. niesamodzielných korzystających z opieki, 25 os. uczestniczących w kursie opiekuna osób starszych i niepełnosprawnych. Utworzenie i funkcjonowanie miejsc świadczących usługi społeczne dla 75 osób, Podniesienie kompetencji 25 osób w zakresie opieki nad osobami starszymi.	01.09.2018 - 31.08.2020	Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych, Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych
2.	Nowoczesne technologie uprawy zbóż./00019.DDD.65140.00050.2018.12	Przekazanie rolnikom najświeższych rozwiązań w produkcji zbóż konsumpcyjnych i paszowych.	40 szkoleń/przeszkolenie 711 osób	01.10.2018 - 31.07.2019	Transfer wiedzy i działalność informacyjna PROW 2014-2020
3.	Szkolenia w zakresie cross-compliance w woj. kujawsko-pomorskim./ 00018.DDD.65140.00078.2018.02	Celem operacji jest odtwarzanie, ochrona i wzbogacanie ekosystemów powiązanych z rolnictwem i leśnictwem.	56 szkoleń / 1380 uczestników	19.09.2018 - 30.04.2019	Transfer wiedzy i działalność informacyjna PROW 2014-2020
4.	Nowoczesny chów świń i bydła mięsnego z uwzględnieniem zasad higieny, polepszania dobrostanu, profilaktyki i bioasekuracji jako alternatywy dla stosowania antybiotyków u zwierząt/ 00020.DDD.65140.00095.2018.2	Poprawa wyników gospodarczych wszystkich gospodarstw oraz ułatwianie restrukturyzacji i modernizacji gospodarstw, szczególnie z myślą o zwiększeniu uczestnictwa w rynku i zorientowania na rynek a także zróżnicowania produkcji rolnej.	24 szkolenia / 480 uczestników	15.10.2018 - 16.06.2019	Transfer wiedzy i działalność informacyjna PROW 2014-2020
5.	Regionalny Fundusz Szkoleniowy-usługi rozwojowe dla MŚP z	Wsparcie dostępu do usług rozwojowych dla przedsiębiorstw	Produkty: 6076 osób pracujących, łącznie	I 2017 - XII 2020	Regionalny Program Operacyjny

	<p>województwa kujawsko-pomorskiego i ich pracowników RPKP.08.05.01-04-0001/017 Koordynator – Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie jest jednym z czterech partnerów.</p>		<p>z prowadzającymi działalność na własny rachunek, 1457 mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi w programie. Rezultaty: 30% osób uzyska kwalifikacje lub nabędzie kompetencje po opuszczeniu programu, 1015 mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw zrealizuje swój cel rozwojowy dzięki udziałowi w programie.</p>		<p>Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 8 Aktywni na rynku pracy Działanie 8.5 Rozwój Pracowników i przedsiębiorstw MŚP w regionie Poddziałanie 8.5.1 Wsparcie dostępu do usług rozwojowych</p>
	<p>Poddziałanie 2.1 Wsparcie korzystania z usług doradczych w ramach działania Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie (lider konsorcjum) w konsorcjum z Kujawsko-Pomorską Izbą Rolniczą w Przysieku zawarły umowy z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie na realizację trzyletnich programów doradczych dla pięciu podregionów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. bydgosko-toruńskiego 2. grudziądzkiego 3. włocławskiego 4. inowrocławskiego 5. świeckiego 	<p>Poprawa wyników gospodarczych gospodarstw oraz ułatwienie restrukturyzacji i modernizacji gospodarstw, szczególnie z myślą o zwiększeniu uczestnictwa w rynku i zorientowania na rynek, a także zróżnicowania produkcji rolnej.</p> <p>Zwiększenie przyjazności gospodarstw dla środowiska oraz ich adaptacji do zmian klimatycznych. Poprawa efektywności gospodarowania zasobami i efektywności środowiskowej przy równoczesnym zwiększeniu ich konkurencyjności na rynku krajowym i zagranicznym.</p>	<p>Realizacja trzyletnich programów doradczych dla 1232 odbiorców usług doradczych, prowadzących gospodarstwa rolne, których siedziby znajdują się na obszarze woj. kujawsko-pomorskiego.</p>	<p>15.11.2018 – 31.03.2022 (nie później niż do dnia 30.06.2023)</p>	<p>Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich PROW 2014-2020 oraz krajowe środki publiczne</p>

	Numery umów: 00015.DDD.69094.1.00005.2017.02 00016.DDD.69094.1.00006.2017.02 00017.DDD.69094.1.00007.2017.02 00018.DDD.69094.1.00053.2017.02 00019.DDD.69094.1.00054.2017.02 z dnia 15.11.2018 r.				
--	---	--	--	--	--

C.4. Operacje realizowane w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR)

Zadania wykonywane w ramach SIR w 2019 roku wynikają z zapisów o których mowa w art.55 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2017 r. poz. 562, z późn. zm.), w celu wsparcia funkcjonowania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 w zakresie Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, oraz realizacji Planu operacyjnego KSOW na lata 2018-2019 na poziomie województwa w tym:

1. Realizacji operacji własnych na poziomie wojewódzkim w ramach Planu operacyjnego KSOW na lata 2018-2019,
2. Realizacji operacji przez partnerów krajowej sieci obszarów wiejskich w ramach Planu operacyjnego KSOW na lata 2018-2019.

Zaproponowane do realizacji w 2019 roku operacje własne będą dotyczyły Działania 2 – Działania na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla doradców i służb wspierających wdrażanie innowacji na obszarach wiejskich oraz Działania 5 – „Poszukiwanie partnerów KSOW do współpracy w ramach działania „Współpraca”, o którym mowa w art. 3 ust.1 pkt. 13 ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków EFRROW w ramach PROW na lata 2014-2020 oraz ułatwianie tej współpracy”.

Celem przyjętych do realizacji w 2019 r. operacji własnych jest wspieranie i upowszechnianie innowacji w rolnictwie, produkcji żywności i na obszarach wiejskich. Ich realizacja przyczyni się do usprawnienia i powszechnego dostępu do doradztwa prowadzonego przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w ramach systemu wspomaganie decyzji rolników. Kontynuowane będą działania pracowników Ośrodka w kierunku tworzenia nowych grup operacyjnych oraz przygotowania przez nie projektów z wnioskami o dofinansowanie z działania „Współpraca”.

Tab. 28. Operacje własne planowane do realizacji w ramach SIR

L.p.	Tytuł/nazwa operacji	Cel i przedmiot operacji	Wskaźniki realizacji operacji	Okres realizacji	Budżet brutto operacji	Źródła finansowania
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>
1.	Pszczoły hodowlane i dziko żyjące pszczołowate – ich rola w przyrodzie.	Poszerzenie wiedzy dzieci, młodzieży i dorosłych, w zakresie roli, jaką w przyrodzie odgrywają owady zapylające, ich wpływie na zachowanie bioróżnorodności w zmieniającym się środowisku. Kształtowanie postaw proekologicznych oraz wskazanie inicjatyw przyczyniających się do ochrony pszczół i pszczołowatych. Zachęcenie uczestników do stosowania dobrych praktyk.	W wyniku realizacji operacji około 330 osób zwiększy swoją świadomość dotyczącą życia rodziny pszczelej, roli owadów zapylających w przyrodzie, ich znaczenia w produkcji żywności, pozna produkty pszczele i sposoby ich wykorzystania, uzyska wiedzę w zakładaniu i ochronie miejsc przyjaznych owadom zapylającym, nauczy się, jak pomagać pszczołowatym budując dla nich gniazda. Utrwalenie tych umiejętności i zachowań przyczyni się do ochrony i ograniczenia giniecia owadów zapylających.	I kwartał 2019 r. – IV kwartał 2019 r.	26227 zł	Dotacja Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
2.	Dobre przykłady współpracy wytwórców lokalnej żywności na przykładzie doświadczeń zagranicznych, godne upowszechnienia w województwie kujawsko-pomorskim.	Tworzenie forum wymiany doświadczeń i praktyk w zakresie funkcjonowania krótkich łańcuchów dostaw w celu wdrażania na polski rynek produktów lokalnych rozwiązań już stosowanych i pozytywnie sprawdzonych.	Wyjazd studyjny 15 osób	II - III kwartał 2019.	53801 zł	Dotacja Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
3.	Przygotowanie narzędzi wspomagających proces podejmowania decyzji w gospodarstwie rolnym	Celem operacji jest stworzenie i rozpowszechnienie aplikacji mobilnej dla rolników która będzie cennym narzędziem w procesie wspomagania podejmowania decyzji w gospodarstwie	Stworzenie aplikacji mobilnej – 1. Rozpowszechnienie aplikacji wśród rolników – 500 pobrań	I-IV kw. 2019 r.	95 000,00 zł	Dotacja Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

D. Współpraca z innymi instytucjami i samorządem

Tab.29. Współpraca z instytucjami i samorządem

L.p.	Nazwa instytucji	Przedmiot/ cel współpracy
Instytucje krajowe		
1.	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca w zakresie obsługi rolników składających wnioski o dofinansowanie i płatności dotyczące m.in. płatności bezpośrednich do gruntów rolnych, rolno-środowiskowo-klimatycznych, wnioski o pomoc kłeskową oraz PROW 2014-2020 - współpraca w zakresie działań PROW 2014-2020 - organizacja i prowadzenie szkoleń dla rolników - stoiska informacyjno-promocyjne na targach, dożynkach - konsultacje dotyczące sporządzania dokumentacji rejestracyjnej dla grup producentów rolnych - wymiana broszur, ulotek i plakatów związanych z dopłatami, działaniami oraz rozpowszechnianie ich wśród rolników - przekazywanie komunikatów beneficjentom dotyczących różnych działań uruchamianych przez ARiMR
2.	Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa	<ul style="list-style-type: none"> - merytoryczne wsparcie dotyczące między innymi obrotu ziemią rolną, pomoc w wypełnianiu wniosków przez nabywców ziemi rolnej, sporządzanie założeń prowadzenia działalności rolniczej pod potrzeby wystawienia opinii dla nabywców ziemi rolnej - organizacja i prowadzenie szkoleń - upowszechnianie informacji - współpraca w ramach działań prowadzonych przez KOWR - konsultacje w sprawie opinii wydawanych przy zakupie gruntów rolnych dla osób nie posiadających odpowiednich kwalifikacji rolniczych - konsultacje dotyczące informacji oraz składania deklaracji na fundusze promocji przez producentów - bieżąca współpraca w zakresie obsługi rolników - stoiska informacyjno-promocyjne na targach - upowszechnianie analiz ekonomicznych - wymiana informacji na temat sytuacji w rolnictwie
3.	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych	<ul style="list-style-type: none"> - merytoryczne wsparcie w dziedzinie ubezpieczeń społecznych rolników - konsultacje dotyczące warunków przejścia na emeryturę rolnicze - współpraca w zakresie obsługi rolników - stoiska informacyjno-promocyjne na targach - organizacja szkoleń - współpraca w zakresie realizacji powiatowych eliminacji Olimpiady Wiedzy Rolniczej - współorganizowanie konkursów np. „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne” i „Konkurs Wiedzy o Bezpieczeństwie

		Pracy w Indywidualnym Gospodarstwie Rolnym”, plastyczny dla wiejskich szkół podstawowych - przekazywanie komunikatów, informacji wydawanych przez KRUS beneficjentom – tablica ogłoszeń
4.	Banki, banki spółdzielcze, banki zrzeszające banki spółdzielcze oraz izba gospodarza zrzeszająca banki spółdzielcze	- sporządzanie planów inwestycji na przedsięwzięcia rolnicze objęte kredytowaniem - upowszechnianie informacji - bieżąca wymiana informacji na temat warunków kredytowania rolnictwa - współpraca w zakresie powiatowych eliminacji Olimpiady Wiedzy Rolniczej - współpraca w zakresie organizacji szkoleń, konferencji - działania informacyjno-promocyjne - współpraca w zakresie obsługi rolników - udział w posiedzeniach i spotkaniach
5.	Izby rolnicze oraz Krajowa Rada Izb Rolniczych 1. Kujawsko-Pomorska Izba Rolnicza	- prezentowanie informacji dotyczących bieżącej sytuacji w rolnictwie, aktualności z działalności Ośrodka na kwartalnych posiedzeniach delegatów - udział w posiedzeniach i spotkaniach - współpraca w zakresie realizacji, współfinansowania Olimpiady Wiedzy Rolniczej - prezentowanie informacji dotyczących bieżącej sytuacji w rolnictwie na posiedzeniach delegatów, w tym warunków pozyskiwania środków na działania w ramach PROW - współpraca w ramach komisji klęskowych - współpraca w zakresie organizacji i prowadzenia szkoleń i obsługi rolników - wymiana informacji - stoiska informacyjno-promocyjne na targach
6.	Regionalne zarządy gospodarki wodnej: 1. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku 2. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie, 3. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	- pomoc rolnikom w interwencjach dotyczących regulacji stosunków wodnych na terenie powiatu - udział w posiedzeniach i spotkaniach konsultacyjnych - udział w szkoleniach
7.	Placówki oświatowe w zakresie prowadzenia szkoleń zawodowych wynikających z potrzeb lokalnego rynku pracy	- współpraca w organizowaniu szkoleń na wykonywanie zabiegów środkami ochrony roślin dla uczniów klas ostatnich i absolwentów szkoły - pośrednictwo dotyczące możliwości podnoszenia kwalifikacji rolniczych wynikających z konieczności realizacji zobowiązań oraz poprawy organizacji pracy w gospodarstwie rolnym poprzez korzystanie z dostępnych kursów - wydawanie poświadczeń nabycia określonych umiejętności i uprawnień, m.in. ukończenia kursu przysposobienia rolniczego
8.	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody	- merytoryczna współpraca w zakresie nowego prawa wodnego

	Polskie	
9.	<p>Lokalne i regionalne organizacje wspierania przedsiębiorczości</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego 2. Klaster Spółdzielczy „Spizarnia Kujawsko-Pomorska” 3. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości 4. Agro Klaster Kujawy - Stowarzyszenie Na Rzecz Innowacji i Rozwoju 5. Lokalne Grupy Działania (np. LGD Partnerstwo Dla Ziemi Kujawskiej, LGD Czarnoziem na Soli, Sąsiedzi wokół Szlaku Piastowskiego) 6. Kujawsko-Pomorska Organizacja Turystyczna 	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca w działaniu na rzecz rozwoju lokalnej społeczności zamieszkałej na terenie działania LGD - uczestnictwo w Krajowym Systemie Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw - współpraca w promowaniu wizerunku województwa kujawsko-pomorskiego jako regionu o wysokim potencjale turystycznym - wymiana doświadczeń i informacji - udział w posiedzeniach, zebraniach i spotkaniach organizowanych przez LGD - wspólna organizacja stoisk informacyjno-promocyjne na targach - obecność LGD na imprezach targowych organizowanych przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego - współpraca w zakresie realizacji szkoleń, projektów i działań PROW - upowszechnianie informacji na temat realizowanych działań wspierających przedsiębiorczość - współpraca dotycząca programów pomocowych dla mieszkańców powiatu
10.	<p>szkoły, szkoły wyższe, jednostki badawczo-rozwojowe i placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk</p> <p><u>SZKOŁY</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Samostrzelu 2. Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Bydgoszczy, Sypniewie, Kowalu, Starym Brześciu 3. Zespół Szkół Rolniczych w Grudziądzu 4. Zespół Szkół Centrum Kształcenia Praktycznego w Aleksandrowie Kujawskim, Grubnie 5. Technikum Rolnicze w Zespole Szkół w Skępem, Dobrzyniu nad Wisłą 6. Zespół Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego w Gronowie, Przemystce 7. Zespół Szkół nr 2 w Golubiu-Dobrzyniu 8. Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych w Tucholi 9. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych 	<ul style="list-style-type: none"> - promocja i edukacja w zakresie rolnictwa ekologicznego - prowadzenie wykładów nt. bioróżnorodności, wpływu obcych gatunków na florę i faunę Polski - udostępnianie sal wraz z wyposażeniem na potrzeby organizacji szkoleń, olimpiad wiedzy rolniczej - współpraca dotycząca organizacji szkoleń, konferencji, konkursów, olimpiad - udział w targach, spotkaniach i posiedzeniach - stoiska informacyjno-promocyjne na targach oraz działania informacyjne - transfer wiedzy między instytucjami - propagowanie edukacji rolniczej - prowadzenie wykładów wg potrzeb zgłaszanych przez zespoły szkół, centra kształcenia praktycznego m.in. z zakresu produkcji roślinnej, ogrodniczej, technologii sadowniczej, stosowania środków ochrony roślin - prowadzenie szkoleń polowych w oparciu o kolekcję odmian Kujawsko-Pomorskich Dni Pola w Grubnie - konsultacje dotyczące monitoringu agrofagów, stanu odżywienia roślin, kondycji przechowywanych owoców - demonstracje upowszechnieniowe i wdrożeniowe - organizacja stoisk i prezentacji promujących postęp biologiczny - organizacja doskonalenia zawodowego doradców - organizacja i udział w realizacji projektów - zapoznanie młodzieży z zadaniami KPODR - rozpowszechnianie informacji na temat kursów kwalifikacyjnych, rozpowszechnianie ulotek informacyjnych - udział młodzieży szkół rolniczych w szkoleniach organizowanych przez pracowników KPODR - prowadzenie książek rachunkowych Polskiego FADN zgodnie z umową, upowszechnianie wyników

	<p>w Kościelcu, Kobylnikach</p> <p><u>JEDNOSTKI BADAWCZO-ROZWOJOWE</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowy Instytut Badawczy w Puławach 2. Instytut Zootechniki - Państwowy Instytut Badawczy Zakład Doświadczalny Kołuda Wielka 3. Stacja Zasobów Genetycznych Drobiu Wodnego Instytutu Zootechniki - Państwowy Instytut Badawczy w Dworzyskach 4. Państwowy Instytut Weterynaryjny - Państwowy Instytut Badawczy w Puławach 5. Instytut Technologiczno-Przyrodniczy w Falentach 6. Instytut Zootechniki - Państwowy Instytut Badawczy Balice koło Krakowa 7. Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie 8. Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach 9. Instytut Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu 10. Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego w Warszawie 11. Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowy Instytut Badawczy, Oddział w Jadwisinie 12. Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych w Słupii Wielkiej 13. Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych 14. Zakład Doświadczalny Oceny Odmian w Głębokim 15. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy 	<p>rachunkowości rolnej wśród rolników</p> <p>- korzystanie z wyników porejestrowych doświadczeń odmianowych i listy opisowej odmian roślin rolniczych zbóż, okopowych, strączkowych w pracy doradczej</p>
--	---	--

	<p>16. Rada Grudziądzka Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT</p> <p><u>SZKOŁY WYŻSZE</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy 2. Uniwersytet Rolniczy w Krakowie 3. Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy 4. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu 5. Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy 6. Politechnika Łódzka 7. Uniwersytet Łódzki, Szczeciński 8. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu 9. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie 	
<p>11.</p>	<p>Jednostki administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi 2. Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego 3. Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy 4. Urzędy Gmin, Miast, Miasta i Gmin 5. Urzędy Skarbowe 6. Sądy Rejonowy w Bydgoszczy, Nakle n. Notecią 7. Urząd Kontroli Skarbowej w Bydgoszczy 8. Starostwa Powiatowe 9. Izba Skarbowa w Bydgoszczy 10. Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Bydgoszczy oraz Powiatowe Inspektoraty Weterynarii 11. Wojewódzki Inspektorat Jakości 	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca w zakresie realizacji projektu „Opieka w zagrodzie – gospodarstwa opiekuńcze w woj. Kujawsko-pomorskim” oraz upowszechnianie dostępu do usług społecznych - wspólne działania na rzecz promocji i rozwoju agroturystyki, turystyki wiejskiej, dziedzictwa kulinarnego, promocji sprzedaży bezpośredniej - wspieranie przedsięwzięć służących rozwojowi rolnictwa ekologicznego i konsultowanie propozycji rozwiązań systemowych w rolnictwie ekologicznym - wymiana doświadczeń oraz doradztwo w zakresie rolnictwa ekologicznego - współpraca w zakresie działalności edukacyjnej, szkoleniowej prowadzonej w temacie rolnictwa ekologicznego - współpraca w zakresie promocji rolnictwa ekologicznego na terenie województwa kujawsko-pomorskiego - monitoring gatunkowy Barszczu Sosnowskiego na terenie ścieżki dydaktyczno-przyrodniczej - działalność edukacyjna i promocyjna w zakresie ochrony środowiska i promocji ekologicznych metod produkcji żywności - monitoring stanu środowiska w województwie kujawsko-pomorskim - współpraca dotycząca właściwego nawożenia, badania warzyw i gleby - współpraca w ramach wdrażania w gospodarstwach rolnych kompleksowej ochrony środowiska ze szczególnym uwzględnieniem selektywnej zbiórki odpadów w tym odpadów niebezpiecznych - przekazywanie do zarządu powiatu corocznych informacji dotyczących Strategii Rozwoju Powiatu i realizacji celów strategicznych dotyczących działalności Ośrodka Doradztwa Rolniczego - udział w komisjach rolnictwa, konkursowych, klęskowych, posiedzeniach rad gmin, spotkaniach, zebraniach

	<p>Handlowej i Artykułów Rolno-Spożywczych w Bydgoszczy</p> <p>12. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu</p> <p>13. Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne</p> <p>14. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy</p> <p>15. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Oddziały Terenowe</p> <p>16. Państwowa Inspekcja Pracy/ Okręgowy Inspektorat Pracy w Bydgoszczy</p> <p>17. Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu</p> <p>18. Stacja Doświadczalnictwa Oceny Odmian w Chrząstowie</p> <p>19. Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Bydgoszczy</p> <p>20. Ośrodki Pomocy Społecznej</p> <p>21. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska</p> <p>22. Samorządy powiatowe i gminne woj. kujawsko-pomorskiego</p>	<p>wiejskich, sesjach rady miasta, dożynkach itp.</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpraca przy organizacji powiatowych eliminacji Olimpiady Wiedzy Rolniczej oraz wsparcie finansowe w zakresie zakupu nagród dla uczestników - współpraca przy organizacji szkoleń, konferencji - współpraca z urzędami, starostwami w zakresie związanym z rolnictwem, ochroną środowiska, obszarami wiejskimi i promocją regionu - prezentowanie informacji dotyczących bieżącej sytuacji w rolnictwie na posiedzeniach rad gmin oraz wybranych komisji wymienionych rad - udział w gminnych komisjach oceniających straty w uprawach polowych spowodowane złymi warunkami pogodowymi (komisje kłęskowe) oraz komisjach ds. szacowania strat przez zwierzynę leśną - organizowanie stoisk informacyjnych na imprezach organizowanych cyklicznie przez gminy np. dożynki - udział w komisji oceniającej gospodarstwa w konkursie „Rolnik powiatu lipnowskiego” - konsultacje w sprawie interpretacji prawodawstwa dotyczącego organizowania grup producentów rolnych - budowanie sieci współpracy z lokalnym samorządem - wspólna promocja dziedzictwa kulturowego oraz kulinarnego - wspólna promocja powiatu oraz zachęcanie mieszkańców do podejmowania działań aktywizujących - współpraca z zakresu promowania i kultywowania dziedzictwa kulinarnego - udział przedstawicieli władz samorządowych w pokazach, olimpiadach - omawianie bieżących spraw w rolnictwie np. zagrożenie ASF, stawek dopłat bezpośrednich, dopłat do materiału siewnego itp. - dyżury doradców w Urzędach Gmin - współpraca w zakresie organizacji targów i innych imprez rolniczych m.in. Targów „Lato na Wsi – Święto Smaku i Tradycji”, Kujawsko-Pomorskich Dni Pola, Festynu Barwy Lata, Dary Jesieni, Kujawsko-Pomorskie Miodowe Lato - współorganizacja konkursów - badania ankietowe
<p>12.</p>	<p>Związki zawodowe i społeczno-zawodowe organizacje rolników</p> <p>1. Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka</p> <p>2. Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”</p> <p>3. Kujawsko-Pomorski Związek Hodowców Bydła</p> <p>4. Polski Związek Hodowców i Producentów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca oraz doradztwo w zakresie rolnictwa ekologicznego - udział w uroczystościach organizowanych przez koła gospodyń, w spotkaniach okolicznościowych - pomoc przy organizowaniu wyjazdów na targi organizowane przez KPODR - współpraca w zakresie organizacji targów np. Kujawsko-Pomorskie Miodowe Lato - współpraca odnośnie przechowywania i przygotowania komponentów pasz dla zwierząt - współorganizacja i udział w konferencjach, szkoleniach, konkursach, spotkaniach - udział w spotkaniach i posiedzeniach, imprezach tematycznych i okolicznościowych - czynnik doradczy w negocjacjach cenowych - współpraca podczas targów i wystaw zwierząt futerkowych i drobnego inwentarza m.in. poprzez uczestnictwo w komisjach oceny zwierząt

	<p>Bydła Mięsnego</p> <p>5. Regionalny Związek Hodowców Owiec i Kóz</p> <p>6. Krajowy Związek Hodowców Szynszyli z siedzibą w Myślenicach</p> <p>7. Polski Związek Hodowców Gołębi Rasowych i Drobnego Inwentarza</p> <p>8. Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt</p> <p>9. Wojewódzki Związek Rolników, Kótek i Organizacji Rolniczych</p> <p>10. Regionalny Związek Pszczelarzy i Ziemi Kujawsko-Dobrzyńskiej we Włocławku, Regionalny Związek Pszczelarzy w Bydgoszczy</p> <p>11. Stowarzyszenie rolników „STOROL” w Kowalewie Pomorskim</p> <p>12. EKOŁAN - Kujawsko-Pomorskie Stowarzyszenie Producentów Ekologicznych</p> <p>13. Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych</p> <p>14. Polska Izba Nasienna</p> <p>15. Gminne Rady Kobiet i Kół Gospodyń Wiejskich</p> <p>16. Regionalny Związek Pszczelarzy w Toruniu</p> <p>17. Stowarzyszenie Kujawsko-Pomorskie Centrum Rolnicze</p> <p>18. Związek Kótek Rolników i Organizacji Rolników w Inowrocławiu</p> <p>19. Koła Gospodyń Wiejskich</p> <p>20. Fundacja Powiatu Mogileńskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - transfer wiedzy między instytucjami - działalność informacyjna - współpraca z kołami gospodyń wiejskich - współorganizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów oraz seminariów
<p>13.</p>	<p>Środki masowego przekazu:</p> <p>1. Telewizja Polska S.A./Oddział w Bydgoszczy, Telewizja Kujawy</p> <p>2. Radio HIT Włocławek, PIK, Nakło</p> <p>3. Gazeta CGD</p> <p>4. Gazeta Pomorska, Aleksandrowska</p>	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca przy przygotowywaniu programu ekologicznego EKOOPCJE oraz innych programów promujących wieś kujawsko-pomorską - współpraca polegająca na przekazywaniu aktualnych problemów dotyczących ochrony środowiska oraz promujących działania Ośrodka - publikacja informacji i udzielanie wywiadów dotyczących organizowanych szkoleń, konkursów, olimpiad, relacji z wydarzeń - promowanie w środkach masowego przekazu działań podejmowanych przez KPODR

	<p>5. Gazeta CLI 6. Nowości 7. Tygodnik Pałuki 8. Czas Świecia 9. Nasze Świecie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca w zakresie opracowywania tematów rolniczych - nagrywanie audycji radiowych i telewizyjnych wg zgłaszanych potrzeb np. dotyczących sytuacji w poszczególnych branżach
14.	<p>Firmy obsługujące rolnictwo w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. nasiennictwa 2. uprawa roślin 3. nawożenia 4. środków ochrony roślin 5. hodowla zwierząt 6. usług rolniczych 7. certyfikacji w rolnictwie ekologicznym 8. mechanizacja rolnictwa 9. rolnictwa ekologicznego 	<ul style="list-style-type: none"> - rolnictwo ekologiczne/ współpraca w zakresie edukacji i doradztwa - zakładanie poletek doświadczalnych - wymiana informacji o zaopatrzeniu w rolnictwie - notowanie cen nawozów i środków - udział w szkoleniach i konferencjach - wymiana informacji, dostarczanie opakowań do pobieranie prób glebowych przez rolników - stoiska informacyjno-promocyjne na targach - współorganizacja szkoleń i konferencji - doradztwo na temat doboru odmian i zakupu kwalifikowalnego materiału siewnego - kolekcje odmian roślin m.in. zbóż, rzepaku, roślin strączkowych - organizacja i współpraca podczas szkoleń w ramach Centrum Techniki Rolniczej - wsparcie finansowe w zakresie organizacji Olimpiady Wiedzy Rolniczej
15.	<p>Inne</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kujawsko-Pomorska Organizacja Turystyczna 	<ul style="list-style-type: none"> - promocja turystyki wiejskiej poprzez współpracę przy realizacji projektów oraz działalność informacyjną i promocyjną (m.in. promowanie marki regionu: Konstelacje Dobrych Miejsc)

E. Wykaz ważniejszych wydarzeń

Spośród imprez wystawienniczo–targowych najważniejsze dla wystawców i zwiedzających są „Dni Otwartych Drzwi” - Targi Ogólnorolne, Kujawsko-Pomorskie Dni Pola, Międzynarodowe Targi Rolno-Przemysłowe „AGRO-TECH”, Targi „Lato na Wsi – Święto Smaku i Tradycji” oraz Regionalne Wystawy Zwierząt, podczas których prezentowane są najlepsze zwierzęta hodowlane oraz upowszechniane nowoczesne rozwiązania techniczne i technologiczne w produkcji zwierzęcej.

Pszczelarze i sadownicy będą mogli kontynuować coroczne spotkania, gdzie omawiane będą bieżące problemy danej branży oraz uwarunkowania rynkowe krajowe i zagraniczne.

Eurorzepak 2019 to konferencja międzynarodowa, której główną tematyką będą aktualne problemy związane z produkcją rzepaku i roślin białkowych w kontekście rynku krajowego i globalnego, w tym biopaliwa. Odbędą się również prezentacje polowe odmian rzepaku, systemów jego ochrony oraz kompleksowego nawożenia.

Kujawsko-Pomorskie Forum Turystyki Wiejskiej organizowane wspólnie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego pozwala na konsolidację branży turystycznej oraz wymianę doświadczeń.

Ważnym aspektem jest upowszechnianie zagadnień związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii i dlatego Kujawsko–Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego wspiera te działania organizując corocznie Forum Energetyki Odnawialnej. Tematyka Forum będzie dotyczyła technik pozyskiwania energii odnawialnej, przepisów prawnych w tym zakresie oraz możliwości pozyskania dofinansowania do konkretnych instalacji.

Od kilku lat wspólnie z Gazetą Pomorską organizowane jest Forum Rolnicze, na którym spotykają się rolnicy, przedsiębiorcy rolni, przedstawiciele firm z branży rolniczej, przedstawiciele nauki, organizacji rolniczych i producenckich, przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, władz rządowych i samorządowych województwa. Forum składa się z paneli dyskusyjnych i debaty podczas których omawiane są zagadnienia z zakresu produkcji roślinnej, zwierzęcej i przetwórstwa, a w trakcie debaty przedstawiciele władz odpowiadają na pytania redaktorów i rolników.

Tab.30. Wykaz ważniejszych wydarzeń

L.p.	Nazwa	Termin	Miejsce	Organizator/współorganizator
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>
1.	XLII Międzynarodowe Targi Rolno-Przemysłowe "AGRO-TECH" XX Regionalna Kujawsko-Pomorska Wystawa Zwierząt Hodowlanych (bydło mięsne i mleczne, owce, trzoda chlewna, drób hodowlany)	29-30.06.2019	Minikowo	Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa, DLG – Niemieckie Towarzystwo Rolnicze, Branżowe związki hodowców
2.	XXIII Kujawsko-Pomorskie Dni Pola - Targi Regionalne	15-16.06.2019	Grubno k. Chełmna	KPODR, ZS CKP Grubno, Agro-Sieć Chełmno, Starostwo Powiatowe w Chełmnie
3.	XX Targi "Lato na Wsi – Święto Smaku i Tradycji" XX Regionalna Kujawsko-Pomorska Wystawa Zwierząt Hodowlanych (drobny inwentarz króliki, drób, gołębie, alpaki)	11-12.05.2019	Minikowo	Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie, Związki i organizacje branżowe hodowców
4.	VI Forum Rolnicze	październik 2019	Bydgoszcz	Gazeta Pomorska, Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
5.	XXXVIII Dni Otwartych Drzwi - Targi Ogólnorolne	01-02.06.2019	Zarzewo	Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
6.	Eurorzepak 2019	23.05.2019	Minikowo	Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych
7.	VII Forum Turystyki Wiejskiej	wrzesień 2019	województwo kujawsko-pomorskie	Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
8.	XXVII Forum Pszczelarzy	30.03.2019	Przysiek	Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa, Regionalny Związek Pszczelarzy w Toruniu
9.	X Zjazd Sadowników Województwa Kujawsko-Pomorskiego	24.01.2019	Przysiek	Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
10.	XV Forum Energetyki Odnawialnej	15.11.2019	Przysiek	Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego

F. Plan wydawniczy

Tab.31.Plan wydawniczy

L.p.	Tytuł	Forma	Nakład
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	Wiś Kujawsko-Pomorska	miesięcznik	32400
2.	BHP przy stosowaniu środków ochrony roślin	broszura	2000
3.	X Zjazd sadowników Województwa Kujawsko-Pomorskiego	broszura	100
4.	Jęczmień jary w województwie kujawsko-pomorskim	broszura	700
5.	Kalkulacje Rolnicze	broszura	500
6.	Podatki w rolnictwie	broszura	500
7.	Informator – Kujawsko-Pomorskie Dni Pola Grubno 2019	informator - broszura	800
8.	Informator nasienny	informator - broszura	200
9.	Kujawsko-Pomorskie Seminarium dla Hodowców Szynszyli	broszura - materiały konferencyjne	150
10.	Eurorzepak 2019	broszura - materiały konferencyjne	500
11.	Zarządzanie gospodarką odpadami	broszura - materiały konferencyjne	130
12.	VII Kujawsko-Pomorskie Forum Turystyki Wiejskiej	broszura - materiały konferencyjne	110
13.	Uprawa rzodkwi oleistej	ulotka	500
14.	Podatek VAT w rolnictwie	ulotka	300
15.	Katalog Targów „Lato na Wsi-Święto Smaku i Tradycji”	katalog	500
16.	Katalog Międzynarodowych Targów Rolno-Przemysłowych „AGRO-TECH Minikowo”	katalog	1500
17.	Katalog Regionalnej Wystawy Zwierząt	katalog	300
18.	Katalog Dni Otwartych Drzwi Zarzeczewo	katalog	2000
19.	Folder Międzynarodowych Targów Rolno-Przemysłowych „AGRO-TECH Minikowo”	folder	600
20.	Kalendarz KPODR na 2019	kalendarz	500

G. Kształcenie i doskonalenie zawodowe kadry własnej

Od 2014 roku obowiązuje Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 -2020. W ramach niego uruchamiane są działania oraz poddziałania umożliwiające mieszkańcom obszarów wiejskich zdobywanie pomocy finansowej. Pracownicy powiatowych zespołów doradztwa rolniczego oraz pracownicy merytoryczni działów muszą być na bieżąco z nowymi zagadnieniami w rolnictwie oraz formami wsparcia w ramach funduszy Unii Europejskiej. Wymagane, więc jest ciągłe podnoszenia kwalifikacji kadry doradczej. Te wyzwania i nowe oraz obowiązujący system zarządzania jakością w KPODR powodują, że doskonalenie zawodowe oraz jego monitoring jest nieodłącznym elementem pracy doradczej.

Co roku Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie przesyła własną ofertę szkoleń dla doradców Wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego. Po szczegółowym prześledzeniu oferty wraz z kierownikami merytorycznymi poszczególnych działów KPODR opracowywany jest roczny plan szkoleń dla pracowników Ośrodka, w którym zawarte są szkolenia, kursy, konferencje, seminaria itp. zarówno zewnętrzne jak i wewnętrzne.

Ponadto na bieżąco otrzymujemy zaproszenia na szkolenia/konferencje od instytucji takich jak: Instytut Ogrodnictwa, Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin, Instytut Zootechniki, Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa, Instytut Ochrony Roślin. W większości szkolenia prowadzone są w formie wykładów, warsztatów oraz pokazów.

Ciągłe doskonalenie zawodowe pracowników Ośrodka pozwala na prowadzenie szkoleń i wykonywanie usług doradczych na wysokim poziomie.

Tab.32. Kształcenie i doskonalenie kadry własnej

Symbol	Tematyka szkoleń	Planowana liczba uczestników
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>
G.1.	szkolenia wewnętrzne	
G.1.1.	systemy produkcji rolnej	30
G.1.2.	rozwój obszarów wiejskich	100
G.1.3.	rolnictwo ekologiczne i programy rolno-środowiskowo-klimatyczne	20
G.1.4.	ekonomika i zarządzanie gospodarstwem rolnym	300
G.1.5.	metodyka i organizacja doradztwa rolniczego	20
G.2.	szkolenia zewnętrzne	
G.2.1.	systemy produkcji rolnej	15
G.2.2.	rozwój obszarów wiejskich	28
G.2.3.	rolnictwo ekologiczne i programy rolno-środowiskowo-klimatyczne	57
G.2.4.	ekonomika i zarządzanie gospodarstwem rolnym	10
G.2.5.	metodyka i organizacja doradztwa rolniczego	12
G.2.6.	inne *)	
	Szacowanie szkód w rolnictwie	10
	Prawo wodne i dyrektywa azotanowa	19

H.PODSUMOWANIE

Tab. 33. Zbiorcza informacja na temat działalności szkoleniowej, doradczej, informacyjnej i upowszechnieniowej planowanej do realizacji w 2019 r.

L.P.	Rodzaj działalności	Liczba form	
1	Działalność szkoleniowa	Szkolenie	841
		Szkolenie wyjazdowe	67
		Konferencja	25
		Uczestnicy form edukacyjnych	20329
2	Działalność doradcza	Porady indywidualne	22377
		Odbiorcy porad indywidualnych	22377
3	Działalność informacyjna	Informacje	28442
		Broszura	11
		Ulotka	2
		Informacja na stronę www.	98
		Artykuł w miesięczniku ODR	238
		Inne wydawnictwa	14
		Stoisko-informacyjno-promocyjne	20
		Pozostałe	486
4	Działalność upowszechnieniowa	Pokaz	14
		Demonstracja	6
		Konkurs	19
		Olimpiada	1
		Targi/wystawy	10

Konkluzje

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w 2019 roku będzie skupiał swoją aktywność zarówno na działalności szkoleniowej, doradczej, informacyjnej i upowszechnieniowej. Przeprowadzenie ponad 900 spotkań edukacyjnych pozwoli na przeszkolenie ponad 20 tys. rolników i mieszkańców obszarów wiejskich.

Dużym wyzwaniem będzie działalność doradcza i informacyjna, szczególnie w zakresie płatności bezpośrednich i pozyskiwania środków w ramach działań PROW 2014-2020.

Doradcy spełniając oczekiwania klientów Ośrodka będą realizować działania upowszechnieniowe w formie pokazów i demonstracji technologicznych, co wzbogaci ofertę w zakresie poprawy konkurencyjności i podnoszenia poziomu zarządzania gospodarstwem rolnym.

Powyższe działania są zaplanowane zgodnie z zapotrzebowaniem na usługi doradcze klientów oraz opiniami wyrażanymi przez związki zawodowe rolników i związki branżowe. Ośrodek będzie rozszerzał również współpracę z jednostkami naukowymi, badawczymi poprzez wspólne projekty i inne przedsięwzięcia zawarte w Programie działalności KPODR na 2019 rok.

Ryzyko związane z realizacją programu działalności

Ryzykiem niewykonania programu działalności doradczej jest:

- a) brak wystarczających środków finansowych na realizację szkoleń w ramach dotacji (np. wynagrodzenie wykładowców, wynajem sal,)
- b) brak zainteresowania usługą szkoleniową przez klientów,
- c) poziom skomplikowania dokumentacji oraz brak ogłoszeń naborów do działań PROW 2014-2020,
- d) uruchomienie działań w tym samym terminie z różnych programów dotacyjnych,
- e) nieudziałające oprogramowania zewnętrzne potrzebne do obsługi wniosków,
- f) działalność firm konkurencyjnych realizujących podobne cele przy zaangażowaniu większych środków,
- g) niedobór kadrowy w Powiatowych Zespołach Doradztwa Rolniczego i działach merytorycznych,
- h) pojawienie się zagrożeń związanych z wystąpieniem chorób, które mogą wymagać nadzwyczajnych działań również w doradztwie,
- i) ryzyko wystąpienia niekorzystnych zjawisk meteorologicznych, które jakkolwiek nieprzewidywalne, pojawiają się praktycznie co roku.

G. Załączniki elektroniczne